

การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระนฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๖
๖๖๖๖
๖.๖

การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา

๖๖ ก.ย. ๒๕๔๗
๖๐๕

S 225744

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม ๒๕๔๗

h 250376

น้ำทิพย์ งามสุทธา. (2547). การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของ
โรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระฤทธิย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ.

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระฤทธิย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ 3 ด้านคือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่าย จำแนกตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูของโรงเรียนในเครือข่าย 5 โรงเรียน จำนวน 435 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามระดับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .990 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในเครือข่ายภคินีพระฤทธิย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 97) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านครุมีความเห็นว่าทุกด้านมีสภาพการใช้มากที่สุดเช่นเดียวกัน (ค่าร้อยละ 96.11-97.89)

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายภคินีพระฤทธิย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยรวม ตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) และรายด้านทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86 - 2.96$)

3. การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่าย พบว่า ครูโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมและด้านการบริหารและบริการหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A STUDY OF SCHOOL CURRICULUM IMPLEMENTATION AND PROBLEMS
IN THE SACRED HEART OF JESUS OF BANGKOK SCHOOLS

AN ABSTRACT

BY

MISS NAMTHIP NGAMSUTTHA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
May 2004

Namthip Ngamsuttha. (2004). *A study of School Curriculum Implementation and Problems in the Sacred Heart of Jesus of Bangkok Schools*. Master's Project, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Asst. Prof. Dr.Vira Supakit.

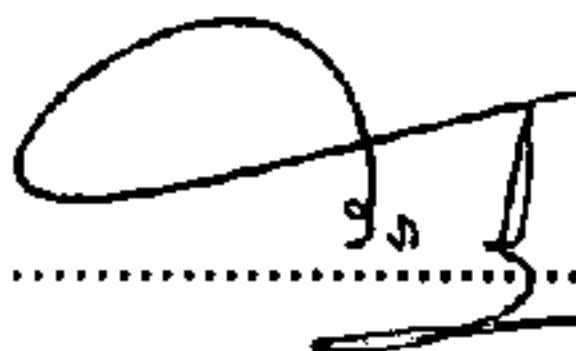
The purposes of this research were to study the school curriculum implementation and problems in the Sacred Heart of Jesus of Bangkok. It focused in 3 aspects: curriculum administration and service, teaching and learning implementation, and curriculum implementation and support; compare the curriculum implementation problems by 5 schools and 8 teacher's subject groups. The samples of this study were 435 teachers in 5 Sacred Heart of Jesus of Bangkok schools, in Bangkok and provinces. The instrument used for collecting data were a questionnaire, consisted of a checklist section and 60 items of 5 point rating-scale. The Cronbach alpha coefficient for the curriculum implementation problems scale was .990. The statistical analysis of the data was determined through frequency and percentage distributions, and analysis of variance (One-Way ANOVA).

The research findings were as follows.

1. The teachers in the Sacred Heart of Jesus of Bangkok Schools perceived the existence of the school curriculum implementation as a whole at the highest level (96.85%) and also perceived the existence of all 3 aspects at the highest level (96.11 – 97.89%).
2. The teachers perceived the curriculum implementation problems as a whole at the moderate level ($\bar{X} = 2.93$) and did the 3 aspects of the problems at the moderate level ($\bar{X} = 2.86 - 2.96$).
3. The teachers in different schools perceived the curriculum implementation problems, as a whole and by each of the 3 aspects, differently at .05 level of significance while the teachers in different subject groups did the problems, as a whole and by the curriculum administration and service aspect, differently at .05 level of significance.

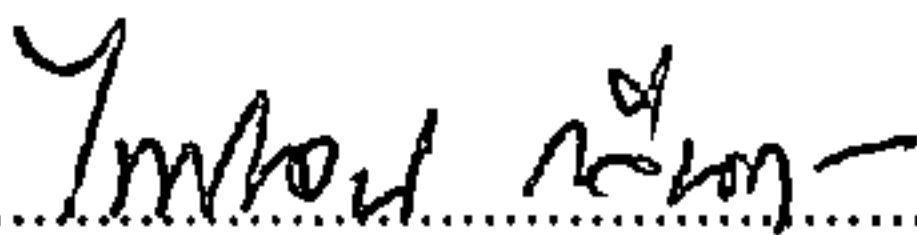
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา มหบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

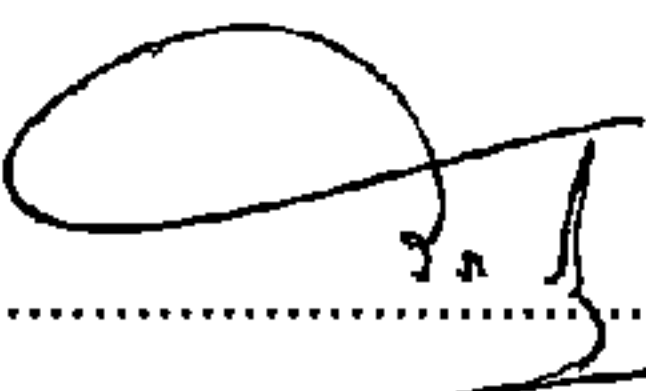
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

คณะกรรมการการสอบ

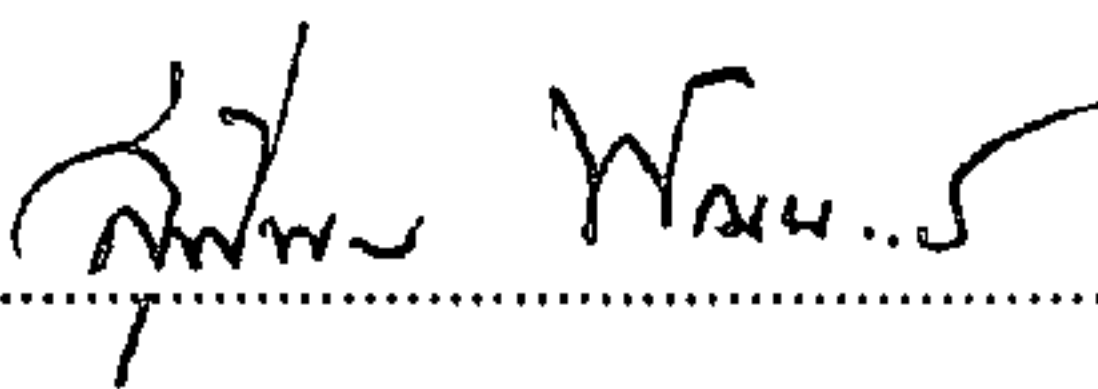
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

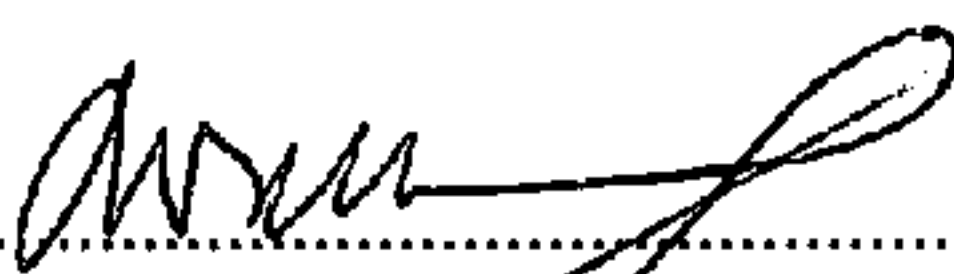
กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุกุล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

วันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือ และการให้คำแนะนำ ตลอดจนการให้กำลังใจ จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ให้ความรู้ทั้งด้านบริหาร และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยและโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯที่ได้ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกให้การทดลองเครื่องมือ และการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สำเร็จได้ด้วยดี

และที่สุด ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่หาธิการินี และสมาชิกทุกคนของคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ที่ได้ให้โอกาส และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ทุกท่านที่มีส่วนทำให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

น้ำทิพย์ งามสุทธา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบความคิดในการวิจัย.....	8
สมมุติฐานในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
โรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร.....	19
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	26
หลักสูตรสถานศึกษา.....	34
การใช้หลักสูตรสถานศึกษา.....	37
สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินี	
พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.....	52
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
งานวิจัยภายในประเทศ.....	57
งานวิจัยต่างประเทศ.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า..... 65
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	65
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 71
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 107
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	109
อภิปรายผล.....	113
ข้อเสนอแนะ.....	133
บรรณานุกรม.....	134
ภาคผนวก.....	147
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	148
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย รายงานผู้เชี่ยวชาญ ที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและรายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูล.....	157
ภาคผนวก ค ตารางโครงสร้างและสภาพการใช้หลักสูตรของโรงเรียน ในเครือข่ายคณะคณิศรพระฤทธิชัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.....	170
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	186

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	65
2 จำนวน และร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	72
3 ความถี่และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละด้าน.....	73
4 ความถี่และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารและบริการหลักสูตรสถานศึกษา.....	74
5 ความถี่ และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร.....	75
6 ความถี่และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร.....	76
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละด้าน.....	77
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาด้านการบริหารและบริการหลักสูตร.....	78
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร.....	79
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร.....	81
11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนใน เครือคณะภคินีพระนฤทัย ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯจำแนกตามโรงเรียน.....	82
12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนใน เครือคณะภคินีพระนฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้.....	88

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือ คณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหาร และบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามโรงเรียน.....	96
14 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือ คณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหาร และบริการหลักสูตร จำแนกตามโรงเรียนเป็นรายคู่.....	97
15 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือ คณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการดำเนิน การเรียนการสอนตามหลักสูตร จำแนกตามโรงเรียนเป็นรายคู่.....	98
16 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือ คณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการสนับสนุน และส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามโรงเรียนเป็นรายคู่.....	99
17 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือ คณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยรวม จำแนกตามโรงเรียนเป็นรายคู่.....	100
18 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือ คณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหาร และบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้.....	101
19 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือ คณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการบริหาร และบริการหลักสูตร จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นรายคู่.....	102
20 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือ คณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยรวม จำแนกตามกลุ่มสาระเป็นรายคู่.....	104

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
21	ความถี่ และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.....	181

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน.....	32

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 43 และ 81 เกี่ยวกับบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี และรัฐจะต้องจัดการศึกษาและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาให้เกิดความรู้ คู่คุณธรรม การศึกษาจึงนับว่ามีบทบาทและมีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะการเตรียมบุคคลเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นภารกิจของการศึกษาโดยตรง ขณะเดียวกันความเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของโลก ทำให้มีความจำเป็นจะต้องกลับมาทบทวนและออกแบบการศึกษากันใหม่ (รุ่ง แก้วแดง. 2540 : 1) เพราะปัญหาการศึกษาในภาพใหญ่ของไทยคือ การไม่สามารถเตรียมคนไทยให้สามารถเผชิญกับยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ทำให้สังคมไทยอ่อนแอ ขัดแย้ง ทำลายตัวเอง และวิกฤต (ประเวศ วะสี. 2541 : 21) ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาประเทศ

การที่จะทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยยุทธศาสตร์ที่หลากหลายดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาที่ดีจะต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้านของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นรากฐานอันสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 6)

การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งของประเทศ เพราะประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้าด้วยความมั่นคงขึ้นอยู่กับการศึกษาของคนในประเทศ ทำให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาตื่นตัวที่จะปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพาะการปฏิรูปหลักสูตร เพราะหลักสูตรมีความสำคัญต่อการศึกษาทุกระดับเป็นตัวกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การจัดการศึกษาในประเทศถือว่าหลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญ (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 16) ประเทศจะประสบผลสำเร็จในด้านการจัดการศึกษาต้องมีหลักสูตรเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา แต่หลักสูตรที่ผ่านมายังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้ ดังนั้นในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้กำหนดไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 27 และมาตรา 28 ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 92)

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษา ต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง สาม และสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่ง พัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัย และศักยภาพ สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นหลักและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและ สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ท้องถิ่นอาจเป็นชุมชนที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน สิ่งที่ดีว่าเป็นหลักสูตรระดับท้องถิ่น อาจได้แก่ การบรรยายละเอียดเนื้อหาวิชาบังคับ ให้สอดคล้องกับชีวิตจริงของเด็กในท้องถิ่น การสร้างสื่อการเรียนการสอนประกอบวิชาบังคับ หรือวิชาเลือก การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน หรือแผนการสอนในวิชา ต่าง ๆ โดยครูผู้สอนแต่ละคน การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นวิชาเลือกสำหรับเด็ก

รูปแบบของหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มุ่งเน้น พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเหมาะสม เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติซึ่ง หลักสูตรมีลักษณะที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาชีวิตให้สมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ในการพัฒนาการศึกษาของชาตินั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายด้านด้วยกันที่สำคัญและเป็นหัวใจของการศึกษาคือหลักสูตร ปัจจุบัน โรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศไทยได้พยายามจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนโดยใช้หลักสูตรแกนกลาง เป็นตัวแปรหลัก และจัดให้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น จำเป็นต้องอาศัยบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง และเป็นผู้ที่มีความรู้ในการจัดการศึกษา มีทักษะความชำนาญ เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เหมาะสมสอดคล้องทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ การใช้หลักสูตรตลอดจนนำปัญหาการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาแก้ไข ปรับปรุง และเป็น แนวทางในการพัฒนา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 2-3)

โรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนคาทอลิกที่บริหารงานโดยนักบวชคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ มีจำนวน 5 แห่งด้วยกันคือ 1) โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียน 4,350 คน ครูจำนวน 204 คน 2) โรงเรียนพระหฤทัยสวรค์โลก เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนทั้งหมด 1,172 คน จำนวนครู 52 คน 3) โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมืองเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนทั้งหมด 3,872 คน จำนวนครู 147 คน 4) โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนทั้งหมด 828 คน จำนวนครู 57 คน 5) โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียน 3,161 คน ครูจำนวน 142 คน โรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จึงจัดได้ว่า เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่เพราะมีนักเรียนอยู่ในความดูแลเป็นจำนวนมากจึงควรมุ่งพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่องและปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาและความต้องการของสังคม โดยยึดถือนโยบายในการจัดการศึกษาร่วมกันคือ เพื่อมุ่งสร้างสรรค์ให้นักเรียนยึดมั่นในคุณธรรมที่จะช่วยให้นักเรียนดำรงชีวิตในสังคมด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อสังคม อีกทั้งเป็นผู้รู้จักการให้โดยไม่หวังผลตอบแทน ด้วยจิตใจของความเมตตา อันนำมาซึ่งความเป็นผู้ที่มีจิตใจอ่อนโยน เสียสละ ให้อภัย ใจยุติธรรม เปิดใจกว้าง ยอมรับผู้อื่น และเป็นมิตรกับทุกคน ดังเห็นได้จากปรัชญาของโรงเรียนที่ว่า ซื่อสัตย์ เมตตา วิชาการเป็นเลิศ รัก - เทิดคุณธรรม (โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์. 2540 : 4)

ดังนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษา พ.ศ. 2533 เป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขึ้น ให้สอดคล้องกับคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ วก 1166/2544 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 เรื่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้มีการส่งตัวแทนครูเข้ารับการอบรมในหน่วยงานที่จัดการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และขยายผลโดยจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่คณะครู ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นมา

อย่างไรก็ตามการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ยังคงมีปัญหาลึกที่ล้าคัญ 2 ประเด็นคือ การบริหาร/การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการปฏิบัติงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ซึ่งถือเป็นปัญหาทางการศึกษาที่จำเป็นจะต้องรีบแก้ไขเร่งด่วน ปัญหาการบริหาร/การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร และการเตรียมความพร้อมของสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งมีทั้งฝ่าย

ปฏิบัติการหลักสูตรและฝ่ายสนับสนุน ตลอดจนฝ่ายควบคุมการใช้หลักสูตร การประเมินผลเกี่ยวกับหลักสูตร วัตถุประสงค์ของการประเมินผลเพื่อจะพิจารณาว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่เพื่อที่จะได้ใช้ในการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหลักสูตร และปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหาดังกล่าวสืบเนื่องจากปัญหาการขาดแคลนครูเฉพาะวิชา ซึ่งส่งผลให้ครูขาดความรู้ความเข้าใจหลักการจัดการเรียนการสอนที่ดีซึ่งต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ห้องกิจกรรมการเรียนการสอนบางวิชาไม่เพียงพอต่อความต้องการ ครูทำการสอนตามความเคยชิน ขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ขาดทักษะในการใช้สื่อทางเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพนิ่ง การใช้วีดิทัศน์ ขาดความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียน การสร้างข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อสอบ ครูไม่ได้นำผลการสอบมาพิจารณาแบ่งกลุ่มนักเรียน โรงเรียนขาดแคลนวิทยากรและแหล่งวิทยากรสำหรับให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ ทำให้ครูขาดความรู้และความเข้าใจ ขาดความมั่นใจในตนเอง โรงเรียนขาดเครื่องมือในการนิเทศ เช่น คู่มือ เอกสารในการดำเนินงาน และครูขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศ (จิราวัลย์ ลอองสิงห์ และคนอื่นๆ. 2546 : 3)

จากความสำคัญและปัญหาดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ตามความเห็นของครูผู้สอน ผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารและครูในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรให้น้อยลง เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันและให้การปฏิบัติเป็นไปในทำนองเดียวกัน ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ ซึ่งครูจะต้องได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยมีหน่วยงานที่มีผู้ชำนาญการพิเศษ สนับสนุนและพัฒนาครู ทำหน้าที่นิเทศ อย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรใหม่ มีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการจัดการเรียนการสอนที่ดี สามารถผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย เกิดทักษะในการใช้สื่อทางเทคโนโลยี ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยจำแนกตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของครูในโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานการใช้หลักสูตรและปัญหาการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารและครูในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรให้น้อยลง และดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรใหม่ มีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการจัดการเรียนการสอนที่ดี สามารถผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย เกิดทักษะในการใช้สื่อทางเทคโนโลยี ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษากำหนดขอบเขตของเนื้อหา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปร ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

- 1.1 การบริหารและบริการหลักสูตร
- 1.2 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- 1.3 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในปีการศึกษาที่ 2546 รวมทั้งสิ้น 456 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้ พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในปีการศึกษาที่ 2546 จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 435 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม

3. ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ โรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครู

3.1.1 โรงเรียน ได้แก่

- 3.1.1.1 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
- 3.1.1.2 โรงเรียนพระหฤทัยสุวรคโลก
- 3.1.1.3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง
- 3.1.1.4 โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์
- 3.1.1.5 โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี

3.1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่

- 3.1.2.1 ภาษาไทย
- 3.1.2.2 คณิตศาสตร์
- 3.1.2.3 วิทยาศาสตร์
- 3.1.2.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 3.1.2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 3.1.2.6 ศิลปะ
- 3.1.2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 3.1.2.8 ภาษาต่างประเทศ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน

คือ

- 3.2.1 การบริหารและบริการหลักสูตร
- 3.2.2 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- 3.2.3 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษารั้งนี้ มีดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่โรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จัดทำขึ้นโดยนำข้อมูลของสถานศึกษาและชุมชนที่เป็นปัญหา จุดเด่น/เอกลักษณ์ของชุมชน สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติมากำหนดเป็นสาระและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบนพื้นฐานของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษาวางแผนพัฒนาผู้เรียนได้ตามความถนัด ความสนใจและตามศักยภาพของผู้เรียน

2. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมใช้หลักสูตร ดังนี้

2.1 การบริหารและบริการหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอย่างมีระบบชัดเจน สามารถปฏิบัติได้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด การเตรียมบุคลากรโดยจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาเพื่อให้ครูมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การจัดครูเข้าทำการสอนตามหลักสูตร การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การประเมินความพร้อมของผู้เรียนก่อนนำหลักสูตรไปใช้ การบันทึกผลการดำเนินการใช้หลักสูตรและการรายงานผลการดำเนินการใช้หลักสูตรต่อชุมชน การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

2.2 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร หมายถึง การกำหนดแนวทางในการใช้หลักสูตรอย่างมีจุดมุ่งหมาย อันจะส่งผลให้การบริหารหลักสูตรเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและส่งผลดีต่อผู้เรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นส่วนของการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติโดยแท้จริง สามารถสนองความต้องการของผู้เรียน การจัดทำแผนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2.3 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้สัมฤทธิ์ผล ได้แก่ การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร และการตั้งศูนย์บริการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การอบรมเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตรเพื่อสร้างความพร้อมในการสอนของครูให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น การส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรระหว่างโรงเรียน

3. ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง อุปสรรคหรือสภาพการวางแผนที่ไม่เอื้อในการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ไม่สามารถปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมใช้หลักสูตร

4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง การจำแนกสิ่งที่คุณเรียนทุกคนต้องเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แบ่งเป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

5. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในเครือข่ายคณะกคคนี้พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยมีคณะกคคนี้พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เป็นเจ้าของ และเป็นผู้บริหารโรงเรียน มีจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ โรงเรียนพระหฤทัยสวรคโลก โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ และโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี

6. ครู หมายถึง บุคลากรผู้ทำการสอนในโรงเรียนในเครือข่ายคณะกคคนี้พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2546 และทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในเครือข่ายคณะกคคนี้พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยอาศัยกรอบแนวคิด ดังต่อไปนี้

1. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของสุนีย์ ภูพันธ์ และ สัจด์ อุทรานันท์ (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 230-233 ; สัจด์ อุทรานันท์. 2537 : 263-271) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) งานบริหารและบริการหลักสูตร เกี่ยวข้องกับงานเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าทำการสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน 2) การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรประกอบด้วย การนิเทศและติดตามผล การใช้หลักสูตร และการตั้งศูนย์บริการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริม การใช้หลักสูตร ซึ่งงานด้านบริหารและบริการหลักสูตรโรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมบุคลากร โดยจัดประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร งานด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

2. โรงเรียนที่แตกต่างกัน พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีสภาพการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก และปัญหาในการจัดทำหลักสูตรน้อยกว่า เนื่องจากได้รับ

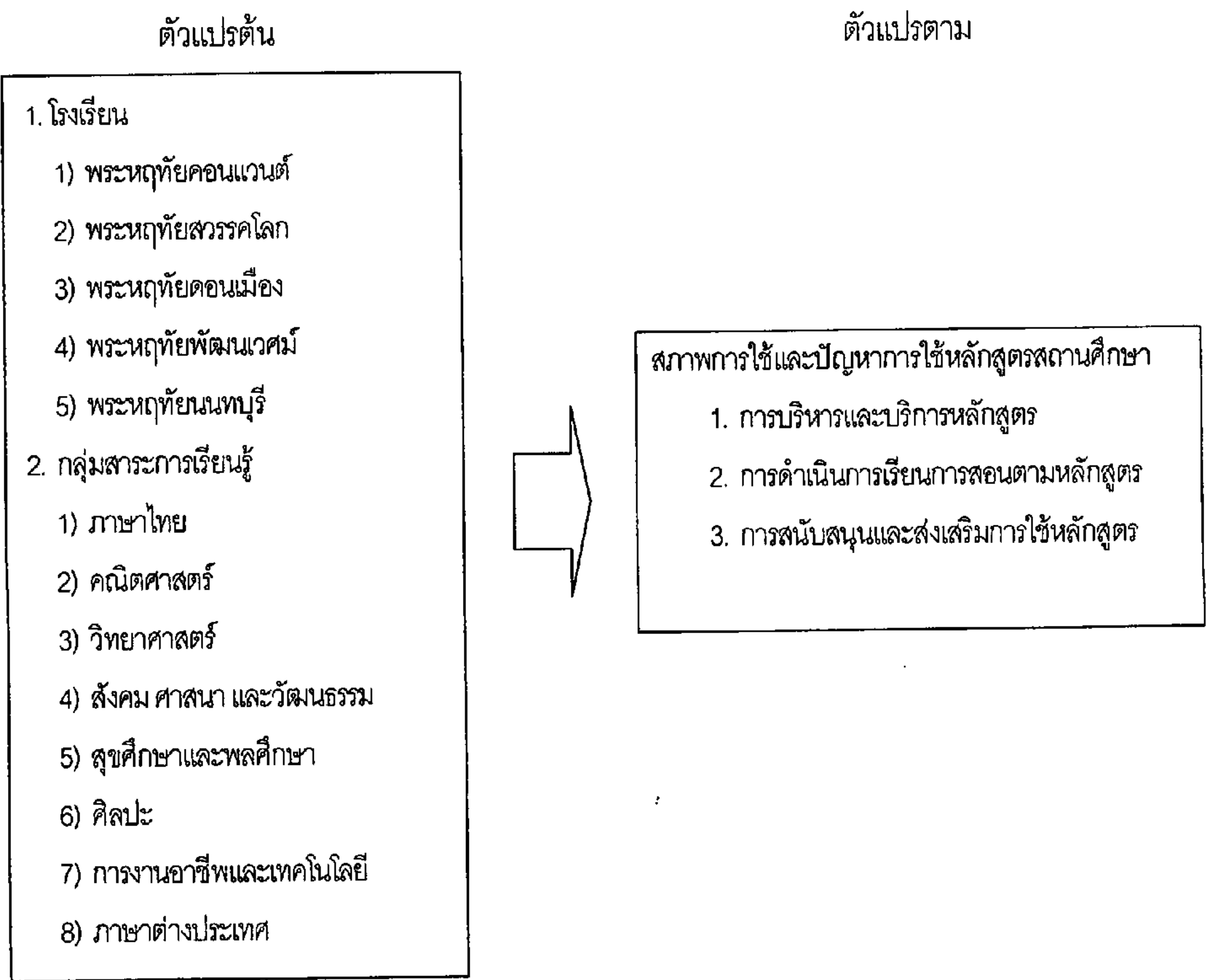
การสนับสนุนในด้านงบประมาณและมีความพร้อมในด้านบุคลากรมากกว่า (ชัยพจน์ รั้งงาม. 2545 : 114-115)

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม (กรมวิชาการ. 2545 : 5) ดังนี้

- 3.1 ภาษาไทย
- 3.2 คณิตศาสตร์
- 3.3 วิทยาศาสตร์
- 3.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 3.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 3.6 ศิลปะ
- 3.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 3.8 ภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยของสุกัญญา ไพรดำ (2539 : 168-169) พบว่า ครูผู้สอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม กลุ่มวิชาต่างกันมีความรู้ความเข้าใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และความต้องการนิเทศการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และเทคนิควิธีสอนแตกต่างกัน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงคัดเลือกตัวแปรโรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครู มาเป็นกรอบในการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. โรงเรียนต่างกัันมีสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรแตกต่างกัน
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัันมีสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ ฯ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ โดยมีเนื้อหาที่สำคัญดังนี้

1. โรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ ฯ
 - 1.1 บทบาทด้านการศึกษาของคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ ฯ
 - 1.2 ปรัชญาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ ฯ
 - 1.3 นโยบายของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ ฯ
 - 1.4 สัญลักษณ์และความหมายของตราโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ ฯ
 - 1.5 โครงสร้างและขอบข่ายหน้าที่ของฝ่ายวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ ฯ
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 2.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 2.3 รูปแบบของหลักสูตร
3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 - 3.1 ความสำคัญและหลักการ
 - 3.2 จุดมุ่งหมาย
 - 3.3 โครงสร้าง
 - 3.4 ความหมายของมาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้
4. หลักสูตรสถานศึกษา
 - 4.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 - 4.2 สาระของหลักสูตร
5. การใช้หลักสูตร
 - 5.1 ความหมายของการใช้หลักสูตร
 - 5.2 การใช้หลักสูตรในด้านต่าง ๆ

5.2.1 การบริหารและบริการหลักสูตร

5.2.2 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

5.2.3 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

6. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

7. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. โรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันจะต้องพัฒนาให้บุคคลประกอบไปด้วยคุณธรรม คณะภคินีพระหฤทัยถือว่างานด้านโรงเรียน เป็นภารกิจของคณะด้านหนึ่งที่คณะได้รับการถ่ายทอดมาโดยตลอด

1.1 บทบาทด้านการศึกษาของคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

งานด้านการศึกษาแม้จะมีได้รับการระบุเป็นภารกิจประการแรกของคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ แต่ก็เป็นภารกิจหลักที่สำคัญมากประการหนึ่ง ในธรรมนูญของคณะได้ระบุถึงภารกิจของคณะไว้ว่าเป็นการรับใช้ประชากรของพระเป็นเจ้า โดยภคินีเป็นผู้ช่วยพระสงฆ์ในงานแพร่ธรรมด้านต่างๆ ของวัด เป็นต้น ด้านการสอนศาสนา ด้านโรงเรียน ด้านแม่บ้าน นอกนั้นคณะยังทำงานด้านสงเคราะห์ผู้ยากจนและงานอื่นๆ ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อพระศาสนจักร (มติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ของคณะปี 1990 ข้อ 5)

เป้าหมายและการปฏิบัติงานในระยะแรก ๆ ของคณะ เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง แต่เป็นการศึกษาที่อยู่ภายในบริบทของวัด เห็นได้จากรายงานประจำปีของ ฯพณฯ พระสังฆราชเปร์รอส ที่ส่งไปยังศูนย์กลางของคณะฯ ที่กรุงปารีส (ปี 1917) ว่า "ที่อาราม อาศัยจิตตารมณ์ที่ดี จึงมีกระแสเรียกมากมาย ประมาณ 100 คน พร้อมทั้งจะถวายตัว พวกภคินีพื้นเมืองเหล่านี้เอง ที่มาเป็นครูสอนในโรงเรียนสำหรับเด็กหญิงของวัด นอกจากการฝึกหัดต่าง ๆ สำหรับชีวิตนักบวชแล้ว พวกเขายังต้องเรียนวิชาครูด้วย เพื่อจะสามารถสอนเรียนได้" (สมศรี บุญอรุณรักษา. 2543 : 28) จนถึงปัจจุบันคณะยังคงซื่อสัตย์ต่อพระพรพิเศษตั้งแต่เริ่มตั้งคณะ กล่าวคือ ยังคงทำงานด้านการศึกษาที่โรงเรียนของวัดเป็นส่วนใหญ่นั้นคือ ใน 30 โรงเรียนที่สมาชิกของคณะทำงานอยู่ มีเพียง 5 โรงเรียนเท่านั้น ที่เป็นโรงเรียนของคณะโดยตรง อีก 25 โรงเรียน เป็นโรงเรียนของวัดทั้งสิ้น

เมื่อพิจารณาจากการทำงานของสมาชิกตามวัดต่างๆ ในปัจจุบันพบว่า จำนวนวัดขององค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่สมาชิกของคณะทำงานอยู่มีจำนวน 26 จังหวัด (รวมสามเณรลัคนักบุญยอแซฟ และโรงเรียนสามัคคีสงเคราะห์ด้วย) สมาชิกของคณะ เป็นผู้บริหารโรงเรียนถึง 20 แห่งด้วยกัน รวมทั้งยังมีโรงเรียนของคณะ ในเขตองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ อีก 4 แห่ง และมีแนวโน้มการขยายงานด้านนี้เพิ่มขึ้นในอนาคต นอกจากนั้น ในสังฆมณฑลเชียงใหม่ 2 แห่ง สังฆมณฑลนครสวรรค์ 3 แห่ง และสังฆมณฑลราชบุรีอีก 1 แห่ง ล้วนมีสมาชิกของคณะทำหน้าที่บริหารโรงเรียนเหล่านั้นด้วย จึงกล่าวได้ว่า ในบรรดาภารกิจหลักของคณะ ภารกิจด้านการศึกษา มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (สมจิตร ทรัพย์อัประไมย. 2544 : 123)

ปัจจุบัน คณะพระหฤทัยฯ เป็นคณะหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญมากต่อการพัฒนาการศึกษาทั้งในโรงเรียนของคณะเอง และโรงเรียนในฝ่ายการศึกษาขององค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ให้มาถึงจุดที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ซึ่งมีทั้งความเจริญงอกงาม และความมั่นคงอย่างเด่นชัดในระดับหนึ่ง เนื่องจากเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในโรงเรียนอย่างจริงจังและใกล้ชิด ทำให้การดูแลติดตามงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ สมาชิกของคณะมีลักษณะที่มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความมั่นคงอย่างเด่นชัดในระดับหนึ่ง ส่งผลให้สามารถแสดงความเป็นผู้นำทางวิชาการ ทางการเสริมสร้างด้านศาสนาและคุณธรรม ในโรงเรียนได้อย่างดี นอกจากนั้น ความเป็นนักบวช ทำให้การดำรงตำแหน่งผู้บริหารมีความหนักแน่น รวมทั้งความสามารถในการทำงานก็เป็นที่ยอมรับมากขึ้นด้วย

1.2 ปรัชญาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ฯ

ซ็อสตัลย์ เมตตา วิชาเป็นเลิศ รัก-เทิดคุณธรรม

1.3 นโยบายของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ฯ

1.3.1 ส่งเสริมจริยธรรม เน้นเรื่องความซื่อสัตย์ เมตตา อันเป็นคุณธรรมประจำโรงเรียน

1.3.2 ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ

1.3.3 ส่งเสริมระเบียบวินัย มารยาทของนักเรียน

1.3.4 ส่งเสริมความสะอาด ชยัน และเสียสละเพื่อส่วนรวม

1.3.5 ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง

1.3.6 ส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน เป็นต้น ด้านกีฬาและดนตรี

1.3.7 พัฒนาอาคารเรียน และบริเวณโรงเรียนให้สวยงาม สะอาดเรียบร้อยอยู่ตลอดเวลา

1.4 สัญลักษณ์และความหมายของตราโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ฯ

สัญลักษณ์ของโรงเรียนประกอบด้วยคำว่า ซ็อสตัลย์ เมตตา ซึ่งเป็นคุณธรรมที่เป็นปรัชญาของโรงเรียน มีรูปตัว H อยู่ในวงกลมรองรับด้วยกิ่งไม้ 2 กิ่ง

H เป็นสัญลักษณ์ ซึ่งมีความหมายบ่งบอกคุณธรรมหลายรูปแบบ เพื่อบรรดาผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนได้ยึดคุณธรรมเหล่านี้เป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิต และเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนในเครือคณะต่อไป

ใบไม้สี่เขียว ซึ่งติดกับกิ่งที่ผูกพันกันทั้ง 2 กิ่ง ใบหมายถึง บุคคล กิ่งหมายถึง สังคม ซึ่งต้องพึ่งพากันและกันโดยสมาชิกของสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีชีวิตชีวา ด้วยความเอื้ออาทรและดำรงชีวิตอย่างสันติสุข

H มาจากคำว่า Heart หมายถึง คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้า และยังหมายถึง ดวงใจที่เปี่ยมด้วยความรักและเมตตา โดยเลียนแบบอย่างดวงพระหฤทัยของพระเยซูเจ้า

H มาจากคำว่า Holy หมายถึง ความเป็นผู้ฝึกฝนตนให้เพียบพร้อมด้วยจริยธรรมและคุณธรรมทุกประการ เป็นผู้คู่ควรแก่การยกย่อง สรรเสริญ

H มาจากคำว่า Honest หมายถึง ความซื่อสัตย์ อันเป็นคุณธรรมที่มนุษย์ทุกคนพึงมีพึงปฏิบัติ

H มาจากคำว่า Honour หมายถึง เกียรติ และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีจิตสำนึกของการรักษาเกียรติ และยอมรับในความมีเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่น

H มาจากคำว่า Humble หมายถึง ความสุภาพ ถ่อมตน ความอ่อนหวาน อันเป็นคุณสมบัติของกุลสตรี

H มาจากคำว่า Home หมายถึง ความเป็นครอบครัวเดียวกัน ความเป็นพี่น้องและความเป็นหนึ่งเดียวกัน (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. 2544 : 131)

คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เป็นคณะหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญมากต่อการพัฒนาการศึกษา เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการทางด้านการศึกษาอย่างแท้จริง เพื่อบ่มบ่มสร้างสรรคิให้นักเรียนยึดมั่นในคุณธรรมที่จะช่วยให้นักเรียนดำรงชีวิตในสังคมด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อสังคม อีกทั้งเป็นผู้รู้จักการให้โดยไม่หวังผลตอบแทน ด้วยจิตใจของความเมตตา อันนำมาซึ่งความเป็นผู้ที่มีจิตใจอ่อนโยน เสียสละ ให้อภัย ใจยุติธรรม เปิดใจกว้าง ยอมรับผู้อื่น และเป็นมิตรกับทุกคน จึงเป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครอง ปัจจุบันคณะภคินีพระหฤทัยฯ ได้ก่อตั้งโรงเรียนขึ้น 5 โรงเรียนเพื่อรองรับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ โรงเรียนพระหฤทัยสวรคโลก โรงเรียนพระหฤทัยคอนเมือง โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ และโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี

โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์

โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เป็นโรงเรียนแห่งแรกของคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ตั้งอยู่เลขที่ 94 ถนนสุนทรโกษา แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โรงเรียนได้ก่อตั้งเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2477 โดยอธิการ เซราฟิม เดอมารี โดยความเห็นชอบของ ฯพณฯ พระสังฆราชเรอเน แปร์อส ประมุขแห่งมิสซังคาทอลิกกรุงเทพฯ ได้รับใบอนุญาตในการจัดตั้งโรงเรียนเมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2480 ให้ชื่อว่า "โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์" ใช้อักษรย่อว่า "พ.ห." และมีการรับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ได้รับการพัฒนาและมีความเจริญรุ่งเรืองในการจัดการศึกษา มีนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี โรงเรียนได้ขยายอาคารเรียนเพิ่มขึ้น ปัจจุบันโรงเรียนได้ทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นบริบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจำนวนนักเรียนประมาณ 4,350 คน และครู 204 คน (ข้อมูลจากฝ่ายธุรการเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2546)

วิสัยทัศน์ มุ่งผลิตนักเรียนให้มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซื่อสัตย์ เมตตา วิชาเป็นเลิศ รัก-เทิดคุณธรรม มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งนำความรู้นั้นมาประกอบใช้ เพื่อดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพของบุคลากรในทุกด้าน

คำขวัญ ริเริ่ม รอบรู้ กตัญญู สามัคคี

สีประจำโรงเรียน แดง-ขาว (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. 2544 : 128)

โรงเรียนพระหฤทัยสวรรค์โลก

โรงเรียนพระหฤทัยสวรรค์โลก ตั้งอยู่เลขที่ 60 ถนนเทศบาลดารี 4 ตำบลเมืองสวรรค์โลก อำเภอสวรรค์โลก จังหวัดสุโขทัย 64110 บาทหลวงเลโอนาร์โด เดอ เยซู ขณะนั้นเป็นพระสงฆ์เจ้าอาวาสวัดพิษณุโลก และต้องดูแลสัตบุรุษวัดในสุโขทัย และจังหวัดอุดรดิตถ์ท่านมีดำริว่า อำเภอสวรรค์โลกไม่มีสำนักงานหรือโรงเรียนคาทอลิก ในขณะที่อำเภอสวรรค์โลกมีความเจริญ ประชากรหนาแน่น การคมนาคมสะดวก ท่านจึงได้นำความคิดนี้ไปปรึกษากับคุณแม่เอลีซาเบ็ท ซึ่งดำรงตำแหน่งมหาธิการินีในสมัยนั้น เมื่อมีมติเห็นชอบ ทางคณะพระหฤทัยฯ จึงดำเนินการซื้อที่ดินจำนวน 7 ไร่เศษ ได้จัดการสร้างอาคารชั่วคราว 1 หลัง และได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการในการจัดตั้งโรงเรียนเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2496 ให้ชื่อว่า "โรงเรียนพระหฤทัยสวรรค์โลก" และใช้อักษรย่อว่า "พ.ห." โรงเรียนพระหฤทัยสวรรค์โลก เป็นโรงเรียนสาขาที่ 1 ของโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ ทางโรงเรียนจัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ได้จัดให้มีทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ยากจนในเขตพื้นที่ เช่น ชาวเขาเผ่าม้ง โรงเรียนมีอาคารเรียน 3 หลัง เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปัจจุบัน มีจำนวนนักเรียนชายและหญิงจำนวน 1,172 คนและครู 52 คน (ข้อมูลฝ่ายธุรการเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2546)

คำขวัญ วิเริ่ม รอบรู้ กตัญญู

สีประจำโรงเรียน แดง-ขาว (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. 2544 : 137)

โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง

โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง เดิมชื่อโรงเรียนมารีสวรรค์ ตั้งอยู่เลขที่ 18/95 ถ.สรงประภา หมู่ที่ 1 แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ.2512 ในปี พ.ศ. 2523 คุณสุวรรณี สุขดี ได้ขายกิจการของโรงเรียนให้กับคณะภคินีพระหฤทัยฯ และได้ดำเนินการจัดการบริหารโรงเรียนปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นต้น ในงานด้านวิชาการ สวัสดิการครู ฯลฯ กิจการของโรงเรียนเจริญก้าวหน้าด้วยดี จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น ทุกปี โดยเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีอาคารเรียนคอนกรีต 3 หลัง ปัจจุบันมีนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จำนวน 3,872 คน และมีครูจำนวน 147 คน (ข้อมูลฝ่ายธุรการเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2546)

คำขวัญ ศึกษาดี มีจรรยา รักษาวินัย ใจกตัญญู

สีประจำโรงเรียน ฟ้า-ขาว (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. 2544 : 142)

โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์

โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ ตั้งอยู่เลขที่ 79 ซอยพัฒนเวศม์ สุขุมวิท 71 คลองตัน กรุงเทพมหานคร ด้วยความเห็นชอบของพระสังฆราชประจำสังฆมณฑลและผู้ใหญ่ของคณะในการอนุมัติชื่อกิจการของโรงเรียนแห่งใหม่เพื่อขยายงานของพระศาสนจักร เป็นสถานที่แพร่ธรรมสำหรับงานในคณะภคินีพระหฤทัยฯ โดยคุณแม่สมพิศ กตัญญู ซึ่งดำรงตำแหน่งมหาธิการิณี ได้ทำการเซ็นสัญญาตกลงซื้อโรงเรียนมารีพัฒนา มาเป็นกรรมสิทธิ์ ทำการโอนกิจการ เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533 และเริ่มเข้าดำเนินการพร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเดิมคือ โรงเรียนมารีพัฒนา เป็นโรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ โดยได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2533 พร้อมทั้งเปลี่ยนอักษรย่อของโรงเรียนเป็น พ.ท.พ. โดยเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัจจุบันมีนักเรียนชายและหญิง จำนวน 828 คน ครู จำนวน 57 คน (ข้อมูลฝ่ายธุรการเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2546)

คำขวัญ ศึกษาเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม เลิศล้ำวิชา ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์

สีประจำโรงเรียน เหลือง-แดง (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. 2544 : 147)

โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี

โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 59/25 หมู่ที่ 1 ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยความเห็นชอบของผู้ใหญ่ในคณะภคินีพระหฤทัยฯ ในการดำเนินการตั้ง

โรงเรียนแห่งใหม่ที่จังหวัดนนทบุรี เพื่อการแพร่ธรรม และการให้บริการทางด้านการศึกษา การอบรมเด็ก และเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ในเขตนี้ ทางคณะจึงได้ทำการขออนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการในการจัดตั้งโรงเรียนแห่งใหม่ขึ้นและได้รับการอนุมัติเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2539 โดยใช้ชื่อว่า "โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี" ใช้ตัวย่อว่า "พ.ท.น." และเปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2539 โรงเรียนเป็นสาขาที่ 4 ของโรงเรียนพระหฤทัยคอนวেন্ট โรงเรียนเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปัจจุบันมีนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จำนวน 3,161 คน และครู 142 คน (ข้อมูลจากฝ่ายธุรการเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2546)

คำขวัญ ริเริ่ม รอบรู้ กตัญญู สามัคคี

สีประจำโรงเรียน แดง-ขาว (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. 2544 : 152)

1.5 โครงสร้างและขอบข่ายหน้าที่ของฝ่ายวิชาการของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ฯ

โครงสร้างและขอบข่ายหน้าที่ของวิชาการของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยฯมีดังนี้ คือ

1.5.1 งานจัดทำโครงการแผนงานวิชาการตลอดปีการศึกษา

- 1) เป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารเกี่ยวกับวิชาการของโรงเรียน
- 2) ประเมินผลงานทางวิชาการพร้อมทั้งอุปสรรคเสนอผู้บริหารเมื่อสิ้นปีการศึกษา
- 3) การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน
- 4) การสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าใหม่

1.5.2 งานกลุ่มสาระการเรียนรู้

1) จัดส่งเสริมให้มีกิจกรรมด้านวิชาการทั้งในและนอกโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วันวิชาการ จัดป้ายนิเทศทางวิชาการ ข่าวสารวิชาการ การตอบปัญหาต่าง ๆ

2) ประสานงานกับหัวหน้าระดับ หัวหน้าหมวดวิชา

3) ชี้แจงให้ครูประจำวิชาปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) กวดขันการทำงานในสมุดแบบฝึกหัดนักเรียนให้เป็นระเบียบ

(2) ตรวจสมุดและสมุดแบบฝึกหัดของนักเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ

(3) ให้การบ้านหรือให้นักเรียนพอเหมาะกับระดับชั้น

(4) การให้นักเรียนข้อวัสดุเพื่อการเรียนภาคปฏิบัติต่างๆ ต้องพิจารณาให้

รอบคอบและควรได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสายงานก่อน

1.5.3 งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- 1) จัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้
- 2) จัดแผนการเรียนต่าง ๆ ของทุกระดับชั้นเท่าที่โรงเรียนจะเปิดสอนได้
- 3) ให้ครูทำแผนการสอนแต่ละวิชาและบันทึกการสอนล่วงหน้าให้ถูกต้องตามหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน
- 4) จัดครูเข้าสอนในชั้นต่าง ๆ ทุกระดับในโรงเรียน จัดทำตารางสอนให้สอดคล้องกับจำนวนเวลาที่กำหนดไว้ให้เป็นไปตามนโยบายของโรงเรียน
- 5) จัดหาแบบเรียนโดยพิจารณาหนังสือให้เป็นไปตามคำสั่งของกระทรวง ศึกษาธิการ พร้อมกับคำนึงถึงสภาพของโรงเรียนด้วย และ การคัดเลือกหนังสือควรฟังคำปรึกษา จากครูอย่างเหมาะสม
- 6) สนับสนุนให้นักเรียนได้เป็นสมาชิกของชมรมในแต่ละกลุ่มสาระ

1.5.4 งานวัดผลประเมิน งานทะเบียนวัดผล

- 1) จัดให้มีการวัดผลทางวิชาการ พร้อมทั้งจัดกระบวนการประเมินผลการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ทำแบบสอบถามผู้ปกครอง นักเรียน ครูและประเมินผลงานต่าง ๆ ของนักเรียน
- 2) จัดทำข้อสอบวัดผลให้ได้มาตรฐานทางวิชาการ
- 3) จัดเรื่องการสอนเสริม และการซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน

1.5.5 งานสื่อการเรียนการสอน

- 1) จัดหาสื่ออุปกรณ์และจัดหาหนังสืออุเทศให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้า เพื่อปรับปรุงความรู้ และวิธีการสอนให้ทันสมัย
- 2) ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอน

1.5.6 งานแนะแนว

- 1) ให้คำแนะนำ ส่งเสริมครูแนะแนวในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผลและการให้บริการนักเรียน
- 2) สนับสนุนการทำโครงการ การจัดกิจกรรมของงานแนะแนว

1.5.7 งานห้องสมุด

- 1) ให้คำแนะนำ ส่งเสริมครูในการจัดระบบการบริการหนังสือ ข่าวสารแก่ครูและนักเรียน

2) สนับสนุนการทำโครงการต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
ของนักเรียน

1.5.8 งานบริหารวิชาการทั่วไปในด้านการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาบุคลากร

1) จัดให้มีการนิเทศการศึกษา แก่ผู้ปกครองนักเรียน ครู และนักเรียน ในการ
ประชุมนิเทศและปัจฉิมพร้อมทั้งจัดกระบวนการติดตามผลและสถิติต่าง ๆ

2) จัดประชุมนิเทศแก่ครูเข้าใหม่ในเรื่องนโยบาย และวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน
ของโรงเรียน

3) ส่งเสริมการสอน ปัญหาเชาว์ วิชาถนัด และวิชาทักษะต่าง ๆ

4) จัดและส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมทางด้านวิชาการและจริยธรรม

1.5.9 งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

โรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ มีบทบาทสำคัญมากต่อการ
พัฒนาการศึกษา โรงเรียนต้องรับผิดชอบในการบริหารตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาและ
การศึกษานอกโรงเรียน จึงควรมุ่งพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่องและปรับให้
สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาและความต้องการของสังคม โดยยึดถือนโยบายในการ
จัดการศึกษาร่วมกันคือ เพื่อมุ่งสร้างสรรค์ให้นักเรียนยึดมั่นในคุณธรรมที่จะช่วยให้นักเรียนดำรงชีวิตใน
สังคมด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อสังคม อีกทั้งเป็นผู้รู้จักการให้โดยไม่หวังผลตอบแทน ด้วยจิตใจของ
ความเมตตา อันนำมาซึ่งความเป็นผู้มีจิตใจอ่อนโยน เสียสละ ให้อภัย ใจยุติธรรม เปิดใจกว้าง ยอมรับ
ผู้อื่น และเป็นมิตรกับทุกคน ตามปรัชญาของโรงเรียนที่ว่า ซื่อสัตย์ เมตตา วิชาการเป็นเลิศ รัก - เทิด
คุณธรรม

2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษามีความสำคัญต่อการศึกษาระดับ เป็นตัวกำหนดแนวปฏิบัติในการ
ดำเนินการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญของการจัดการศึกษา
เป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาในประเทศ หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการ
จัดการเรียนการสอน นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายเกี่ยวกับหลักสูตรไว้ ดังนี้

2.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร (Curriculum) มีความหมายกว้าง แล้วแต่ว่าจะมีผู้ให้ความหมายไว้ว่าอย่างไร คำว่า
หลักสูตร (Curriculum) มาจากภาษาละติน "Currere" หมายถึง "Running Course" แปลว่า เส้นทางที่ใช้
วิ่งแข่ง ต่อมาได้นำศัพท์นี้มาใช้ในทางการศึกษาว่า "Running Sequence of Course or Learning

Experience" เป็นการเปรียบเทียบหลักสูตรกับสนามหรือเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งอาจเนื่องมาจากการที่ผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาในระดับใดหรือหลักสูตรใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องฝ่าฝืนความยากของวิชาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่นเดียวกับนักวิ่งที่ต้องวิ่งแข่งและฝ่าฝืนอุปสรรคไปสู่ชัยชนะและความสำเร็จให้ได้ (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 6)

ทาบา (เสริมศรี ไชยคร. 2526 : 1 ; อ้างอิงจาก Taba : 1962) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึงแผนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายของการเรียนรู้ และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจง เป้าหมายและจุดประสงค์เหล่านี้จะเป็นเครื่องชี้แนวทางในการเลือก การจัดเนื้อหาและบ่งถึงวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการประเมินผลด้วย

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2530 : 1) ได้เขียนไว้ในเอกสารการสัมมนาเรื่อง "การบริหารหลักสูตร" ว่าหลักสูตรมีความหมายได้หลายประการ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายหรือความเข้าใจของผู้ใช้หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิต พ.ศ. 2525 คือ รายวิชาที่กำหนดไว้ให้ศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง
2. หลักสูตรตามความหมายของนักศึกษามีความหมายถึง รายวิชาต่างๆ ที่ทางสถาบันการศึกษา กำหนดให้เรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตร
3. หลักสูตรในความหมายของผู้สอนส่วนใหญ่หมายถึง ที่รวมของวิชาความรู้ที่จะต้องสอนให้ผู้เรียน ตามแบบแผนและเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา
4. หลักสูตรในความหมายของผู้บริหารคือ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา แบ่งออกเป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกของการบริหารงาน
5. หลักสูตรในความหมายของผู้ปกครองส่วนใหญ่จะหมายถึงแบบเรียน
6. หลักสูตรในความหมายของนักการศึกษาหมายถึง ข้อกำหนดการเรียน ประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

สุคนธ์ ภูริเวทย์ (2532 : 6) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. หลักสูตรในลักษณะที่เป็นรายวิชาหรือเนื้อหาวิชา
2. หลักสูตรในลักษณะที่เป็นมวลประสบการณ์
3. หลักสูตรในลักษณะที่เป็นแบบแผน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 40-41) ได้กล่าวว่าหลักสูตรมีความหมายเป็น 3 ประการ คือ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งหมายไว้

2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผลผลิต (Output) คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 64) กล่าวว่าหลักสูตรคือมวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมตามจุดหมายที่กำหนดไว้

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 9-14) สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาและเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียน หมายถึง วิชาและเนื้อหาสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนในชั้นและระดับต่าง ๆ หรือกลุ่มวิชาที่จัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร หมายถึง การที่คนกลุ่มหนึ่งจัดเอกสารให้คนอีกกลุ่มหนึ่ง ประกอบด้วย หลักการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ระยะเวลาเรียน กิจกรรม ประสบการณ์ และการประเมินผลการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ

3. หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่างๆ ที่จะให้แก่ผู้เรียน หมายถึง การมองหลักสูตรในลักษณะกิจกรรมที่ครูและนักเรียนจัดขึ้น หรือกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่เตรียมไว้และจัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนด

4. หลักสูตรในฐานะแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน หมายถึง แผนในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมตามที่กำหนด

5. หลักสูตรในฐานะที่เป็นมวลประสบการณ์ หมายถึง ประสบการณ์ทุกอย่างของนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียน รวมถึงเนื้อหาวิชาที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน

6. หลักสูตรในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทาง หมายถึง สิ่งที่ตั้งคมมุ่งหวังหรือคาดหวังให้เด็กได้รับ กล่าวคือผู้ที่ศึกษาจนจบหลักสูตรไปแล้วจะมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง จะเกิดผลอย่างไรบ้าง

7. หลักสูตรในฐานะเป็นระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การมองหลักสูตรในฐานะที่เป็นแผนการเตรียมโอกาสของการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่จัดขึ้นโดยโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าโดยรวมเอาแผนย่อยๆ ที่เป็นโอกาสของการเรียนรู้ที่คาดหวังเข้าไว้ด้วย

จากความหมายข้างต้นอาจสรุปได้ว่าหลักสูตรหมายถึง เนื้อหาที่เป็นรายวิชาที่จัดหรือกำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้รับการศึกษาได้เรียนจนสำเร็จการศึกษา และยังหมายถึงมวลประสบการณ์ที่ทางโรงเรียนจัดและกำหนดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการและเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ หลักสูตรยังเป็นโครงการเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและสอดคล้องกับความต้องการของการศึกษาหรือแผนการศึกษาแห่งชาติอีกด้วย

2.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรจะช่วยให้เห็นโครงสร้างของหลักสูตรทั้งระบบได้ชัดเจนขึ้นว่าหลักสูตรทั้งระบบประกอบด้วยส่วนสำคัญอะไรบ้าง ตลอดจนทำให้ทราบแนวทางการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรไปด้วย สำหรับองค์ประกอบของหลักสูตรมีผู้ให้ทัศนะไว้หลายท่าน เช่น

นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงทางด้านหลักสูตรหลายท่าน เช่น ไทเลอร์ (Tyler) เฮอริค (Herrick) เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander) แบ่งส่วนประกอบของหลักสูตรออกเป็น 4 ส่วนคือ (กาญจนา คุณารักษ์. 2535 : 7)

1. จุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตร (Goals and Objectives) จะเป็นแนวทางในการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนรู้ว่าจะต้องสอนเนื้อหาอะไร สอนใคร สอนทำไม มีจุดประสงค์อย่างไร และจะมีวิธีการสอนและการประเมินผลอย่างไร

2. เนื้อหาวิชา (Subject Matter) หมายถึงสาระของความรู้และประสบการณ์ในการแสวงหาความรู้ตามศาสตร์สาขานั้นๆ หรือหมายถึงรูปแบบของหลักสูตรในการกำหนดเนื้อหาวิชา โดยคำนึงถึงขอบเขตของเนื้อหา การเรียงลำดับเนื้อหา และความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา

3. วิธีสอนและการจัดดำเนินการ (Method and Organization) หมายถึงการแปลงจุดมุ่งหมาย หรือจุดประสงค์ของหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอน หรือสอนเนื้อหาวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด ด้วยการใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ มีความรู้ สมรรถภาพ ทักษะ เจตคติ และคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนด

4. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ สมรรถภาพ ทักษะ เจตคติ และคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้วัตถุประสงค์เป็นแนวทางในการประเมินผล

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 9-14) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร คือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้ที่จะผ่านหลักสูตร

2. เนื้อหา (Content) เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว กิจกรรมต่อไป คือ การเลือกเนื้อหา ประสพการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการตั้งแต่การเลือกเนื้อหาและประสพการณ์ การเรียงลำดับเนื้อหาสาระ พร้อมทั้งการกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

✓ 3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) ได้แก่

3.1 การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวการสอน และแบบเรียน เป็นต้น

3.2 การจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ในการเรียน จำนวนครูและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

3.3 การดำเนินการสอน เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรจะใช้ได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู ✓

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญประกอบด้วย จุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตร ขอบเขตของเนื้อหา การจัดทำวัสดุหลักสูตร การจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดล้อม วิธีสอนและการจัดดำเนินการ การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

2.3 รูปแบบของหลักสูตร

รูปแบบของหลักสูตรเป็นลักษณะเฉพาะและแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของหลักสูตรประเภทนั้นๆ รูปแบบของหลักสูตรได้มาจากแนวคิดและปรัชญาการศึกษาที่ยึดถือในการจัดทำ แต่ละรูปแบบต่างมีชื่อ แนวคิด จุดมุ่งหมาย โครงสร้างแตกต่างกันออกไป ที่แสดงลักษณะเฉพาะของหลักสูตรนั้นๆ อย่างชัดเจน

อุดม เขยกิจวงศ์ (2545 : 2-4) สรุปรูปแบบของหลักสูตรที่สำคัญ ได้ดังนี้

1. หลักสูตรแบบกิจกรรม (Activity Curriculum) การจัดหลักสูตรแบบนี้ยึดหลักการเรียนรู้เกิดจากกิจกรรมและประสพการณ์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ การเรียน

การสอนจะเน้นที่กิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนรู้และลงมือทำในสิ่งที่ตนถนัดมีความสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

2. หลักสูตรที่จัดแยกเป็นรายวิชา (Separated Subject-Matter Curriculum) เป็นหลักสูตรที่นิยมใช้มานานตั้งแต่ยุคแรกๆ ที่มีการจัดตั้งโรงเรียน นักการศึกษาเห็นว่าวิชาต่างๆ เป็นสิ่งจำเป็นจึงจัดให้นักเรียนได้เรียน ประกอบด้วยการอ่าน คัด เขียน แต่งเรื่อง คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การรักษาตัว ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การฝีมือและอื่นๆ การเรียนการสอนในสมัยก่อนใช้วิธีท่องจำ เพราะมีความเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องของสมอง คนฉลาดเท่านั้นจึงจะจำเรื่องราวได้แม่นยำ

3. หลักสูตรแบบหมวดวิชา (Fusion or Broadfield Curriculum) เนื่องจากปัจจุบันมีความรู้เนื้อหาวิชาใหม่ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งวิชาต่างๆ เหล่านี้เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เด็กต้องรู้ ต้องเรียน จึงนำวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาเรียงลำดับชั้นให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก เช่น หมวดวิชาสังคมศึกษาได้รวมเอาวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม เป็นต้น

4. หลักสูตรแบบสหสัมพันธ์ (Correlated Curriculum) เป็นหลักสูตรที่นำวิชาที่เกี่ยวข้องกันมารวมกันเพื่อสะดวกในการจัดการเรียนการสอน และจะช่วยให้การเรียนรู้ได้ผลดี หลักสูตรประเภทนี้สร้างจากความเชื่อว่า คนเราจะจำได้ต้องสร้างความสัมพันธ์ในการจำ สร้างความหมายของสิ่งที่จำเป็นในการเรียนการสอนเน้นหนักการท่องจำ

5. หลักสูตรแบบบูรณาการ (Integration หรือ Core Curriculum) เป็นการนำวิชาต่างๆ มาผสมผสานกัน หรืออาจเรียกว่า หลักสูตรที่มีเนื้อหากลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกัน การจัดหลักสูตรแบบนี้ไม่คำนึงถึงเนื้อหาวิชา แต่คำนึงถึงชีวิตหรือการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับชีวิตจริงที่ไม่ได้แยกการรับรู้เป็นวิชาๆ หลักสูตรแบบนี้ได้จัดแบ่งไว้หลายๆ ลักษณะ ดังนี้

5.1 หลักสูตรแบบใช้วิชาแกน (Integration) เป็นหลักสูตรที่ใช้วิชาแกนในการแก้ปัญหา หรือเสริมสร้างพื้นฐานความรู้ให้สูงขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ โดยมีวิชาอื่นๆ เป็นวิชาบริวาร ทำการผูกโยงสัมพันธ์ให้เป็นเนื้อเดียวไม่เน้นเนื้อหาวิชา

5.2 หลักสูตรแบบแกนบังคับและเลือก (Core and Elective Curriculum) เป็นรูปแบบของหลักสูตรที่กำหนดให้มีวิชาแกนหรือกลุ่มวิชาเลือกเสริมที่มีหลากหลายวิชาให้ผู้เรียนได้เลือกเพื่อเสริมพื้นฐานในวิชาที่เลือกตามความถนัด

5.3 หลักสูตรเน้นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Social Function Curriculum) เป็นหลักสูตรที่คำนึงถึงสารประโยชน์ที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต ที่ผู้เรียนจำและนำไปใช้ได้ทันที ใช้แนวการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีแก้ปัญหาต่างๆ ที่ประสบมา

5.4 หลักสูตรแบบประสบการณ์ (Experience Curriculum) หลักสูตรกลุ่มนี้กำหนดจากพื้นฐานความเชื่อว่า การเรียนรู้คือประสบการณ์ หลักสูตรจึงยึดเอาประสบการณ์เดิมของผู้เรียนนำไปสู่สิ่งที่ต้องการจะสอน ผู้เรียนจะเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ซึ่งมีการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม จะช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มพูนประสบการณ์เรียนได้ดี

5.5 หลักสูตรที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ยึดเอากิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ รวมทั้งปัญหาและความต้องการเป็นแกนกลาง

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 133) สรุปรูปแบบของหลักสูตรที่สำคัญ ได้ดังนี้

1. หลักสูตรเนื้อหาวิชาหลักหรือหลักสูตรรายวิชา (The Subject Matter Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เก่าแก่ที่สุด ได้รับอิทธิพลจากปรัชญาสารัตถนิยมและปรัชญาสัจวิทยานิยม ความคิดรวบยอดของหลักสูตรเน้นเนื้อหาสาระเป็นหลัก การจัดหลักสูตรและการสอนตามรูปแบบนี้ จึงยึดเอาการถ่ายทอดเนื้อหาสาระความรู้ของวิชาต่างๆ และความรู้ในแต่ละวิชาถูกจัดไว้เพื่อการถ่ายทอดอย่างมีระบบระเบียบ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น

1.1 หลักสูตรสหสัมพันธ์ เป็นหลักสูตรที่นำเอาเนื้อหาของวิชาต่างๆ ที่สอดคล้องหรือส่งเสริมซึ่งกันและกันมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน แล้วจัดสอนเป็นเนื้อหาสาระเดียวกัน

1.2 หลักสูตรผสมผสาน เป็นการนำเอาวิชาย่อยๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาผสมผสานกันในด้านเนื้อหาเข้าเป็นหมวดหมู่

1.3 หลักสูตรหมวดวิชาแบบกว้าง เป็นการยึดหลักการสัมพันธ์หรือใกล้เคียงของเนื้อหาและจุดมุ่งหมายรวมเป็นหมวดวิชาใหญ่

2. หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (Social Process and Life Function Curriculum) เป็นหลักสูตรที่รวบรวมความรู้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยยึดกิจกรรมต่างๆ ของคนในสังคมเป็นหลัก เป็นหลักสูตรที่ถูกคาดหวังว่ามีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้เรียน ซึ่งเป็นการยึดเอาสังคมและชีวิตจริงของนักเรียนเป็นหลัก เพื่อผู้เรียนจะได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. หลักสูตรกิจกรรมหรือประสบการณ์ (Activity or Experience Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เกิดขึ้นจากความพยายามที่จะแก้ไขการเรียนรู้แบบครูเป็นผู้สอนเพียงอย่างเดียว ไม่คำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียน หลักสูตรนี้ยึดประสบการณ์ และกิจกรรมเป็นหลักมุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนโดยวิธีการแก้ปัญหา ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยการลงมือกระทำ ลงมือวางแผน เพื่อหาประสบการณ์อันเกิดจากการแก้ปัญหานั้นๆ ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการเรียนแบบการเรียนรู้ด้วยการกระทำ (Learning by Doing)

4. หลักสูตรแบบแกน (Core Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานเนื้อหาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกันมุ่งที่จะสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Active Learning สิ่งที่เรียนจะมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์และชีวิตของผู้เรียน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงชีวิตความเป็นอยู่มาสัมพันธ์กับการเรียนรู้ได้

5. หลักสูตรบูรณาการ(Integrated Curriculum) เป็นการรวมประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ เข้าด้วยกัน ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นประสบการณ์ที่คัดเลือกมาจากหลายวิชา แล้วจัดเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ของประสบการณ์ เป็นการบูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์สัมพันธ์และต่อเนื่องอันมีคุณค่าต่อการดำรงชีวิต

จากรูปแบบของหลักสูตรข้างต้นอาจสรุปได้ว่า รูปแบบของหลักสูตรมีวิวัฒนาการตามลำดับ ได้แก่ หลักสูตรเนื้อหาวิชาหลักหรือหลักสูตรรายวิชา หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม หลักสูตรกิจกรรมหรือประสบการณ์ หลักสูตรแบบแกน และหลักสูตรบูรณาการ แนวคิดและลักษณะของหลักสูตรแต่ละประเภท มีข้อดีและข้อจำกัด ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรประเภทใดประเภทหนึ่งเพียงประเภทเดียวไม่อาจตอบสนองอย่างสมบูรณ์ได้ นักการศึกษาจึงมักเลือกแนวปฏิบัติที่ดีของทุกระบบผสมผสานกัน เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ดีมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด

3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลาง มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถแต่ละบุคคลซึ่ง สามารถสรุปสาระของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ดังนี้

3.1 ความสำคัญและหลักการ

หลักสูตรเป็นแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการกำหนดความรู้ การฝึกอบรม การสืบทอดทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ

คุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงได้มีการกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ขึ้น โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือเป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นๆ ละ 3 ปีในการจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นหลักสูตรการศึกษาของประเทศที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศซึ่งมีหลักการ ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จากความสำคัญและหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ข้างต้น อาจสรุปได้ว่า หลักสูตรใหม่มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้

3.2 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

3.2.1 เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

3.2.2 มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

3.2.3 มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงาน ได้เหมาะสมกับสถานการณ์

3.2.4 มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต

3.2.5 รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

3.2.6 มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค

3.2.7 เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.2.8 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

3.2.9 รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ข้างต้นสรุปได้ว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะในการดำเนินชีวิต ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ความเป็นไทยและทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์ให้สังคม

3.3 โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้ คือ

3.3.1 ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

3.3.2 สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

- 1) ภาษาไทย
- 2) คณิตศาสตร์
- 3) วิทยาศาสตร์
- 4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 5) สุขศึกษาและพลศึกษา
- 6) ศิลปะ
- 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 8) ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียน การสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สองประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิด และการทำงานอย่างสร้างสรรค์

ส่วนเรื่องสิ่งแวดล้อม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสาระการเรียนรู้กลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของ

ผู้เรียนแต่ละคนนั้น สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องและตอบสนองกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนได้

3.3.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้มีการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและการปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตัวเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ การพัฒนา องค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำผลประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมายมีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างของบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งครูทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติได้ด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์

3.3.4 มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนจบในแต่ละช่วงชั้นคือ ประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นขึ้น ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

3.3.5 เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3)	มีเวลาเรียนประมาณ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4 - 5 ชั่วโมง
ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)	มีเวลาเรียนประมาณ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4 - 5 ชั่วโมง
ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)	มีเวลาเรียนประมาณ 1,000-1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5 - 6 ชั่วโมง
ช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6)	มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในภาพรวมแสดงในภาพประกอบ 2

แผนภูมิโครงสร้าง

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6)	ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - 6)
	←———— การศึกษาภาคบังคับ ———→			
	←———— การศึกษาขั้นพื้นฐาน ———→			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษาและพลศึกษา	■	■	■	■
ศิลปะ	■	■	■	■
งานอาชีพและเทคโนโลยี	■	■	■	■
ภาษาต่างประเทศ	■	■	■	■
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	▲	▲	▲	▲
เวลาเรียน	ประมาณปีละ 800-1,000 ชม.	ประมาณปีละ 800-1,000 ชม.	ประมาณปีละ 1,000-1,200 ชม.	ประมาณปีละ 1,200 ชม.

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่มา : กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

หมายเหตุ สำหรับการศึกษานอกโรงเรียน สามารถจัดช่วงชั้นได้ตามระดับการศึกษา

- สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา
- สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิด และการทำงาน
- ▲ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้นอกจาก 8 กลุ่ม และการพัฒนาตนตามศักยภาพ

3.4 ความหมายของมาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นหลักสูตรที่มีแนวคิดกับการจัดการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐาน (Standard Base Education (SBE)) ซึ่งเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่น สร้างทางเลือกที่หลากหลายในการจัดการศึกษาด้วยตนเอง ภายใต้มาตรฐานของหลักสูตร มาตรฐานการ เรียนรู้กลุ่มวิชา และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งมีลักษณะเป็นหลักสูตรที่กำหนดผลการเรียนรู้เป็น หลัก โดยระบุเนื้อหาในลักษณะสาระหลัก (Strands) และขอบข่ายกว้างๆ เพื่อให้โรงเรียน สถานศึกษา จัดทำสาระหรือรายละเอียดของหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียนและ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนและท้องถิ่นยิ่งขึ้น

การที่จะดำเนินการดังกล่าวให้ได้ผลนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และ ทักษะในการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชา และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อนำไปกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี/ภาค และสาระการเรียนรู้แกนร่วมและแกนเลือกทั้งรายปี/ ราย ภาค รวมทั้งจัดทำหน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนต่อไป

มาตรฐานหลักสูตร (Curriculum Standard) หมายถึงจุดประสงค์ที่กำหนดว่าผู้เรียน จะต้องรู้อะไร ทำอะไรได้ และมีคุณลักษณะอย่างไร หรืออีกนัยหนึ่งหมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือคุณภาพของผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย (กรมวิชาการ. 2545 : 4)

1. ขยัน ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน สามีคคี มีวินัย มีความรับผิดชอบ คำนึงถึงประโยชน์
ส่วนรวม
2. ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนศนนับถือ
3. เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น มีความมั่นคงทางอารมณ์
4. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้วิธีการเรียนรู้ รักการอ่าน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
5. มีทักษะในการใช้ภาษาไทย และภาษาสากล
6. มีทักษะในการทำงาน การจัดการ รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่องานและอาชีพสุจริต
7. มีความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวิทยาการด้านอื่นๆ
8. มีความคิดเชิงระบบ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และคิดสร้างสรรค์
9. รักการออกกำลังกาย ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และมีสมรรถภาพทางกาย
10. ดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง ครอบครั้ว และชุมชน ป้องกันตนเองจากสารเสพติด และ
อบายมุข
11. มีลักษณะนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
12. เห็นคุณค่าในความงามของศิลปะและธรรมชาติ

13. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม

14. รักท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย สืบสานมรดกทางศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

15. มีจิตสำนึกและปฏิบัติตนตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รักษาสิทธิเสรีภาพตนเองและเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชา (Subject Area Standard) หมายถึง ผลการเรียนรู้ของกลุ่มวิชาต่างๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้กลุ่มวิชาการต่างๆ ครบ 12 ปี (กรมวิชาการ. 2545 : 14)

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmarks) หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดในตัวผู้เรียนหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้กลุ่มวิชาการต่างๆ ในแต่ละช่วงชั้นคือ เมื่อจบ ป. 3 ป.6 ม.3 และ ม.6 (กรมวิชาการ. 2545 : 14)

4. หลักสูตรสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อที่จะให้การศึกษาสอดคล้องความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดคือให้อิสระภาพสถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ตามกรอบของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ และมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการของสถานศึกษา ในการที่จะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน เลือกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเอง

4.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้ สถานศึกษาจึงต้องมีหลักสูตรของตนเอง กล่าวคือ หลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยการเรียนรู้ทั้งมวลและประสบการณ์อื่นๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มเติมเป็นรายปีหรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทุกภาคเรียนและกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น วัด หน่วยงานและสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายที่สำคัญของหลักสูตร 2 ประเภท ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2540 : 6)

1. หลักสูตรสถานศึกษาควรพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความสุขและความเพลิดเพลินในการเรียนรู้ เปรียบเสมือนเป็นวิธีการสร้างกำลังใจและเร้าใจให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียนให้ได้มากที่สุด ให้

ผู้เรียนทุกคนมีความรู้สูงสุดตามศักยภาพของแต่ละคน โดยควรสร้างความเข้มแข็ง ความสนใจและประสบการณ์ให้ผู้เรียน และพัฒนาความมั่นใจให้ผู้เรียนและทำงานอย่างเป็นอิสระและร่วมมือกัน ควรให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้สำคัญๆ ในการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ข้อมูลสารสนเทศและใช้เทคโนโลยีสื่อสารส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้ อยากเห็น และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล

2. หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกระหว่างถูกและผิด ความเข้าใจและศรัทธาในความเชื่อของตน ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันว่าสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อบุคคลและสังคมหลักสูตรสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักคุณธรรมและความอิสระของผู้เรียน และช่วยพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ สามารถพัฒนาสังคมให้เป็นธรรม มีความเสมอภาค ควรพัฒนาความตระหนัก เข้าใจ และยอมรับสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับโลก หลักสูตรสถานศึกษา แกนร่วม แกนเลือกที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มวิชา โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ รายปี / รายภาค ที่กำหนดไว้ ในการพิจารณากำหนดสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาคของสถานศึกษา ควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น การเป็นตัวแทนของความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ ความทันสมัย การปฏิบัติได้จริง เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียนและต่อสังคม รวมทั้งมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ฯลฯ การจัดสาระการเรียนรู้ควรสร้างให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลเป็นอิสระและเข้าใจในความรับผิดชอบของตน

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษามุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความสุขและความเพลิดเพลินในการเรียนรู้ โดยควรสร้างความสนใจและประสบการณ์ให้ผู้เรียน และพัฒนาความมั่นใจให้ผู้เรียนและทำงานอย่างเป็นอิสระและร่วมมือกัน และส่งเสริมการพัฒนาด้านจริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม หลักสูตรสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักคุณธรรมและความอิสระของผู้เรียน ให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ สามารถพัฒนาสังคมให้เป็นธรรม มีความเสมอภาค หลักสูตรการศึกษานี้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียนและต่อสังคม

4.2 สาระของหลักสูตรของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องจัดทำสาระของหลักสูตร ทั้งในส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้แกนร่วม แกนเลือก เลือกละเอียด ด้วยการนำเอามาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชา และสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นมาจัดทำ โดยให้สอดคล้องกับสภาพความจำเป็นและความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น ฯลฯ ตามแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 12)

4.2.1 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นแกนร่วม แกนเลือกที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มวิชา มาจัดเป็นมาตรฐานการเรียนรู้รายปี/ รายภาคที่ ระบุถึงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละปี / ภาคนั้น

4.2.2 กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค โดยวิเคราะห์จากสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น เรียนรู้รายปี / รายภาคนี ควรจัดเรียงตามลำดับจากง่ายไปหายากหรือเรียงตามลำดับก่อนหลัง จัดให้มีความต่อเนื่อง เชื่อมต่อการสะสมความรู้และเพียงพอสำหรับการเรียนในขั้นสูงขึ้น จัดให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการของความรู้ และทักษะ รวมทั้งเพื่อการเทียบโอนความรู้ด้วย สำหรับการจัดทำ สาระการเรียนรู้เลือกเสรี สถานศึกษาสามารถกำหนดตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

4.2.3 กำหนดเวลาและจำนวนหน่วยกิต สถานศึกษากำหนดจำนวนเวลาและจำนวนหน่วย กิต สำหรับสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ที่จัดทำดังนี้ ช่วงชั้น ม.1-3 และ ม.4-6 กำหนดจำนวนหน่วย กิตของสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ให้เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ ในการ กำหนดจำนวนหน่วยกิตของสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค สำหรับช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ใช้เกณฑ์ การพิจารณา คือ สาระการเรียนรู้แกนร่วม แกนเลือกและเลือกเสรี ที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 40 ชั่วโมง ต่อ ภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต สำหรับสาระการเรียนรู้แกนเลือกและเลือกเสรีของสายอาชีพและเฉพาะ ทางอื่น ใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ สาระการเรียนรู้ที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ระหว่าง 40-60 ชั่วโมงต่อภาค เรียนมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสมและใช้หลักเกณฑ์ เดียวกัน

4.2.4 จัดทำคำอธิบายรายวิชาเป็นการนำเอามาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค สาระการ เรียนรู้ รายปี/รายภาค รวมทั้งเวลาและจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด มาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา โดยให้ ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา จำนวนเวลา หรือจำนวนหน่วยกิต มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ของ รายวิชานั้นๆ สำหรับชื่อรายวิชามีแนวทางในการกำหนดดังนี้ ชื่อรายวิชาของสาระการเรียนรู้รายปี / ราย ภาค ของสาระการเรียนรู้แกนร่วม ให้ใช้ชื่อรายวิชาตามชื่อกลุ่มวิชา ส่วนชื่อรายวิชาของสาระการเรียนรู้ รายปี / รายภาค แกนเลือกและเลือกเสรีกำหนดได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องสื่อความได้ชัดเจน มี ความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชานั้น

สรุปได้ว่าการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการจัดทำสาระการเรียนรู้แกนร่วม แกน เลือก และเลือกเสรี โดยจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ควรกำหนดมาตรฐานการ เรียนรู้โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และจัดสาระการเรียนรู้เป็นรายปี/ภาคโดยเรียงลำดับ จากง่ายไปยาก ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ตามความถนัด ความสามารถ และ ความสนใจของผู้เรียนได้ ด้วยเหตุนี้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพจึงต้องเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจาก

ข้อมูลสารสนเทศด้านต่างๆของสถานศึกษาและชุมชน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการระดมทรัพยากรทั้งของสถานศึกษาและชุมชนมาใช้อย่างคุ้มค่า เต็มศักยภาพ

5. การใช้หลักสูตรสถานศึกษา

การใช้หลักสูตรเป็นกระบวนการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ไปสู่โรงเรียนและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายและต้องได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี บุคคลที่สำคัญที่สุด คือ ครูผู้สอน ซึ่งต้องทำความเข้าใจกับวิธีการขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดสมความมุ่งหมายทุกประการ

5.1 ความหมายเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

หากยอมรับว่าการนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้หลักสูตร บังเกิดผลต่อการใช้อย่างแท้จริงแล้ว การนำหลักสูตรไปใช้ก็ควรจะเป็นวิธีการปฏิบัติที่มีหลักเกณฑ์และมีกระบวนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพพอที่จะมั่นใจได้ว่าหลักสูตรที่ได้สร้างขึ้นนั้นจะได้มีโอกาสนำไปปฏิบัติจริงๆ อย่างแน่นอน นักการศึกษาต่างก็ให้ทัศนะซึ่งเป็นแนวคิดในการนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้

โบแฮมปี (ธัชชัย นาจำปา. 2542 : 10 ; อ้างอิงจาก Beauchamp. 1975 : 164 -169) กล่าวว่าสิ่งแรกที่ต้องทำ คือ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ครูผู้นำหลักสูตรไปใช้มีหน้าที่แปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โดยใช้หลักสูตรเป็นหลักในการพัฒนานักวิธีการสอน

เวอร์ดุน (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 222 ; อ้างอิงจาก Verduin. 1977 : 88-90) ให้ทัศนะว่าการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องเริ่มดำเนินการโดยการนิเทศให้ครูในโรงเรียนเข้าใจหลักสูตร แล้วตั้งกลุ่มปฏิบัติการขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการใช้หลักสูตรจากพื้นที่ที่เป็นปัญหาหลายๆ แห่งเพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุด กลุ่มปฏิบัติการนี้จะต้องเข้าไปทำงานร่วมกับครูผู้สอนอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การจัดการอบรมปฏิบัติการแก่ครูประจำการถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ ต้องใช้วิทยากรผู้ชำนาญการสอนโดยเฉพาะ สามารถฝึกผู้อื่นได้ดี และมีวิธีการให้ครูเกิดความสนใจ ถ้ามีข้อเสนอแนะให้มีการเปลี่ยนแปลงระหว่างการใช้หลักสูตรควรเลือกครูผู้สอนที่อาสาสมัครและเต็มใจ ไม่ควรใช้ครูทุกคนในโรงเรียนเพราะอาจมีบางคนที่ไม่เห็นด้วยและไม่เต็มใจในการเปลี่ยนแปลง จึงควรทำแบบค่อยเป็นค่อยไปเพื่อให้ครูส่วนใหญ่เข้าใจ จะทำให้การเปลี่ยนแปลงมีความหมายและได้รับการยอมรับโดยปริยาย

จากเอกสารการประชุมของประเทศต่างๆ ในเอเชีย (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 222 ; อ้างอิงจาก APEID. 1977 : 3-29) ในการประชุมทบทวนประสบการณ์ต่างๆ ของประเทศในเอเชีย เรื่อง ยุทธศาสตร์การนำหลักสูตรไปใช้ได้สรุปเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. วางแผนและเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้โดยให้คนหลายกลุ่มเข้าร่วมแสวงหาการสนับสนุนจากประชาชนและจัดเตรียมทรัพยากร (มนุษย์และวัสดุ) ให้พร้อม
2. จัดให้มีหน่วยงานส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ให้เป็นไปได้สะดวกและรวดเร็ว
3. กำหนดวิถีทางและกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเป็นขั้นตอน รวบรวมเหตุผลต่างๆ ที่จะใช้ในการจูงใจครูและติดตามผลการปฏิบัติงาน

ธำรง บัวศรี (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 9-14 ; อ้างอิงจาก ธำรง บัวศรี. 2504 : 165-195) ได้สรุปชี้ให้เห็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการนำหลักสูตรไปใช้ว่าควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. โครงการสอน เช่น การวางโครงการสอนแบบหน่วย (Unit Organization of Instruction, Teaching Unit) ประเภทของหน่วยการสอนมี 2 ประเภท คือ หน่วยรายวิชา (Subject Matter Unit) และหน่วยประสบการณ์ (Experience Unit)
2. หน่วยวิทยากร (Resource Unit) เป็นแหล่งให้ความรู้แก่ครู เช่น เอกสารคู่มือ และแนวการปฏิบัติต่างๆ
3. องค์ประกอบอื่นๆ ที่ช่วยในการสอน เช่น สถานที่และเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์การเรียนการสอน วิธีสอนและวัดผลการศึกษา กิจกรรมร่วมหลักสูตร การแนะแนวและการจัดบริหารโรงเรียน เป็นต้น

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538 : 140-141) ได้ให้ความเห็นว่า ในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุมากที่สุดที่จะต้องศึกษาและวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยมีขั้นตอนสรุปสั้นๆ ได้ดังนี้

1. การเตรียมวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารจะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรในเรื่องจุดมุ่งหมายที่แท้จริง ความสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนและชุมชน ความพร้อมของโรงเรียนต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การจัดหาวัสดุอุปกรณ์หลักสูตรและแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้มีการจัดสรรงบประมาณได้กระทำไว้อย่างชัดเจน แน่นอน มีอยู่ในแผนนโยบายหรือไม่อาคารสถานที่ที่จะต้องปรับใช้กับหลักสูตรมีเพียงพอแล้วหรือยัง การเตรียมบุคลากรจะกระทำโดยวิธีใด
2. การเตรียมการจัดการอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ จะต้องพิจารณาวางโครงการฝึกอบรมให้ชัดเจนและมีขั้น ควรจะกระทำให้รูปแบบใด ระยะเวลาเพียงใดและวิทยากรที่จะช่วยเหลือเกี่ยวกับการอบรมได้แก่บุคคลใดบ้าง
3. การจัดครูเข้าสอน แม้ว่าครูจะผ่านการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรมาแล้วก็ตาม การจัดครูเข้าสอนเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

4. การจัดตารางสอน สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือความเหมาะสมในเรื่องต่อไปนี้ ระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ วัย ความสามารถของผู้เรียน การแบ่งเวลาสำหรับวิชาต่าง ๆ รวมถึงอัตราเวลาเรียนแต่ละภาคการศึกษา และรวมทั้งปีการศึกษา ตลอดจนชั่วโมงการสอนของครูด้วย

5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน อันได้แก่ การทำโครงการสอน แผนการสอน พัฒนาคู่มือครู แบบเรียน และสื่อการเรียน การที่มีวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียน มาบริการได้ ต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่ายช่วยเหลือ ซึ่งก็ต้องเริ่มต้นจากการวิเคราะห์หลักสูตร การวางรูปแบบ การเลือกและการจัดหา ไม่ว่าจะเป็นซื้อ จัดทำเอง หรือรับแจกจากราชการก็ตาม ควรจะให้มีข้อบกพร่องน้อยที่สุด สามารถแบ่งเบาภาระครูได้มากที่สุด และผู้เรียนได้รับผลประโยชน์มากที่สุด

6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร เพื่อให้ประชาชนในชุมชนทราบว่าการใช้หลักสูตรใหม่นั้น ลูกหลานของเขาหรือตัวเขาเองจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในการเรียนรู้เจตคติ ค่านิยม และความสามารถในการแก้ปัญหา สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอย่างมากในการประชาสัมพันธ์คือการ สื่อ ความหมายเพราะชุมชนนั้นประกอบด้วยบุคคลหลายระดับที่มีพื้นฐานต่างกัน และบางโรงเรียนจะขอความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากบุคคลในชุมชนนั้นเรื่องใดบ้าง ควรชี้แจงให้ชัดเจน

7. การจัดสภาพแวดล้อมและการเลือกสรรโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรถ้าได้เลือกสรรอย่างดีจะก่อประโยชน์อย่างมากต่อครูและผู้เรียนอันได้แก่ สภาพแวดล้อมและกิจกรรมภายนอกห้องเรียน เช่น การศึกษานอกสถานที่ การบริการด้านวิชาการแก่ครูอาจจัดทำได้หลายรูปแบบ เช่น การส่งครูไปศึกษาอบรมระยะสั้นในเรื่องที่กำลังปฏิบัติอยู่ เพื่อเสริมความเข้าใจให้มีทัศนะอันกว้างขึ้นการไปร่วมประชุมสัมมนาการไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตรและการสอนในระดับเดียวกัน การเชิญวิทยากรมาสาธิตการฝึกปฏิบัติการบรรยายของแต่ละหัวข้อที่ครูต้องการ การส่งเสริมครูที่มีความชำนาญเฉพาะด้านให้มีโอกาสเผยแพร่ความรู้ซึ่งกันและกัน

8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและต้องทำเป็นขั้นตอน ถ้าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดไว้อย่างชัดเจนการประเมินผลเพื่อปรับปรุงก็จะทำได้ง่ายและตรงจุดว่าการปรับปรุงควรจะเริ่มที่จุดใดบ้างวิธีการที่จะทำนั้นอย่างไร และการประเมินผลหลักสูตรควรจะคำนึงถึงการประเมินผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาวด้วย

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านที่ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้นั้นพอสรุปได้ว่าความหมายของการใช้หลักสูตร หรือการนำหลักสูตรไปใช้คือ กระบวนการนำหลักสูตรแม่บทหรือหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปใช้ในโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ โดยการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดปัจจัยและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนการสอนซึ่งการนำหลักสูตรไปใช้นั้นเป็น

งานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย นับแต่ผู้บริหารระดับกระทรวง กรม กอง ผู้บริหารระดับโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคคลอื่นๆ ขอบเขตและงานของการนำหลักสูตรไปใช้เป็นงานที่มีขอบเขตกว้างขวาง ซึ่งต้องมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ฝึกอบรมครู จัดสรรงบประมาณ จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตร เพราะฉะนั้นการนำหลักสูตรไปใช้จึงเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างรอบคอบและระมัดระวัง

5.2 การใช้หลักสูตรในด้านต่างๆ

การใช้หลักสูตรเป็นขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร เป็นการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ในการนำหลักสูตรไปสู่โรงเรียนและจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนและเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรนั้น นักพัฒนาหลักสูตรและนักการศึกษาได้เสนอแนะไว้ ดังนี้

ยุทธนา ปฐมวรชาติ (2545 : 11-18) กล่าวถึงการใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่าการนำหลักสูตรไปใช้หลังจากที่สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้สำเร็จ สิ่งที่ต้องดำเนินต่อมาคือการนำหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นมาใช้เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน ซึ่งขั้นตอนนี้ถือว่ามีมีความสำคัญที่สุดของการพัฒนาหลักสูตร เพราะหลักสูตรไม่ว่าจะมีความสมบูรณ์เพียงใด หากสถานศึกษาไม่ได้นำมาใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรนั้นก็จะไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย การปฏิรูปการเรียนรู้ของครูผู้สอน ในการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้บังเกิดประสิทธิผลสูงสุดและยั่งยืนนั้นสถานศึกษาจะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการพัฒนาหลักสูตรสู่ความเป็นครูมืออาชีพและความสามารถทางวิชาการด้วย อันได้แก่ การพัฒนาตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกระทรวงศึกษาธิการ 11 มาตรฐาน (ตามเกณฑ์วิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ.2537) และกำลังจะปรับเปลี่ยนมาตรฐานที่12 เพื่อสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 4 คือ “สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์” การที่ครูผู้สอนพัฒนาตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จะเป็นแนวทางสำคัญทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นบังเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ภารกิจหลักสูตรครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จากหลักสูตรที่กำหนดเป็นแนวทางการเรียนรู้จากหลักสูตรที่กำหนดเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้นี้ ประกอบด้วย

1. การจัดทำโครงการสอนหรือกำหนดการสอนที่มีช่วงเวลายำหนด โดยนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการสอน

2. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญาและอารมณ์ มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ 5 ลักษณะคือ การเรียนรู้อย่างมีความสุข การเรียนรู้แบบองค์รวม การเรียนโดยการคิดและปฏิบัติจริง การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น และการเรียนรู้กระบวนการเรียนของตนเอง ดังนั้น ในการนำหลักสูตรไปใช้ของครูผู้สอนจึงควรมีการวางแผนการสอนร่วมกันเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือและบูรณาการการสอนร่วมกันตลอดจนมีการส่งเสริมการนำการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาตามพหุปัญญา ตลอดจนการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ดังนั้น การที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายตามหลักสูตรกำหนดไว้ และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา จึงเป็นงานที่มีความสำคัญและเป็นงานหลักของโรงเรียน ซึ่งนักพัฒนาหลักสูตรและนักการศึกษาได้เสนอแนะงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ไว้ดังนี้

1. การบริหารและบริการหลักสูตร

การบริหารและบริการหลักสูตร มีลักษณะงานคล้ายกับการบริหารและการบริการงานลักษณะอื่น ๆ แต่อาจจะแตกต่างกันในด้านวัตถุประสงค์ วิธีการและการประเมินผล ได้มีนักการศึกษากล่าวถึง การบริหารและบริการหลักสูตรไว้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 60-67) กล่าวว่า การบริหารและบริการหลักสูตรเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยการนำกระบวนการบริหารงานมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งกระบวนการบริหารงานเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการ เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตร โดยการเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ การตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการเตรียมความพร้อมของสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร

2. ขั้นดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งมีทั้งฝ่ายปฏิบัติการหลักสูตรและฝ่ายสนับสนุน ตลอดจนฝ่ายควบคุมการใช้หลักสูตร

3. การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร เมื่อมีการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องมีการประเมินผลเกี่ยวกับหลักสูตร วัตถุประสงค์ของการประเมินผลเพื่อจะพิจารณาว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่เพื่อที่จะได้ใช้ในการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหลักสูตร

สัจด์ อุทรานันท์ (2537 : 263-271) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการบริหารและบริการ หลักสูตร ใ้ว่างานบริหารและบริการหลักสูตร จะเกี่ยวข้องกับงานเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าทำการสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538 : 170-171) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการบริหารและบริการ หลักสูตร ซึ่งมีงานหลักดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้
2. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
3. การวางแผนการนำหลักสูตรใหม่เข้าแทนที่หลักสูตรเก่า
4. การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

รุจิร ภูสาระ (2545 : 185-198) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการบริหารและบริการ หลักสูตร ใ้ดังนี้

1. การจัดชั้นเรียนหรือจัดกลุ่มผู้เรียน
 - 1.1 จัดกลุ่มผู้เรียนเป็นชั้น
 - 1.2 จัดผู้เรียนตามความสามารถ
 - 1.3 จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสนใจ
2. การจัดครูเข้าสอน อาจแบ่งได้เป็น
 - 2.1 การจัดครูประจำชั้น เป็นการ จัดที่ทำมานานคู่กับการจัดกลุ่มนักเรียนแบบมีชั้น
 - 2.2 การจัดครูแนะแนว เพื่อให้คำแนะนำในการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ การเลือกวิชาที่สนใจ การซ่อมเสริมส่วนที่บกพร่อง
 - 2.3 การจัดครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้
 - 2.4 การจัดครูผู้สอนเป็นคณะ

3. การจัดทำแผนการเรียนรู้ แต่เดิมการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอน คู่มือครู หนังสือแบบเรียน ได้มีผู้จัดทำไว้ทั้งในส่วนราชการและส่วนเอกชน ปัจจุบันมีการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งกำหนดเพียงมาตรฐานการเรียนรู้และขอบเขตของสาระสำคัญไว้กว้างๆ ครูจึงมีหน้าที่ดำเนินการสร้างหลักสูตรเฉพาะที่จะใช้ในโรงเรียน ส่วนในการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ครูจะต้องวางแผนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

4. การจัดตารางสอนหรือตารางเรียน ตารางสอนหรือตารางเรียน หมายถึง ตารางกำหนดวิชาและเวลาที่เรียนในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอน

5. การนิเทศติดตามผลและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียน หรืออาจเรียกว่าเป็นการนิเทศภายในโรงเรียน ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรจะช่วยให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การนิเทศติดตามผล ควรมีลักษณะเป็นการส่งเสริมร่วมมือมิใช่เป็นการจับผิด หรือบังคับ

6. จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ ได้แก่

6.1 การให้รางวัลชมเชยแก่ผู้มีพฤติกรรมดีเด่น หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น

6.2 กำหนดนโยบายการให้การบ้านนักเรียนให้ชัดเจนว่าควรจัดทำหรือไม่ ถ้าจัดทำควรจัดในรูปแบบใดที่จะทำให้นักเรียนรักในการศึกษาค้นคว้ามากกว่าจะเป็นภาระทั้งของนักเรียนและผู้ปกครอง

6.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมในด้านคุณธรรม จริยธรรม นอกเหนือจากกิจกรรมที่ครูจัดในชั้นเรียน

6.4 จัดสร้างเครือข่ายวิชาการภายในสถานศึกษา โดยอาจใช้ระบบทางเทคโนโลยีเข้ามาให้เด็กได้รู้จักใช้

7. การบริหารหลักสูตรโดยทั่วไป ได้แก่

7.1 การบริการจัดการห้องสมุด ให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าที่สำคัญที่สุดในโรงเรียนโดยจัดหาเอกสารอ้างอิง การใช้วิธีการสืบค้นที่ทันสมัย ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการอ่าน เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

7.2 จัดหาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ภายนอกสถานศึกษา เช่น จัดหาสื่อธรรมชาติแทนการใช้สื่ออุปกรณ์ราคาแพง รวมทั้งจัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยจัดเป็นทำเนียบ เพื่อช่วยให้ครูได้มีโอกาสใช้บุคลากรเหล่านี้เสริมสร้างความรู้ในสภาพจริงของท้องถิ่น

7.3 จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้สวยงาม สะอาด น่าอยู่ ปลอดภัย และปราศจากอบายมุข

7.4 จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองเป็นประจำ เพื่อรับฟังความคิดเห็นผลการใช้หลักสูตร คือ พฤติกรรมและการปฏิบัติของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากการใช้หลักสูตร

7.5 จัดให้มีอาคารสถานที่ ห้องเรียนเฉพาะเท่าที่จะมีโอกาสจัดได้ เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ

7.6 จัดทำและจัดหาสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมตามที่หลักสูตรกำหนด

7.7 จัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงการใช้หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าอาคารสถานที่

7.8 จัดโครงการในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนตั้งแต่ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง ให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 230) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการบริหารและบริการหลักสูตรไว้ว่างานบริหารและบริการหลักสูตรจะเกี่ยวข้องกับการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร บริการวัสดุ และหน่วยงานบริหารหลักสูตรส่วนกลางของคณะพัฒนาหลักสูตรจะมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากรเพื่อใช้หลักสูตรและการบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร ส่วนงานบริหารและบริการหลักสูตรในระดับท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ โรงเรียนก็จะเกี่ยวข้องกับการจัดบุคลากรเข้าสอนตามความถนัดและความเหมาะสม การบริหารและบริการหลักสูตรในโรงเรียน ได้แก่

1.1 การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตรการจัดครูเข้าสอน หมายถึง การจัดและดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาและกลวิธีการใช้บุคลากรอย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและประสบการณ์ รวมทั้งสามารถพัฒนาบุคลากรเพื่อมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 บริการวัสดุหลักสูตร วัสดุหลักสูตรที่กล่าวถึงนี้ได้แก่ เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้นเองเพื่อให้ความสะดวก และช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง งานบริการหลักสูตรจึงเป็นภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรโดยตรง เนื่องจากวัสดุหลักสูตรมีความสำคัญและจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรจึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานส่วนกลางซึ่งผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องดำเนินการบริหารและบริการสื่อหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ถึงมือผู้ใช้ในโรงเรียนแต่ละแห่งอย่างครบถ้วนและทันกำหนด

1.3 การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน การจัดบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร เช่น การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะ บริการเกี่ยวกับห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน บริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผล และการแนะแนว เป็นต้น ผู้บริหารโรงเรียนควรอำนวยความสะดวกในการจัดทำหรือจัดหาแหล่งวิชาการต่างๆ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ภายนอกโรงเรียนอีกด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารและบริการหลักสูตรเป็น การวางแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอย่างมีระบบชัดเจน สามารถปฏิบัติได้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด ที่มุ่งเน้น งานเตรียมบุคลากรโดยจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาเพื่อให้ครูมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การจัดครูเข้าทำการสอนตามหลักสูตร การบริหารและ

บริการวัดหลักสูตร การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การประเมินความพร้อมของผู้เรียนก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ลงบันทึกผลการดำเนินการใช้หลักสูตรและรายงานผลการดำเนินการใช้หลักสูตรต่อชุมชน

2. การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็น การดำเนินงาน การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้ และต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ได้มีนักการศึกษากล่าวถึง การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรไว้ ดังนี้

✧ สัจด์ อุทรานันท์(2537 : 263-271) ได้กล่าวถึง งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ดังนี้

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น หมายถึงการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น และสามารถสนองความต้องการของผู้เรียน โดยการปรับจากหลักสูตรกลางหรือหลักสูตรแม่บท

2. การจัดทำแผนการสอน การจัดทำแผนการสอนเป็นการขยายสาระเนื้อหาจากหลักสูตรเพื่อไปสู่การสอนโดยกำหนดกิจกรรมการสอนและ เวลาไว้อย่างชัดเจนจนสามารถนำไปปฏิบัติได้

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการสอนแต่ละครั้ง เพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว

4. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลนี้เป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรของครู เพราะจะเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่าการเรียนการสอนนั้นสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด ดังนั้นครูจึงต้องศึกษาให้เข้าใจเพื่อที่จะนำมาปฏิบัติได้ถูกต้อง ✧

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2537 : 71) ได้กล่าวถึง การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็น การปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้ โดยมีหลักการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน
3. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา
5. จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน
6. จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ โดยใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม
7. จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม
8. จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ท้าทายความคิดความสามารถของผู้เรียน
9. จัดกิจกรรมโดยให้มีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน และเป็นกันเอง
10. จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมนั้นทุกครั้ง
11. จัดกิจกรรมที่ยึดนักเรียนเป็นรายบุคคล

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะมีขั้นตอนที่แตกต่างกันไปตามเทคนิควิธีสอนที่ผู้สอนใช้ เช่นขั้นตอนการสอนของวิธีการสอนแบบสาธิตย่อมแตกต่างจากขั้นตอนการสอนของวิธีการสอนแบบทดลอง อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปแล้วไม่ว่าจะใช้วิธีสอนแบบใด ก็จะมีขั้นตอนหลักเหมือนกัน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นปฏิบัติกิจกรรม และขั้นสรุปและวัดผล

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 230) กล่าวถึง งานหลักของการใช้หลักสูตรด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ไว้ดังนี้

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรที่ยกร่างขึ้นมาเพื่อใช้กับประชากรโดยส่วนรวมในพื้นที่กว้างขวางทั่วประเทศนั้น มักจะไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และสามารถสนองความต้องการของผู้เรียน ควรจะได้มีการปรับหลักสูตรกลางให้มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ

2. การจัดทำแผนการสอน การจัดทำแผนการสอนเป็นการขยายรายละเอียดของหลักสูตรให้ไปสู่ภาคปฏิบัติ โดยการกำหนดกิจกรรมและเวลาไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ แผนการสอนควรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 แผนการสอนระยะยาว จัดทำเป็นรายภาคหรือรายปี

2.2 แผนการสอนระยะสั้น นำแผนการสอนระยะยาวมาขยายเป็นรายละเอียดสำหรับการสอนในแต่ละครั้ง

แผนการสอนมีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอนของครูดังนี้ คือ

- วางเป็นแนวทางในการสอน ซึ่งจะช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้ใช้หลักสูตร สามารถดำเนินการสอนให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

- ให้ความสะดวกแก่ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ในการช่วยเหลือแนะนำและติดตามผลการเรียนการสอน

- เป็นแนวทางในการสร้างข้อทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อให้มีความครอบคลุมกับเนื้อหาสาระที่ได้สอนไปแล้ว

จะเห็นได้ว่าแผนการสอนจะเป็นแนวทางในการใช้หลักสูตรของครู ถ้าหากไม่มีการจัดทำแผนการสอน การใช้หลักสูตรก็จะเป็นไปอย่างไม่มีจุดหมายทำให้เสียเวลาหรือมีข้อบกพร่องในการใช้หลักสูตรเป็นอย่างมาก อันจะส่งผลให้การบริหารหลักสูตรเกิดความล้มเหลว

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีนักปราชญ์ทางด้านหลักสูตรหลายคนได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่จัดโดยโรงเรียนดังนั้นจึงถือว่ากิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งจัดขึ้นโดยครูเพื่อให้สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรจึงเป็นส่วนของการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติโดยแท้จริง

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งจำเป็นจะต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจจะทำได้หลายๆ ชนิด ซึ่งจะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในเรื่องการใช้เวลา การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากร ตลอดจนการใช้งบประมาณ โดยเหตุนี้ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนควรจะพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้ หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดเวลาที่สุด ประหยัดแรงงานและค่าใช้จ่ายมากที่สุด การสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง อาจจะเลือกใช้เฉพาะกิจกรรมที่เห็นว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุดเพียง 1-2 กิจกรรม ก็เพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องทำทุกๆ กิจกรรม เพราะการทำเช่นนั้นนอกจากไม่เป็นการประหยัด และก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย

2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีขั้นตอนหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ คือ การวัดและประเมินผล เพราะการวัดและประเมินผลจะได้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ว่าบรรลุตามจุดประสงค์ของการสอนและความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษาในระดับการศึกษาต่างๆ เพราะผลจากการวัดจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูและนักการศึกษาเพื่อใช้ปรับปรุงวิธีการสอน การแนะแนว การ

ประเมินผลหลักสูตรแบบเรียน การใช้อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียน และนอกจากนี้ยังใช้ช่วยปรับปรุงการเรียนของนักเรียนให้เรียนถูกวิธียิ่งขึ้น เช่น ผลการสอบของนักเรียนที่ไม่ดี ไม่เพียงแต่แสดงความอ่อนของนักเรียนแต่ละคนเท่านั้น เพราะถ้าพิจารณาผลการสอบของนักเรียนทั้งชั้นก็จะแสดงถึงการสอนไม่ดีของครูด้วย และถ้าพิจารณาผลการสอบรวมทั้งโรงเรียนก็จะแสดงถึงความบกพร่องในด้านการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ และคณะผู้บริหาร ยิ่งกว่านั้นถ้าพิจารณาผลสอบรวมทั้งประเทศก็จะแสดงถึงความบกพร่องในการจัดระบบการบริหารของนักการศึกษาระดับประเทศอีกด้วย ดังนั้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนจึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา

การวัดและประเมินผลเป็นส่วนที่จะใช้พิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการสอนตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด การวัดและประเมินผลจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจำเป็นต้องจัดให้เป็นระบบที่ชัดเจนเหมาะสมเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนการสอน อันเป็นส่วนสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้

สรุปได้ว่า การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรหมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นส่วนของการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติโดยแท้จริง ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของผู้เรียน การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางในการใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีจุดหมาย ไม่เสียเวลาหรือมีข้อบกพร่องในการใช้หลักสูตร อันจะส่งผลให้การบริหารหลักสูตรเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลดีต่อผู้เรียน ✕

3. การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้หลักสูตร บังเกิดผลต่อการใช้อย่างแท้จริง การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรจึงเป็นวิธีการปฏิบัติการที่มีหลักเกณฑ์และมีกระบวนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพพอที่จะมั่นใจได้ว่าหลักสูตรที่ได้สร้างขึ้นนั้นจะได้มีโอกาสนำไปปฏิบัติจริง ๆ อย่างแน่นอน นักการศึกษากล่าวถึง การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรไว้ดังนี้

สจัด อุทรานันท์ (2537 : 263-271) ได้กล่าวถึง งานสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร และการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมหลักสูตร

1. การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรในระหว่างปฏิบัติการสอนหรือการใช้หลักสูตรนั้น หน่วยงานกลาง ในฐานะผู้พัฒนาหลักสูตรควรจะได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไปให้

คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และในขณะเดียวกันควรจะ ได้ติดตามผลของการใช้หลักสูตร หากมีปัญหาหรือข้อขัดแย้งจะได้หาทางให้คำแนะนำและแก้ไขต่อไป

2. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร งานนี้เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานส่วนกลางซึ่งควรจะหาทางสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานผู้ใช้หลักสูตรสามารถดำเนินการใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดทำในลักษณะของศูนย์ให้บริการแนะนำช่วยเหลือหรือจัดตั้งโรงเรียน ตัวอย่าง เช่น ศูนย์พัฒนาหลักสูตรของกรมวิชาการ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538 : 170-171) กล่าวถึง การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ซึ่งมีงานหลักดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร
2. การแปลงหลักสูตรสู่การเรียนการสอน
3. การทำแผนการสอน
4. การส่งเสริมสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการเรียนรู้
5. การจัดประสบการณ์เพื่อตอบสนองหลักสูตร

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 230) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ซึ่งมีงานหลักดังนี้

1. การจัดงบประมาณ การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมากสำหรับสถานศึกษาทุกระดับ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนประจำปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงและยังประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเงินของโรงเรียนจะต้องมีสมรรถภาพในการจัดงบประมาณของโรงเรียนได้ดี ไม่มีผิดพลาด จึงจะสามารถจัดงบประมาณของโรงเรียนให้สอดคล้องกับแผนการเรียนการสอนของแต่ละกลุ่มวิชาได้เป็นอย่างดี

2. การใช้อาคารสถานที่ เป็นสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตรซึ่งผู้บริหารการศึกษา พึงตระหนักอยู่เสมอว่า อาคารสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในสถานศึกษาย่อมเป็นส่วนประกอบสำคัญต่อการเรียนการสอน และการอบรมบ่มเพาะนิสัยแก่ผู้เรียนได้ทั้งสิ้น แต่เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีปริมาณและคุณภาพของอาคารสถานที่แตกต่างกัน ฉะนั้นผู้บริหารจำเป็นจะต้องวางโครงการและแผนการใช้อาคารสถานที่ทุกแห่งให้เหมาะสม ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และให้เป็นการประหยัดมากที่สุดเท่าที่สามารถกระทำได้ โดยจะต้องสำรวจ ศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ แล้วจึงวางแผนว่าควรดำเนินการอย่างไรจึงจะบรรลุผลตามเจตนารมณ์ หรืออุดมการณ์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้

3. การอบรมเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตรขณะที่ดำเนินการใช้หลักสูตรจะต้องศึกษา ปัญหาและปรับแก้สิ่งต่างๆ ให้เข้ากับสภาพจริงและความเป็นไปได้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งนี้โดยไม่ให้เสียหลักการใหญ่ของหลักสูตร สิ่งที่คุณต้องการมากคือการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อสร้างความพร้อมในการสอนของคุณให้เกิดความมั่นใจมากขึ้นการฝึกอบรมจะกระทำจากการวิเคราะห์ส่วนที่ขาดในบทบาทหน้าที่ของคุณ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและที่สำคัญที่สุดคือการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน

4. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ภารกิจเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนกลางซึ่งเป็นผู้พัฒนาหลักสูตร หน่วยงานนี้ควรหาทางสนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงานผู้ใช้หลักสูตรให้สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยความมั่นใจ การจัดตั้งศูนย์วิชาการอาจจะทำให้ลักษณะของศูนย์ให้บริการแนะนำช่วยเหลือ หรือจัดตั้งโรงเรียนตัวอย่าง หรือตั้งที่กรมวิชาการได้จัดตั้ง “โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร” ที่ศูนย์พัฒนาหลักสูตรก็ได้ โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรที่กรมวิชาการจัดตั้งขึ้น จะเป็นโรงเรียนที่สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพในลักษณะใดลักษณะหนึ่งซึ่งพอจะเป็นแบบอย่างให้แก่โรงเรียนอื่นๆ ได้ วิธีการเช่นนี้จะเป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนผู้ใช้หลักสูตรได้มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตรในโรงเรียนของตน และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรระหว่างโรงเรียนต่างๆ ด้วย

สรุปได้ว่า การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นการดำเนินการใดๆ ของโรงเรียน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้สัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร และการตั้งศูนย์บริการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร มีการอบรมเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตรเพื่อสร้างความพร้อมในการสอนของคุณให้เกิดความมั่นใจ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรระหว่างโรงเรียน

✖ จากแนวคิดและหลักการดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปหลักการที่สำคัญในการใช้หลักสูตรได้ว่า ต้องมีการวางแผนและเตรียมการในการใช้หลักสูตรอย่างรัดกุม โดยทำความเข้าใจให้ตรงกันเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทำนองเดียวกัน ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ คำนึงถึง งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่างๆ ตลอดจนสถานที่ที่จะเป็นแหล่งให้ความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งคุณจะต้องได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยมีหน่วยงานที่มีผู้ชำนาญการพิเศษ สนับสนุนและพัฒนาครู ทำหน้าที่นิเทศ อย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ สามารถสรุปการใช้หลักสูตรได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารและบริการหลักสูตร เป็น การวางแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร อย่างมีระบบชัดเจน สามารถปฏิบัติได้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด ที่มุ่งเน้นงานเตรียมบุคลากรโดยจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาเพื่อให้ครูมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การจัดครูเข้าทำการสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การประเมินความพร้อมของผู้เรียนก่อน นำหลักสูตรไปใช้ ลงบันทึกผลการดำเนินการใช้หลักสูตรและรายงานผลการดำเนินการใช้หลักสูตรต่อ ชุมชน

2. การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นการดำเนินการเรียนการสอนตาม หลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นส่วนของการ นำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติโดยแท้จริง ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น สามารถสนองความต้องการของผู้เรียน การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการ วัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางในการใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมี จุดมุ่งหมาย ไม่เสียเวลาหรือมีข้อบกพร่องในการใช้หลักสูตร อันจะส่งผลให้การบริหารหลักสูตรเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลดีต่อผู้เรียน

3. การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นการดำเนินการใดๆ ของโรงเรียน เพื่อ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้สัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การนิเทศและติดตามผล การใช้หลักสูตร และการตั้งศูนย์บริการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรมีการอบรมเพิ่มเติม ระหว่างการใช้หลักสูตรเพื่อสร้างความพร้อมในการสอนของครูให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรระหว่างโรงเรียน

สรุปได้ว่ากิจกรรมหรืองานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้มีมาก นับแต่งานที่ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพื่อการเตรียมการใช้หลักสูตร เช่น การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน งานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้จริง เช่น การจัดการเรียนการ สอน หรืองานที่ต้องกระทำหลังการนำหลักสูตรไปใช้แล้ว เช่น การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร การประเมินผลการใช้หลักสูตร ลักษณะงานต่างๆ นี้จะเห็นได้ชัดเจนตามขั้นตอนของการใช้หลักสูตร สถานศึกษา

6. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 2) เพื่อความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ โดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาล มาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2).พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิต สามารถดำรงตนอย่างมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย และความเป็นสากลโดยได้กำหนดให้โรงเรียนนำหลักสูตรแกนกลางดังกล่าวมาจัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องถึงสภาพปัญหาสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความภูมิใจ ในภูมิปัญญาไทย เปิดโอกาสให้ชุมชนผู้ปกครอง บุคคลภายนอก ตลอดจนนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตร

จากหลักการดังกล่าวข้างต้นโรงเรียนในเครือข่ายพระหฤทัยฯทั้ง 5 แห่งจึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขึ้นโดยการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา คณะทำงานเก็บรวบรวมข้อมูลและได้จัดเวลาเรียนและกลุ่มสาระต่างๆ ตามความต้องการของผู้ปกครองที่ได้ทำการสำรวจจากแบบสอบถาม ซึ่งผู้ปกครองจำนวนร้อยละ 70 ต้องการให้โรงเรียนในเครือข่ายพระหฤทัยฯ ทั้ง 5 แห่งจัดหลักสูตรในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์และภาษาต่างประเทศมีความเข้มข้นขึ้น เนื่องจากผู้ปกครองมีความเชื่อว่าทั้ง 2 กลุ่มสาระนี้เป็นกลุ่มสาระพื้นฐานในการศึกษาขั้นต่อไป (ปิยะวรรณ เติงคะพันธุ์ : บทสัมภาษณ์. 2546) ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนขึ้นจากโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเครือข่ายพระหฤทัยฯทั้ง 5 แห่ง ดังตารางในภาคผนวก

จากตารางโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯในภาคผนวกจะเห็นความเชื่อมโยงของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งโรงเรียนได้กำหนดสาระรายละเอียดที่จะนำมาจัดรายวิชา พร้อมทั้งเพิ่มเติมสาระในส่วนที่เกี่ยวข้องสนองความต้องการของนักเรียน โรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่นเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้รับการสนองตอบจึงต้องมีการสำรวจ ตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาเป็นระยะๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และผู้เรียนมากที่สุด

สำหรับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เน้นเรื่องสื่อการเรียนการสอน คือเน้นการปฏิบัติจริง โดยเน้นทักษะกระบวนการ เพื่อให้ได้รู้ประสบการณ์จริง ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง โดยมีครูอาจารย์เป็นผู้วางแผนให้นักเรียนได้เรียนด้วยกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าใช้ห้องสมุดรายวิชาในห้องเรียน หรือในห้องสมุด มีการอภิปรายรายกลุ่ม ศึกษาจากการปฏิบัติจริง การไปทัศนศึกษา การไปศึกษาจากสถานประกอบการ การสอนจะต้องใช้สื่อการสอน ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ และนวัตกรรม และเทคโนโลยีการสอนเข้าไปช่วยในการสอนของครู เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ (ปิยะวรรณ เติลิ่งคะพันธ์. 2546 : บทสัมภาษณ์)

ส่วนการประเมินผลในโรงเรียนเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เป็นการประเมินระดับชั้นเรียน จุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้นเรียนคือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่/เพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้บัญญัติแนวทางการประเมินการเรียนรู้ว่าต้องเป็นการประเมินที่สอดคล้องกับการจัดสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนจะต้องพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข โดยเป็นการประเมินผลแนวใหม่ที่มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นคนเก่ง มีความสุข โดยเป็นการประเมินผลแนวใหม่ที่มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเกิดการเรียนรู้อย่างสมดุลเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นการประเมินจึงไม่เป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันทุกคน ซึ่งจะต้องมีการปรับเปลี่ยนเทคนิค วิธีการประเมินให้หลากหลายสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินการเรียนรู้เป็นการประเมินในระดับชั้นเรียน มุ่งตอบจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตัวผู้เรียน ครูผู้สอน และพ่อแม่ผู้ปกครองของผู้เรียนเป็นผู้ใช้ผลการประเมินมากที่สุด (สิทธิกร สุมาลี : บทสัมภาษณ์. 2546)

โรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ได้มีจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง เพื่อให้มีลักษณะที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาชีวิตให้สมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจากการพูดคุย การศึกษาเอกสารโดยสังเขป สามารถสรุปสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ได้ดังนี้

การบริหารและบริการหลักสูตร การบริหารและบริการหลักสูตรส่วนใหญ่มีการจัดประชุมและอบรมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร ครูที่เข้ามารับหน้าที่การสอนใหม่ เช่น อบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร เทคนิคการเขียนแผนการสอน มีการประชุมในกลุ่มย่อยโดยแบ่งตามหมวดวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ มีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหลักสูตรฉบับย่อ (หลักสูตรเสริม) จัดทำตารางจำแนกจุดประสงค์ เนื้อหากิจกรรมในคำอธิบายหลักสูตร มีการกำหนดการสอน การเขียนแผนการสอน โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การใช้ทักษะกระบวนการ บางโรงเรียนมีการร่วมกันทำแผนการสอนในหมวดวิชา และยังมีการสอดแทรกบูรณาการกิจกรรมในแผนการสอน ทำบันทึกการสอน จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและความสนใจของผู้เรียน มีเอกสาร ตำรา มีศูนย์ความรู้ให้กับครูเพื่อใช้ในการค้นคว้าเพิ่มเติม มีการติดตามประเมินผลโดยการส่งแผนการสอนล่วงหน้า ประชุมร่วมกันในหมวดวิชา นิเทศการสอน และมีการบันทึกการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงการสอนในครั้งต่อไป มีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคจากครูผู้สอนและนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยฝ่ายวิชาการจะให้คำแนะนำหรือเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำ งานด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

โรงเรียนมีการวางแผนงานโดยการจัดอบรมบุคลากรในด้านการผลิตและการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน จัดห้องศูนย์สื่อ มีเจ้าหน้าที่ประจำในการให้บริการ ผลิตและออกแบบสื่อการเรียนการสอน ครูทุกคนมีหน้าที่ในการผลิตสื่อ มีการลงรหัสและใบกำกับรายละเอียดของการใช้สื่อ มีการประกวดและเสนอสื่อที่ผลิตขึ้น มีการจัดซื้อเครื่องเทคโนโลยีตามความเหมาะสม มีการติดตามประเมินผลจากบันทึก การลงทะเบียนสื่อที่ผลิต ประเมินผลสื่อที่ครูได้ผลิตขึ้นและติดตามผลจากการบันทึกการสอนของครูว่ามีการใช้สื่อประกอบการสอนมากน้อยเพียงใด ส่งเสริมให้ครูมีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและอย่างเหมาะสม งานด้านพัฒนาบุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนงานด้านพัฒนาบุคลากรตามปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน ปฐมนิเทศครูเข้าใหม่และปัจฉิมนิเทศทุกปีการศึกษา ประชุมครูทุกเดือน มีการประชุมระหว่างหัวหน้าหมวดและฝ่ายวิชาการ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเป็นระยะศึกษาดูงานของโรงเรียนอื่น และให้โอกาสได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ตามความเหมาะสม และสอบถามความเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่เมื่อจบปีการศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจกับครู เช่น ส่งครูเข้าประกวดครูดีเด่น มอบโล่เกียรติคุณสำหรับครูดีเด่นประจำปี เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น ให้การประชุมทุกเดือนเพื่อติดตามงาน หรือรายงานผลการปฏิบัติงาน ครูจะเขียนรายงานสิ่งที่ได้รับหลังจากเข้ารับการอบรม และครูทุกคนทำรายงานความก้าวหน้าของตนเองตลอดปีการศึกษา นำผลมาประเมินมาปรับปรุงเป็นระยะและมีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง งานด้านวัดผลและประเมินผล โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนด้านประเมินผลประจำปี จัดอบรม จัดเอกสาร คู่มือและ

อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลให้กับคุณครู มีการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน บางแห่งมีการวัดความรู้พื้นฐานและทำกราฟ สถิติก่อนเรียนในชั้นต่อไป มีการจัดการวิเคราะห์ข้อสอบด้วยระบบไอเท็ม (Item) จัดการสอบและจัดตารางสอบอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นการติดตามและประเมินผล บางแห่งก็นำข้อสอบอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มาใช้ในการสอบ นอกจากนี้บางโรงเรียนมีการทำสถิติ กราฟเป็น หมวดวิชา มีการประเมินเป็นรายบุคคลโดยเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ย และยังมีการติดตามผลจากแฟ้มสะสมงาน

การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ส่วนใหญ่มีการนำนโยบายที่มาจากส่วนกลางของโรงเรียนในเครือคณะมาจัดวางแผนงานด้านการเรียนการสอน มีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา การจัดชั้นเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดนักเรียนโดยการคละระหว่างเด็กเก่งและ เด็กอ่อน การจัดครูเข้าสอนจัดตามสาขาที่ครูได้ศึกษามา บางโรงเรียนมีการประเมินผลการทำงานและการสำรวจความต้องการของครูด้วยแบบสอบถาม มีการพัฒนารูปแบบการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการสอนโดยบูรณาการ จริยธรรมเข้าไปในรายวิชาที่สอน จัดทำแฟ้มสะสมงาน และใช้วิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการ

โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนการสอน มีการส่งเสริมงานด้านวิชาการจัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อนและนักเรียนที่เรียนเก่ง จัดทำคู่มือนักเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันของนักเรียน มีการประเมินผลก่อนและหลังการสอนมีการติดตามและประเมินผล มีการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงจริงต้องสอดคล้องและดำเนินไปพร้อมกับการเรียนการสอน โดยการสังเกตการสอนเป็นระยะๆ และมีการตรวจแผนการสอนของครู และติดตามผลโดยผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียน จัดทำกราฟแสดงผลการเรียนและมีการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำมาปรับปรุงแก้ไข

การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ประกอบด้วยงานด้านนิเทศการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนการนิเทศการสอนประจำปีจัดอบรมครูเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการนิเทศการสอน มีการนิเทศครูทุกคน โดยจัดการนิเทศในหลายรูปแบบ เช่น จัดให้มีการเยี่ยมชั้นเรียน ตรวจสมุดงาน การสาธิตการสอน การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching) และมีการนิเทศจากบุคคลภายนอก

โรงเรียนเข้าร่วมโครงการนิเทศบูรณาการจริยธรรมของฝ่ายการศึกษาของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีการติดตามผลการนิเทศด้วยการประชุมครู การวิเคราะห์ปัญหา หลังจากการนิเทศการสอนจะมีการบันทึก และเสนอแนวทางในการปรับปรุงการสอนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ และนำมา

ปรับปรุงแก้ไขการสอนในครั้งต่อไปงานด้านห้องสมุด โรงเรียนส่วนใหญ่มีแผนปฏิทินปฏิบัติงานด้านห้องสมุด มีบรรณารักษ์คอยให้บริการจัดบรรยากาศห้องสมุดเพื่อส่งเสริมและช่วยพัฒนาการเรียนรู้ จัดมุมธรรมชาติ จัดห้องสมุดเคลื่อนที่ จัดกิจกรรมส่งเสริมและแนะนำนักเรียนในการใช้ห้องสมุด มีการทำสถิติการใช้ห้องสมุด สำรวจปัญหาและความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และนำข้อมูลที่ได้ มาปรับปรุง บางโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการและมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน คณะกรรมการศึกษาเอกชนมาเป็นที่ปรึกษา

7. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยและศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร พบว่าขนาดโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลต่อการใช้หลักสูตร ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีผลต่อตัวแปรตามที่ศึกษา ดังนี้

กรมวิชาการ (2545 : 5) กลุ่มสาระการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

สุกัญญา ไพโรดำ (2539 : 168-169) พบว่า ครูผู้สอนประเภทวิชาพาณิชยกรรมกลุ่มวิชาต่างกันมีความรู้ความเข้าใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และความต้องการนิเทศการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และเทคนิควิธีสอนแตกต่างกัน

ปราโมทย์ รินทราข (2541 : 149) ได้ทำการศึกษาการใช้หลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (พ.ศ. 2533) สังกัดกรมสามัญศึกษาพบว่าครูในบางรายวิชา ไม่ให้ความสำคัญในการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร แต่จะยึดเนื้อหาในหนังสือเรียนเป็นสำคัญ ยึดรูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิม ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน ขาดความตระหนักและเข้าใจรูปแบบการสอนแบบใหม่

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

วาสนา ณ นคร (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนประสบปัญหาขาดงบประมาณสนับสนุน เอกสารหลักสูตรและสื่อไม่เพียงพอกับความต้องการ ครูขาดความรู้และทักษะในด้านการสร้างสื่อ ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ พบว่าครูไม่มีเวลาเตรียมตัว เนื่องจากมีงานอื่นต้องรับผิดชอบมาก ไม่ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์อย่างสม่ำเสมอและประชาชนไม่ให้ความร่วมมือด้านการเรียนการสอน พบว่าครูต้องสอนวิชาที่ตนไม่ถนัด ขาดแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน ไม่มีเวลาพอสำหรับการสร้างเครื่องมือวัดจุดประสงค์

วิวัฒน์ สัมฤทธิ์รัชมาสัย (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทรรณะของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 7 และ 8 ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาในการขาดงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหรือประชุมทางวิชาการเป็นปัญหาอย่างมาก รองลงมาคือการขาดบุคลากรในการปฏิบัติงานวิชาการ ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการนำวิทยากรและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาเพราะไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรและไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของการฝึกงานของนักเรียน การได้รับคู่มืออุปกรณ์การเรียนการสอนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ทันต่อการให้ความเพียงพอของหนังสือและคู่มือประกอบการสอนสำหรับบุคลากรและการจัดให้มีสื่อทัศนอุปกรณ์ก็มีปัญหา เนื่องจากการขาดงบประมาณ การเรียน การสอนมุ่งเน้นเนื้อหาวิชาความรู้เป็นสำคัญ ครูขาดความรู้ความสามารถในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลด้านจิตพิสัย ครูและนักเรียนขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมอิสระ การจัดกิจกรรมไม่กว้างขวางพอให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัดและความสนใจ นักเรียนขาดความสนใจและไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

วิจิตรา บุชบา (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยการยึดแนวทางจากเจตนาหมาย หลักการ โครงสร้าง และเกณฑ์การใช้หลักสูตรโดยได้จัดประชุมครูเพื่อวางแผนการสอน มีการจัดทำกำหนดการสอน บันทึกการสอนและเอกสารประกอบหลักสูตร ที่จัดทำคือ แผนการสอนโดยครูผู้สอนจัดทำเอง มีการสำรวจความพร้อมของครูและจัดส่งครูไปอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ครูวิชาการโรงเรียน ครูหัวหน้ากลุ่มวิชา ครูประจำชั้น ม.1, ม.2 มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน ได้มีการสำรวจความต้องการใช้สื่อของครูผู้สอน โรงเรียนมีห้องเรียนเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารให้การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรด้วยการเยี่ยมเยียนชั้นเรียนโดยใช้แบบสังเกต การสอน ศึกษาวิเคราะห์จังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอได้สนับสนุนช่วยเหลือในด้านนี้ด้วยการจัดอบรม สัมมนา ประชุม ประสานงานด้านงบประมาณ และส่งเสริมให้มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ส่งครูเข้าร่วมประชุม สัมมนา กับโรงเรียนมัธยมเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูใช้เทคนิค และวิธีการสอนหลากหลายแบบ มีการวัดและประเมินผลนักเรียนก่อนสอนทุกครั้ง ด้วยการสังเกตและนำมาปรับปรุงวิธีการสอนของครู โรงเรียนได้จัดครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

พัฒนพงศ์ แจ่มวัฒนะชัย (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามทฤษฎีของผู้บริหารงาน วิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 1) ด้านบุคลากร ผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียน มีทฤษฎีต่อปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ การขาดงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหรือประชุมทาง วิชาการ รองลงมาคือ การขาดบุคลากรในการปฏิบัติงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียนมีทฤษฎีต่อปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ การสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ หรือนักเรียนที่เรียนช้ากว่าคนอื่นหรือนักเรียนที่ขาดปรีชาญาณ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียน มีทฤษฎีต่อปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ การขาดงบประมาณที่จะจัดส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมในการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือ การขาดแหล่ง วิทยาการในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียน พบว่าผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมีทฤษฎีต่อปัญหาการใช้หลักสูตร

ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมของนักเรียน นอกเหนือจากความรู้ ความจำ รองลงมาคือ การมีแผนงาน/โครงสร้างส่งเสริมให้มีการสร้างเครื่องมือ วัดผลและประเมินผลการเรียนประเภทต่าง ๆ ได้มาตรฐานตามจุดประสงค์รายวิชา และ 5)ด้านการจัด กิจกรรมนักเรียน พบว่า ผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมีทรรศนะเกี่ยวกับปัญหาการใช้ หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษากิจกรรม นักเรียนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนอื่นที่มีผลงานดีเด่น รองลงมาคือ การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมนักเรียน

เกสร เมืองทิพย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชา เกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาที่พบในการจัดการเรียน การสอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ในด้านการเตรียมการสอนและการสอนพบว่ามีปัญหาทุกรายการ ได้แก่ เวลาในการเตรียมการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับภาคปฏิบัติความสัมพันธ์ของเนื้อหา กับระยะเวลา การจัดทำบันทึกการสอน ความรู้ความเข้าใจในการทำบันทึกการสอน ความรู้ความเข้าใจใน การเขียนแผนการสอนรายวิชา ส่วนในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม พบว่ามีปัญหาทุกด้านเช่นกัน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานทางวิชาเกษตรของนักศึกษาต่างกัน จำนวนชั่วโมงสอนมาก ผู้สอนต้องรับผิดชอบนักศึกษา จำนวนมาก ความรู้ความเข้าใจในการเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสม ความรู้ความเข้าใจในการเลือก กิจกรรมประกอบการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนมีปัญหาทุกรายการ และมีปัญหาในระดับสูง ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับซื้อสื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัย การขอซื้อสื่อ / อุปกรณ์ใหม่ๆ ทำได้ยาก สื่อการ เรียนการสอนส่งมาล่าช้า สื่อ / อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย หายาก ปัญหาด้านการประเมินผล ได้แก่ คะแนนของนักศึกษาปลายภาคมีปัญหาเกิดความยุ่งยากในการประเมินและความรู้ความเข้าใจใน การสร้างแบบทดสอบ ส่วนปัญหาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหามากกว่าครึ่ง ถึง 24 จาก 32 รายการ อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาที่ต่างกันไม่มีความแตกต่างกัน ทางด้านการจัดการเรียนการสอน ยกเว้น 4 เรื่อง คือ วิธีการสอนแบบการสาธิต การค้นคว้า สื่อการเรียนการสอน ส่วนผู้มีประสบการณ์ การสอนพบว่าความแตกต่างมีเพียงเรื่องเดียว คือในที่อำนวยความสะดวกเรื่องพื้นที่ในการทดลอง / สาธิต

พูนชนะ คงพูนวิรุฬห์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์ใน การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ ในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร ช่างฝีมือ 1 ปี ในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา สช. พบว่าความคิดเห็นของอาจารย์ตาม องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนการสอน และ การประเมินผลการเรียนการสอนควรแก้ไขปรับปรุงอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นด้านการกำหนด

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนและด้านการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอนอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพบว่าความคิดเห็นของอาจารย์มีวุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนต่างกัน และอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่างที่ตั้งอยู่ในภาคภูมิศาสตร์ต่างกัน มีความแตกต่างกัน

วีระ สำเนียงแจ่ม (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหารและครูสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี และเพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหารและครูสอนตามตำแหน่ง อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์และขนาดของโรงเรียนที่สอน ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 278 คน และครูสอน 457 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 27 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 585 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.59 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรด้านองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลหลักสูตร ไม่แตกต่างกัน

ธัชชัย นาจำปา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้หลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านงานบริหารและการบริการหลักสูตรโรงเรียนขนาดใหญ่มีการเตรียมบุคลากร โดยจัดประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรจัดครูเข้าสอนตามวุฒิการศึกษาและความเหมาะสม การบริหารและการบริการวัสดุหลักสูตรได้จัดหาและจัดทำเอกสารหลักสูตร ส่งเสริมการใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ มีหน่วยบริการสื่อการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียนมีฝ่ายจัดสรรงบประมาณเพื่อการใช้หลักสูตร สนับสนุนห้องเรียนห้องปฏิบัติต่างๆ จัดห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนการสอน แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ด้านปัญหาพบว่าโรงเรียนขาดงบประมาณจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมแนะแนว ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ครูจัดทำแผนการสอนเป็นรายภาคโดยเชิญศึกษานิเทศก์มาอบรมให้ความรู้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ประเมินผลแบบอิงเกณฑ์วัดด้านความรู้ ความจำและความเข้าใจตามวัตถุประสงค์รายวิชา ด้านปัญหาพบว่าครูขาดความรู้และทักษะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เทคนิคและวิธีวัดผลการเรียนรู้ ครูไม่สอนตามแผนการสอน ไม่มีเวลาเนื่องจากมีภาระงานอื่น

มาก ด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรโรงเรียนส่วนใหญ่มีการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรโดยให้คำปรึกษาโดยครูไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศและการติดตามผล นิเทศการเรียนการสอนโดยวิธีการประชุม อบรม สัมมนาและการตรวจสอบเอกสาร จัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เฉพาะด้าน เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์ ศูนย์ภาษาไทยและศูนย์คณิตศาสตร์ เป็นต้น ด้านปัญหาพบว่า โรงเรียนขาดการวางแผนนิเทศและติดตามผลอย่างเป็นระบบ ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาศูนย์วิชาการ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการนิเทศ

สนั่น เมตุลา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ จังหวัดนครพนม พบว่าปัญหาการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 3 ด้าน คือด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อม มีครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตร ไม่ครบตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด โรงเรียนขาดการจัดระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ สภาพความเป็นอยู่ทรัพยากร เศรษฐกิจอาชีพ และความต้องการของท้องถิ่น โรงเรียนขาดการจัดระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียน ทั้งด้านความถนัดและความสนใจ การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเอกสารคู่มือ ไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน นอกจากนั้นยังไม่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของหมวดวิชา การจัดกิจกรรมที่แจ่มเกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงให้นักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทราบยังไม่ทั่วถึง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรยังไม่เพียงพอ ครูบางคนได้รับมอบหมายงานหลายหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติงานไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ด้านการบริหารหลักสูตร หมวดวิชาไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนทั่วไปของโรงเรียน สื่ออุปกรณ์การสอนเก่า ไม่ทันสมัยและสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีคาบปกติมาก ทำให้ไม่มีเวลาสอนซ่อมเสริม นักเรียนที่เรียนอ่อนละเลยไม่ใส่ใจต่อการเรียนซ่อมเสริมในรายวิชาที่เรียนอ่อน

วัฒนพงศ์ เสมา (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 252 คน ผลการวิจัยพบว่ามีปัญหาในการปฏิบัติงานตามแผนงานวิชาการคือ ครูยังไม่ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ขาดแคลนด้านทรัพยากรในการนำหลักสูตรไปใช้ ครูขาดการควบคุมติดตามคาบกิจกรรมอิสระของนักเรียน การจัดกิจกรรมไม่หลากหลายไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน ครูขาดการค้นคว้าวิจัยและผลิตเอกสารทางวิชาการ นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการแก้ผลการเรียน แนวทางแก้ปัญหา คือ ครู

ต้องพัฒนาการเรียนการสอน ศึกษาค้นคว้า จัดหาสื่อการเรียนการสอน ครูและนักเรียนต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น

ธีระ รุณเจริญ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการใช้หลักสูตรพบว่า บุคลากรโรงเรียนยอมรับการปรับเปลี่ยนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจากส่วนกลางมาเป็นของโรงเรียนใน "ระดับค่อนข้างมาก" และเห็นว่าบุคลากรโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ตามแผนที่กำหนดไว้ใน "ระดับปานกลาง" และเห็นว่าหลักสูตรสถานศึกษาที่โรงเรียนจัดทำเองจะมีประโยชน์ต่อนักเรียนมากกว่าหลักสูตรส่วนกลางใน "ระดับค่อนข้างมาก" บุคลากรโรงเรียนมีศักยภาพด้านความรู้ และทักษะความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา "ระดับปานกลาง" และมีเจตคติ/คุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาใน "ระดับมาก" ในเรื่องการยึดประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลัก และการให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร แต่มีวิสัยทัศน์ การตระหนักการยอมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา "ระดับปานกลาง" โรงเรียนมีปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับความรู้ความสามารถ ความตระหนักในความสำคัญ และระยะเวลาใน "ระดับปานกลาง" ยกเว้นการได้รับการศึกษาอบรมไม่เพียงพอ การขาดงบประมาณและความรู้ความสามารถไม่เพียงพอของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ใน "ระดับมาก" เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา บรรลุผลดีควรจัดให้มี 1) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การจัดหางบประมาณและสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ 3) การกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินการอย่างเป็นระบบ 4) การสร้างความตระหนัก และ 5) การจัดหาวิทยากรช่วยเหลือโดยเร็ว ในการเปรียบเทียบการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องวุฒิสูงสุด และการได้หรือไม่ได้รับการฝึกอบรม ในเรื่องความคิดเบื้องต้น ศักยภาพและปัญหาอุปสรรค ส่วนประสบการณ์การทำงาน และการสังกัดรัฐและเอกชน ส่วนใหญ่แทบไม่ค่อยแตกต่างกันแต่อย่างใด

กรมวิชาการ (2546 : 42-47) ได้ทำการศึกษาเรื่องการติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่าย พบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยส่วนใหญ่คณะครูในโรงเรียนจัดทำเอง โดยมีแผนขั้นตอนการดำเนินงานที่โรงเรียนปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และนำไปใช้ แต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มสาระเพื่อวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การประชุมอบรมชี้แจงสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ครูทุกคนในโรงเรียน ประชุมปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขยายผลให้บุคลากรในโรงเรียน ส่งตัวแทนครูเข้ารับการอบรมในหน่วยงานที่จัดการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหาที่พบของโรงเรียนเครือข่ายในการจัดทำหลักสูตรคือ ครูมีความรู้ความเข้าใจไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษา รวมทั้งการจัดทำสาระเพิ่มเติม การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การจัดทำคำอธิบายรายวิชา การกำหนด สัดส่วนเวลาเรียน การเขียนผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและ เกณฑ์การจบหลักสูตร

9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

เคลโลน (ปราณี กระทุมเขตต์. 2546 : 37 ; อ้างอิงจาก Kellon. 1992 : Abstract) ได้ทำการ ศึกษากรณีเรื่อง การติดตามการใช้หลักสูตร The Bunmbu (หลักสูตรฉบับปรับปรุง) จาก มหาวิทยาลัยควีน ในเมืองคิงส์ตัน งานวิจัยเป็นการศึกษาเชิงปริมาณเกี่ยวกับการฝึกฝนการใช้หลักสูตร ของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่ชนบทในประเทศ Sierra Leon งานวิจัยนี้ได้ทำการวิเคราะห์ ทรรศนะ ความคิดเห็นและความรู้สึกของ ผู้วางโครงการ เพื่อติดตามหลักสูตรปรับปรุงดังกล่าวนี้ จุดประสงค์ของการศึกษามี 3 ประการด้วยกัน ได้แก่ ประการแรกเพื่อให้หลักสูตรใหม่ของ Bummbu มีความกระชับชัดเจนในอันที่จะฝึกฝนครู ประการที่สอง เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงปัจจัยสำคัญของการติดตาม โครงการ และประการที่สามเพื่อเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรใหม่ของ Bummbu และ Fullan (หลักสูตรเก่า) ซึ่งเป็นผลเนื่องจากธรรมชาติของหลักสูตรใหม่ มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุน ชุมชน และครูผู้สอนให้เกิดความเข้าใจในการใช้หลักสูตรที่ชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าหลักสูตร ใหม่มีหลักเหตุผลและลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน

บรู๊คส์ (ปราณี กระทุมเขตต์. 2546 : 37-38 ; อ้างอิงจาก Brooks. 1994 : Abstract) ได้ ทำการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษาใน British Columbia เพื่อศึกษาความคิดเห็น ของครูเกี่ยวกับการติดตามการใช้หลักสูตรประถมศึกษาในปี ค.ศ. 2000 จากมหาวิทยาลัยเทกซัส ในเมือง ออสติน ผู้วิจัยกล่าวว่าหลักสูตรประถมศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่จะครอบคลุมการศึกษา 4 ปี ซึ่งเน้นหนัก 4 ประการ ดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมและการศึกษาด้วยตนเอง 2) การรายงานแบบไม่มีการ เปรียบเทียบในบรรยากาศแบบไม่มีชั้นเรียน 3) มีการร่วมมือกันทำกิจกรรมระหว่าง ผู้ปกครองและ นักเรียน 4) การบูรณาการหลักสูตรทางด้านมนุษยวิทยา วิทยาศาสตร์ ความงามทางศิลปะและศิลปะ ประดิษฐ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์บุคคล 22 คน ซึ่งประกอบไปด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารโรงเรียนและบุคคลอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวกับการศึกษาในระบบ

จากการศึกษาผลการวิจัยสรุปประเด็นสำคัญได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ส่วนใหญ่พบว่า มี ปัญหาในด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร คือขาดงบประมาณ บุคลากรไม่เพียงพอ เอกสารและสื่อ การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาในเรื่องของครูไม่

สอนตามแผนการสอน และครูบางส่วนยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมในการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ปรับหลักสูตร ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่าขาดการวางแผนในการนิเทศและติดตามผลอย่างเป็นระบบ ขาดบุคลากรและงบประมาณในเรื่องการปรับปรุงพัฒนาศูนย์วิชาการ ดังนั้นพบว่าปัญหาการใช้หลักสูตรในสถานศึกษาถ้าไม่ได้รับการแก้ไข หรือหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาก็จะทำให้ผลกระทบถึงคุณภาพของการศึกษาปี 2546 พร้อมกันทั่วประเทศ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนในเครือข่ายภคินีพระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
- 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนในเครือข่ายคณะพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ซึ่งมีบุคลากรครูรวมทั้งสิ้น 456 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนในเครือข่ายคณะพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในปีการศึกษาที่ 2546 จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 435 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียน กลุ่มสาระ	โรงเรียนพระหฤทัย					รวม
	คอนแวนต์	สวรคโลก	ดอนเมือง	พัฒนเวศม์	นนทบุรี	
ภาษาไทย	25	8	20	5	17	75
คณิตศาสตร์	25	11	16	6	13	71
วิทยาศาสตร์	20	6	15	2	12	55
สังคมศึกษา	21	5	13	3	12	54
สุขศึกษา	12	4	12	3	6	37
ศิลปะ	14	3	9	5	8	39

ตาราง 1 (ต่อ)

โรงเรียน กลุ่มสาระ	โรงเรียนพระหฤทัย					รวม
	คอนแวนต์	สวรคโลก	ดอนเมือง	พัฒนเวศม์	นนทบุรี	
การงานอาชีพฯ	18	6	11	4	7	46
ภาษาต่างประเทศ	23	6	12	5	12	58
รวม	158	49	108	33	87	435

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้กรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามจากเนื้อหาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครู แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ใน 3 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (มี, ไม่มี) และมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) ตั้งแต่ระดับปัญหาการใช้น้อยที่สุดถึงระดับปัญหาการใช่มากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 3 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย และนิยามศัพท์
 2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาครอบคลุมความคิดของการวิจัยทั้ง 3 ด้าน
 3. นำแบบสอบถามเสนอต่อที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม
 4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1 อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี

อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.2 อาจารย์วิไล ณะวิวัฒน์

นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กรุงเทพมหานคร

4.3 ชีสเตอร์ ดร. สมจิตร ทรัพย์อัประไมย

ผู้จัดการโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี นนทบุรี

4.4 ชีสเตอร์ ดร.ชวลา เวชยันต์

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

4.5 ชีสเตอร์บังอร มธุรสสุวรรณ

ครูใหญ่โรงเรียนเซนต์เทเรซา แสงทอง อ.ผักไห่ จ.พระนครศรีอยุธยา

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนอที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของระดับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมเท่ากับ .990 และปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการบริหารและบริการหลักสูตรเท่ากับ .975 ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรเท่ากับ 0.981 และปัญหาการใช้หลักสูตรด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เท่ากับ .974

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขอย่างสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอน และนำหนังสือไปขอความร่วมมือจากครูใหญ่ของแต่ละโรงเรียน

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองจำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ และโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี และให้บริการไปรษณีย์จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนพระหฤทัยสวรรค์โลก

3. ผู้วิจัยได้กำหนด วัน เวลา ขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจากโรงเรียน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ และโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี และขอความกรุณาส่งคืนโดยใช้บริการไปรษณีย์จำนวน 1 โรงเรียน เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 435 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการดังนี้

- 1. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดและคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผล
- 2. ให้รหัสข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1
- 3. ให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 2 ตามเกณฑ์ดังนี้

สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ถ้าผู้ตอบกาช่องไม่มี	ให้ 0 คะแนน
ถ้าผู้ตอบกาช่องมี	ให้ 1 คะแนน

ระดับปัญหาการใช้หลักสูตร

ถ้าผู้ตอบกาช่องระดับน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน
ถ้าผู้ตอบกาช่องระดับน้อย	ให้ 2 คะแนน
ถ้าผู้ตอบกาช่องระดับปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ถ้าผู้ตอบกาช่องระดับมาก	ให้ 4 คะแนน
ถ้าผู้ตอบกาช่องระดับมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน

- 4. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
- 5. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรโดยหาค่าร้อยละ และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ร้อยละ 80-100	หมายถึง	สภาพการใช้อยู่ในระดับมากที่สุด
ร้อยละ 70-79	หมายถึง	สภาพการใช้อยู่ในระดับมาก
ร้อยละ 60-69	หมายถึง	สภาพการใช้อยู่ในระดับปานกลาง
ร้อยละ 50-59	หมายถึง	สภาพการใช้อยู่ในระดับน้อย
ต่ำกว่าร้อยละ 50	หมายถึง	สภาพการใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับระดับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ดังนี้

4.50-5.00 คะแนน	หมายถึง	ระดับปัญหาการใช้มากที่สุด
3.50-4.49 คะแนน	หมายถึง	ระดับปัญหาการใช้มาก
2.50-3.49 คะแนน	หมายถึง	ระดับปัญหาการใช้ปานกลาง
1.50-2.49 คะแนน	หมายถึง	ระดับปัญหาใช้น้อย
1.00-1.49 คะแนน	หมายถึง	ระดับปัญหาใช้น้อยที่สุด

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้ พระพุทธของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ ฯ จำแนกตามโรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทีละคู่ โดยวิธีการ LSD (The Least Significant Difference Method)

7. วิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แล้วนำเสนอเป็นความเรียง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด ใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 179)

IOC = (sum of R) / N

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	sum of R	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2 สถิติพื้นฐาน

- 5.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
- 5.2.2 ค่าเฉลี่ย (x̄)
- 5.2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทีละคู่โดยวิธีการ LSD (The Least Significant Difference Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง สภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-Distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตอนที่ 5 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม

ความถี่และร้อยละ จำนวนครูของกลุ่มตัวอย่างครูของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จำแนกตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียน กลุ่มสาระ	ร้อยละ	โรงเรียนพระหฤทัย					รวม
		คอนแวนต์	สวรค์โลก	ดอนเมือง	พัฒนาศรม	นนทบุรี	
ภาษาไทย		25	8	20	5	17	75
	ภายในกลุ่มสาระฯ	33.3%	10.7%	26.7%	6.7%	22.7%	100.0%
	ภายในโรงเรียน	15.8%	16.3%	18.5%	15.2%	19.5%	17.2%
คณิตศาสตร์		25	11	16	6	13	71
	ภายในกลุ่มสาระฯ	35.2%	15.5%	22.5%	8.5%	18.3%	100.0%
	ภายในโรงเรียน	15.8%	22.4%	14.8%	18.2%	14.9%	16.3%
วิทยาศาสตร์		20	6	15	2	12	55
	ภายในกลุ่มสาระฯ	36.4%	10.9%	27.3%	3.6%	21.8%	100.0%
	ภายในโรงเรียน	12.7%	12.2%	13.9%	6.1%	13.8%	12.6%
สังคมศึกษาฯ		21	5	13	3	12	54
	ภายในกลุ่มสาระฯ	38.9%	9.3%	24.1%	5.6%	22.2%	100.0%
	ภายในโรงเรียน	13.3%	10.2%	12.0%	9.1%	13.8%	12.4%
สุขศึกษาฯ		12	4	12	3	6	37
	ภายในกลุ่มสาระฯ	32.4%	10.8%	32.4%	8.1%	16.2%	100.0%
	ภายในโรงเรียน	7.6%	8.2%	11.1%	9.1%	6.9%	8.5%
ศิลปะ		14	3	9	5	8	39
	ภายในกลุ่มสาระฯ	35.9%	7.7%	23.1%	12.8%	20.5%	100.0%
	ภายในโรงเรียน	8.9%	6.1%	8.3%	15.2%	9.2%	9.0%
การงานอาชีพฯ		18	6	11	4	7	46
	ภายในกลุ่มสาระฯ	39.1%	13.0%	23.9%	8.7%	15.2%	100.0%
	ภายในโรงเรียน	11.4%	12.2%	10.2%	12.1%	8.0%	10.6%
ภาษาต่างประเทศ		23	6	12	5	12	58
	ภายในกลุ่มสาระฯ	39.7%	10.3%	20.7%	8.6%	20.7%	100.0%
	ภายในโรงเรียน	14.6%	12.2%	11.1%	15.2%	13.8%	13.3%
รวม		158	49	108	33	87	435
	ภายในกลุ่มสาระฯ	36.3%	11.3%	24.8%	7.6%	20.0%	100.0%
	ภายในโรงเรียน	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

จากตาราง 2 พบว่า ครูโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ จำนวน 158 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมาคือ ครูโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ครูโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ครูโรงเรียนพระหฤทัยสวรคโลก จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 และครูโรงเรียนพระหฤทัยพัฒน์วณิช จำนวน 33 คน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.6 ตามลำดับ

ด้านกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 75 คน มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 17.2 รองลงมาคือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 ครูกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 37 คน มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.5

ตอนที่ 2 สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ดังปรากฏในตาราง 3-6

ตาราง 3 จำนวนความถี่และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละด้าน

สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ร้อยละ	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	96.11	สภาพการใช้ระดับมากที่สุด
2. การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	97.89	สภาพการใช้ระดับมากที่สุด
3. การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	96.54	สภาพการใช้ระดับมากที่สุด
รวม	96.85	สภาพการใช้ระดับมากที่สุด

จากตาราง 3 แสดงว่า สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยรวมมีสภาพการใช้ระดับมากที่สุด (ร้อยละ 96.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีสภาพการใช้ระดับมากที่สุดทุกด้าน

ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนใน เครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ (N = 435)

ข้อที่	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1.	การจัดประชุม อบรม สัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง ครู นักเรียน) เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544	427	98.39
2.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	428	98.62
3.	การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	387	89.17
4.	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	419	96.54
5.	ประชุมชี้แจงผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	418	96.31
6.	การประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน	428	98.62
7.	จัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ	430	99.08
8.	การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน	412	94.93
9.	การนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้	409	94.24
10.	ส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย	431	99.31
11.	ส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง	426	98.16
12.	การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน	426	98.16
13.	การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา	429	98.85
14.	การนิเทศติดตามการดำเนินการตามแผนการสอน	426	98.16
15.	การประเมินผลการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	416	95.85
16.	การบันทึกผลการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	409	94.24
17.	การรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชน	381	87.79
18.	การนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร	412	94.93
19.	การจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เช่น การจัดวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ไว้ในภาคเช้า)	413	95.16
20.	การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เช่น หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ที่สามารถเรียกใช้ได้สะดวก	415	95.62
รวม			96.11

จากตาราง 4 แสดงว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร โดยรวมมีสภาพการใช้ระดับมากที่สุด ร้อยละ 96.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสภาพการใช้ระดับมากที่สุดระหว่างร้อยละ 87.79 – 99.31

ตาราง 5 ความถี่และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนใน เครือคณะภคินีพระหฤทัย
ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ (N = 435)

ข้อ ที่	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
21.	การจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	427	98.39
22.	การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนก่อนดำเนินการสอน	421	97.00
23.	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้หลากหลายในแผนการสอนคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน	430	99.08
24.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน	432	99.54
25.	การสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นในรายวิชาที่สอน	421	97.00
26.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง	433	99.77
27.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจ	421	97.00
28.	การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงามในรายวิชาที่สอน	433	99.77
29.	การจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาค้นคว้าสำหรับผู้เรียน	426	98.16
30.	การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชาที่สอน	428	98.62
31.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	432	99.54
32.	การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการผลงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	430	99.08
33.	การวัด ประเมินผล และการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	429	98.85
34.	การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล	421	97.00
35.	การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย	426	98.16
36.	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	420	96.77
37.	การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา	414	95.39
38.	การปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนของหลักสูตร	432	99.54
39.	การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม	409	94.24
40.	การปรึกษา ประสานงานร่วมกันระหว่างครูประจำชั้นกับครูที่สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	421	97.00
รวม			97.89

จากตาราง 5 แสดงว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยรวมมีสภาพการใช้มากที่สุด ค่าเฉลี่ยร้อยละ 97.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสภาพการใช้ระดับมากที่สุด ระหว่าง ร้อยละ 94.24 – 99.77

ตาราง 6 ความถี่และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนใน เครือคณะภคินีพระหฤทัย
ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร โดยรวมและรายข้อ (N = 435)

ข้อ ที่	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
41.	การจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การดำเนินการเรียนการสอน	430	99.08
42.	การจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	426	98.16
43.	การจัดทำแผนงานหรือโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	426	98.16
44.	การแก้ไขปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	419	96.54
45.	การชี้แจงผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	411	94.70
46.	การอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา	422	97.24
47.	การประชุม สัมมนา อบรมเกี่ยวกับการใช้เทคนิค วิธีการสอนใหม่ๆ	420	96.77
48.	การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้	422	97.24
49.	การจัดแหล่งข้อมูลให้ครูใช้ในการศึกษาค้นคว้า	414	95.39
50.	การจัดการประชุมประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	417	96.08
51.	การจัดครูสอนวิชาต่างๆโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	426	98.16
52.	การจัดประชุม อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	424	97.70
53.	การสนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้ครูดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนการสอนที่เขียนไว้	402	92.63
54.	การมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	421	97.00
55.	การบันทึกผลการนิเทศการติดตามการใช้หลักสูตร	417	96.08
56.	การนำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรมาพัฒนาการเรียนรู้	420	96.77
57.	การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการใช้หลักสูตรกับเพื่อนครูในโรงเรียนอื่น	395	91.01
58.	การสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมตามสาขาวิชาที่สอน	426	98.16
59.	การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	428	98.62
60.	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	414	95.39
รวม			96.54

จากตาราง 6 แสดงว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยรวมมีสภาพการใช้มากที่สุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละ 96.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสภาพการใช้ระดับมากที่สุดระหว่าง ร้อยละ 91.01 – 99.08

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	2.96	.92	ปานกลาง
2. การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	2.96	1.01	ปานกลาง
3. การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	2.86	.99	ปานกลาง
รวม	2.93	.94	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีปัญหาระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 2.86-2.96

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน เครือ
คณะคณีนีพระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร โดยรวม และรายข้อ
(N = 435)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา
1.	การจัดประชุม อบรม สัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง ครู นักเรียน) เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544	2.99	1.01	ปานกลาง
2.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.05	1.11	ปานกลาง
3.	การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	2.91	1.05	ปานกลาง
4.	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	2.96	1.05	ปานกลาง
5.	ประชุมชี้แจงผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.95	1.11	ปานกลาง
6.	การประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน	3.01	1.21	ปานกลาง
7.	จัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ	2.89	1.26	ปานกลาง
8.	การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน	3.01	1.10	ปานกลาง
9.	การนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้	2.91	1.05	ปานกลาง
10.	ส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.00	1.14	ปานกลาง
11.	ส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง	3.05	1.17	ปานกลาง
12.	การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน	3.03	1.15	ปานกลาง
13.	การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา	3.07	1.12	ปานกลาง
14.	การนิเทศติดตามการดำเนินการตามแผนการสอน	2.95	1.50	ปานกลาง
15.	การประเมินผลการดำเนินการการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.93	1.13	ปานกลาง
16.	การบันทึกผลการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.92	1.09	ปานกลาง
17.	การรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชน	2.77	1.11	ปานกลาง
18.	การนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร	2.93	1.08	ปานกลาง
19.	การจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เช่น การจัดวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ไว้ในภาคเช้า)	2.98	1.19	ปานกลาง
20.	การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เช่น หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ที่สามารถเรียกใช้ได้สะดวก	2.92	1.17	ปานกลาง
รวม		2.96	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะคณีนีพระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร โดยรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.77-3.07

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนใน เครือคณะ
ภคินีพระฤทธิย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยรวมและ
รายข้อ (N = 435)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา
21.	การจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	2.95	1.23	ปานกลาง
22.	การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนก่อนดำเนินการสอน	2.97	1.59	ปานกลาง
23.	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลายในแผนการสอนโดยคำนึงถึง ความต้องการของผู้เรียน	2.97	1.10	ปานกลาง
24.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน	2.95	1.91	ปานกลาง
25.	สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นในรายวิชาที่สอน	2.87	1.08	ปานกลาง
26.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง	3.02	1.18	ปานกลาง
27.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตาม ความสนใจ	2.97	1.14	ปานกลาง
28.	การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในรายวิชาที่สอน	2.87	1.36	ปานกลาง
29.	การจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาค้นคว้าสำหรับผู้เรียน	2.94	1.20	ปานกลาง
30.	การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชาที่สอน	2.98	1.19	ปานกลาง
31.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	2.96	1.25	ปานกลาง
32.	การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุม ทั้งกระบวนการ ผลงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	2.99	1.17	ปานกลาง
33.	การวัด ประเมินผล และการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.00	1.15	ปานกลาง
34.	การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล	2.97	1.15	ปานกลาง
35.	การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย	2.98	1.18	ปานกลาง
36.	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	3.03	1.12	ปานกลาง
37.	การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา	2.99	1.15	ปานกลาง
38.	การปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนของหลักสูตร	2.98	1.16	ปานกลาง
39.	การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม	2.88	1.08	ปานกลาง
40.	การปรึกษา ประสานงานร่วมกันระหว่างครูประจำชั้นกับครูที่สอนในแต่ ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.90	1.16	ปานกลาง
รวม		2.96	1.01	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระฤทัย
ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยรวมมีปัญหาระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 2.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.87-3.03

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนใน เครือ
คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร โดยรวม
และรายข้อ (N = 435)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา
41.	การจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การดำเนินการ เรียนการสอน	2.94	1.14	ปานกลาง
42.	การจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.98	1.16	ปานกลาง
43.	การจัดทำแผนงานหรือโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร สถานศึกษา	2.85	1.11	ปานกลาง
44.	การแก้ไขปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.93	1.40	ปานกลาง
45.	การชี้แจงผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.88	1.09	ปานกลาง
46.	การอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา	2.90	1.15	ปานกลาง
47.	การประชุม สัมมนา อบรมเกี่ยวกับการใช้เทคนิค วิธีการสอนใหม่ๆ	2.88	1.16	ปานกลาง
48.	การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการวัดกระบวนการเรียนรู้	2.80	1.19	ปานกลาง
49.	การจัดแหล่งข้อมูลให้ครูใช้ในการศึกษาค้นคว้า	2.88	1.22	ปานกลาง
50.	การจัดการประชุมประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.89	1.64	ปานกลาง
51.	การจัดครูสอนวิชาต่างๆโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	2.95	1.24	ปานกลาง
52.	การจัดประชุม อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	2.88	1.11	ปานกลาง
53.	การสนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้ครูดำเนินการให้สอดคล้องกับ แผนการสอนที่เขียนไว้	2.84	1.12	ปานกลาง
54.	การมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.83	1.08	ปานกลาง
54.	การมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.83	1.08	ปานกลาง
55.	การบันทึกผลการนิเทศการติดตามการใช้หลักสูตร	2.84	1.11	ปานกลาง
56.	การนำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรมาพัฒนาการเรียนรู้	2.83	1.10	ปานกลาง
57.	การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการใช้หลักสูตรกับเพื่อนครูในโรงเรียน อื่น	2.77	1.12	ปานกลาง
58.	การสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมตามสาขาวิชาที่สอน	2.86	1.18	ปานกลาง
59.	การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	2.82	1.19	ปานกลาง
60.	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	2.85	1.16	ปานกลาง
รวม		2.86	0.99	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของ
พระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยรวมมีปัญหาระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 2.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.77-2.98

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนใน เครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ
 จำแนกตามโรงเรียน

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระหฤทัย คอนแวนต์		พระหฤทัย สวรคโลก		พระหฤทัย ดอนเมือง		พระหฤทัย พัฒนเวศม์		พระหฤทัย นนทบุรี	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการบริหารและการหลักสูตร											
1.	การจัดประชุม อบรม สัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง ครู นักเรียน) เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	3.36	1.011	3.10	.778	2.89	.868	3.21	.781	2.23	.924
2.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.35	1.118	3.16	.929	2.94	.975	3.24	.936	2.28	1.019
3.	การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	3.27	.969	3.20	.935	2.60	.906	3.18	.846	2.30	1.111
4.	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	3.27	1.007	3.00	.866	2.71	.948	3.45	.754	2.49	1.160
5.	ประชุมชี้แจงผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.29	1.067	3.00	1.000	2.73	1.019	3.36	1.025	2.40	1.136
6.	การประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรแก่บุคลากรในโรงเรียน	3.37	1.192	3.00	1.021	2.93	1.100	3.39	1.144	2.30	1.192
7.	จัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ	3.18	1.281	3.37	1.048	2.93	1.141	3.18	1.380	2.07	1.065
8.	การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน	3.41	1.129	2.98	.878	2.84	.968	3.09	1.128	2.59	1.126
9.	การนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้	3.23	1.015	3.02	.901	2.77	1.010	3.09	1.011	2.40	1.051
10.	ส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.25	1.121	3.02	1.010	3.02	1.111	3.15	1.064	2.46	1.139
11.	ส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง	3.37	1.158	2.94	1.008	3.10	1.160	3.27	.911	2.47	1.180
12.	การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน	3.32	1.163	2.98	.777	2.88	1.039	3.27	.977	2.64	1.329

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระหฤทัย คอนแวนต์		พระหฤทัย สวรศคโลก		พระหฤทัย ดอนเมือง		พระหฤทัย พัฒนเวศม์		พระหฤทัย นนทบุรี	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
13.	การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา	3.28	1.112	3.24	1.065	2.94	1.035	3.52	1.121	2.67	1.148
14.	การนิเทศติดตามการดำเนินการตามแผนการสอน	3.23	1.089	2.96	1.098	2.98	2.246	3.24	.936	2.29	1.099
15.	การประเมินผลการดำเนินการการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.20	1.127	3.00	.913	2.86	1.036	3.24	1.001	2.34	1.180
16.	การบันทึกผลการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.26	1.066	3.04	.935	2.81	.949	3.27	1.008	2.23	1.086
17.	การรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชน	3.11	1.092	2.98	.924	2.54	.971	3.28	.888	2.13	1.129
18.	การนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร	3.24	1.025	2.84	.943	2.90	.947	3.30	1.045	2.30	1.132
19.	การจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เช่น การจัดวิชา คณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ไว้ในภาคเช้า)	3.30	1.109	2.82	1.093	2.83	1.106	3.42	1.119	2.49	1.284
20.	การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เช่น หลักสูตรานแสดงผลการเรียนรู้ที่สามารถเรียกใช้ ได้สะดวก	3.24	1.079	2.90	1.005	2.85	1.092	3.39	1.088	2.25	1.241
ค่าเฉลี่ยรวม		3.28	1.097	3.03	0.956	2.85	1.081	3.28	1.008	2.37	1.137
21	<u>ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร</u> การจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่กำหนด ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	3.37	1.191	2.84	.943	2.93	1.190	3.03	.984	2.25	1.241
22	การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนก่อนดำเนินการสอน	3.27	1.193	3.00	1.137	2.88	1.083	3.03	.847	2.48	1.140
23	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลายในแผนการสอนโดยคำนึงถึงความ ต้องการของผู้เรียน	3.28	1.021	3.02	1.070	2.96	1.004	3.12	.960	2.36	1.161

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระหฤทัย คอนแวนต์		พระหฤทัย สวรรค์โลก		พระหฤทัย ดอนเมือง		พระหฤทัย พัฒน์เวสต์		พระหฤทัย นนทบุรี	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
24	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน	3.26	1.174	3.06	1.029	2.95	1.106	3.18	1.044	2.24	1.191
25	การสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นในรายวิชาที่สอน	3.18	1.056	2.94	1.144	2.69	.932	3.27	1.008	2.34	1.032
26	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง	3.28	1.122	3.29	1.190	2.97	1.098	3.42	.969	2.36	1.220
27	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจ	3.23	1.139	3.02	.924	2.98	1.119	3.33	.924	2.32	1.094
28	การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในรายวิชาที่สอน	3.22	1.233	3.20	1.429	2.81	1.271	2.97	1.334	2.10	1.338
29	การจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาค้นคว้าสำหรับผู้เรียน	3.33	1.126	3.06	1.180	2.84	1.034	3.24	1.173	2.18	1.177
30	การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชาที่สอน	3.30	1.181	3.16	1.007	2.98	1.085	3.12	.992	2.23	1.178
31	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	3.27	1.186	3.16	1.214	3.02	1.192	3.03	1.212	2.18	1.177
32	การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	3.32	1.119	3.20	.707	2.93	1.074	3.30	.918	2.23	1.300
33	การวัด ประเมินผล และการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.36	1.060	3.16	.800	2.95	1.097	3.42	.792	2.16	1.200
34	การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล	3.27	1.063	3.02	.829	2.93	1.065	3.36	.994	2.29	1.320
35	การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย	3.33	1.097	3.10	1.026	2.88	1.117	3.24	1.001	2.32	1.280
36	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	3.37	1.049	2.96	.865	2.94	1.142	3.30	.883	2.47	1.209

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระหฤทัย คอนแวนต์		พระหฤทัย สวรรค์โลก		พระหฤทัย ดอนเมือง		พระหฤทัย พัฒนเวศม์		พระหฤทัย นนทบุรี	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
37	การนำผลการวิจัยไปชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา	3.33	1.079	2.92	.862	2.98	1.152	3.18	.882	2.37	1.268
38	การปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนของหลักสูตร	3.28	1.101	3.16	.986	2.95	1.054	3.12	.960	2.30	1.259
39	การจัดกิจกรรมสอนเสริม	3.16	1.122	3.06	.852	2.70	.878	3.12	.960	2.38	1.174
40	การปรึกษา ประสานงานร่วมกันระหว่างครูประจำชั้นกับครูที่สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.18	1.133	3.16	.986	2.85	1.066	2.91	1.100	2.28	1.198
ค่าเฉลี่ยรวม		3.28	1.122	3.08	1.009	2.91	1.088	3.19	0.997	2.29	1.208
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร											
41	การจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาดำเนินการเรียนการสอน	3.29	1.196	2.96	.935	2.88	.983	3.36	.929	2.20	1.032
42	การจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.26	1.146	2.92	1.038	2.78	1.044	3.27	1.039	2.22	1.104
43	การจัดทำแผนงานหรือโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.18	1.122	2.92	.932	2.69	1.009	3.18	1.103	2.28	1.042
44	การแก้ไขปัญหในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.22	1.050	2.96	.889	2.82	.994	3.18	1.074	2.41	2.280
45	การชี้แจงผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.19	1.112	3.00	.890	2.74	.961	3.30	1.015	2.24	1.034
46	การขอประชุมเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา	3.23	1.122	2.96	.935	2.81	1.112	3.18	1.044	2.25	1.143
47	การประชุม สัมมนา อบรมเกี่ยวกับการใช้เทคนิค วิธีการสอนใหม่ๆ	3.22	1.149	2.85	.945	2.82	1.066	3.12	1.111	2.24	1.151
48	การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้	3.14	1.159	2.88	1.053	2.76	1.093	3.24	1.119	2.03	1.136

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระฤทัย คอนแวนต์		พระฤทัย สวรค์โลก		พระฤทัย ดอนเมือง		พระฤทัย พัฒนเวศม์		พระฤทัย นนทบุรี	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
49	การจัดแหล่งข้อมูลให้ครูใช้ในการศึกษาค้นคว้า	3.17	1.243	2.88	1.092	2.85	1.066	3.21	1.083	2.25	1.250
50	การจัดการประชุมประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.15	1.172	2.82	.858	2.95	1.114	3.21	1.023	2.24	1.181
51	การจัดครูสอนวิชาต่างๆโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	3.24	1.207	3.06	1.008	3.01	1.164	3.27	1.206	2.18	1.244
52	การจัดประชุม อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	3.22	1.132	3.04	.889	2.76	1.031	3.15	.972	2.21	1.025
53	การสนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้ครูดำเนินการให้สอดคล้องกับ แผนการสอนที่เขียนไว้	3.16	1.105	2.76	.925	2.74	.999	3.30	.770	2.23	1.236
54	การมีส่วนร่วมของครูในกรณีเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.15	1.033	3.00	1.061	2.73	.982	3.00	.866	2.22	1.083
55	การบันทึกผลการนิเทศการติดตามการใช้หลักสูตร	3.18	1.097	2.94	.922	2.79	.996	3.21	1.053	2.10	1.057
56	การนำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรมาพัฒนาการเรียนรู้	3.20	1.103	2.94	.899	2.71	.986	3.09	.980	2.15	1.051
57	การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการใช้หลักสูตรกับเพื่อนครูในโรงเรียน อื่น	3.08	1.056	2.82	1.014	2.66	1.034	3.18	1.044	2.15	1.157
58	การสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมตามสาขาวิชาที่สอน	3.24	1.148	2.88	.904	2.73	1.107	3.15	1.004	2.17	1.143
59	การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	3.20	1.177	3.00	.913	2.82	1.057	3.09	1.071	1.93	1.087
60	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	3.19	1.112	2.98	1.031	2.78	1.017	3.24	.969	2.08	1.164
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.20	1.132	2.93	0.957	2.79	1.041	3.20	1.024	2.19	1.180

จากตาราง 11 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณบดีพระพุทธรูปของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จำแนกตามโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนพระพุทธรูปคอนแวนต์มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลางโดยมีปัญหาลำดับแรก ดังนี้ การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.41$) การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.37$) การจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.37$) และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.37$)

โรงเรียนพระพุทธรูปสวรรค์โลกมีปัญหาการใช้หลักสูตรทุกด้านในระดับปานกลางโดยมีปัญหาลำดับแรก ดังนี้ การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 3.37$) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.29$) และการกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.24$)

โรงเรียนพระพุทธรูปดอนเมืองมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลางโดยมีปัญหาลำดับแรก ดังนี้ การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.10$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ($\bar{X} = 3.02$) และการจัดครูสอนวิชาต่างๆ โดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ($\bar{X} = 3.01$)

โรงเรียนพระพุทธรูปพัฒนาศาสตร์มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลางโดยมีปัญหาลำดับแรก ดังนี้ การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ($\bar{X} = 3.45$) และการจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เช่น การจัดวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ไว้ในภาคเช้า) ($\bar{X} = 3.42$)

โรงเรียนพระพุทธรูปนันทบุรีมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลางโดยมีปัญหาลำดับแรก ดังนี้ การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลศึกษามี ($\bar{X} = 2.67$) การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน ($\bar{X} = 2.64$) และการบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.59$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนใน เครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ
 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา		สุขศึกษา		ศิลปะ		การทำงานอาชีพ		ภาษาต่างประเทศ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ด้านการบริหารและบริหารหลักสูตร การจัดประชุมอบรม สัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง ครู นักเรียน) เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	280	973	300	926	327	891	309	1.137	308	954	3.15	951	287	1087	281	1083
2.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	273	1.123	307	1.100	307	1.152	335	1.012	3.19	995	3.21	1.080	285	1.115	298	1.207
3.	การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	271	1.010	279	1.013	291	1.059	320	1.088	3.03	1.166	2.97	1.158	2.83	1.060	2.97	.917
4.	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	275	1.015	280	950	305	989	3.17	1.129	3.14	948	3.26	1.093	2.72	1.089	3.03	1.092
5.	ประชุมชี้แจงผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร สถานศึกษา	276	1.089	280	1.166	304	1.105	3.30	1.110	3.11	936	3.21	1.218	285	1.154	2.76	1.014
6.	การประชุมทำแผนงาน ที่แจ่งแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แก่บุคลากรในโรงเรียน	261	1.161	290	1.185	304	1.217	3.43	1.159	3.16	1.143	3.41	1.186	298	1.238	288	1.244
7.	จัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ	259	1.253	286	1.246	291	1.159	3.07	1.257	3.14	1.182	3.23	1.266	298	1.325	271	1.311
8.	การบริหารสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน	267	1.155	297	1.014	331	1.136	3.11	1.127	3.08	862	3.28	1.234	293	1.162	297	973
9.	การนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการบวงการ เรียนรู้	268	1.042	285	985	3.15	1.026	3.15	998	2.78	1.004	3.10	1.188	2.72	1.148	298	1.000

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ภาษาไทย		คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา		สุขภาพ		ศิลปะ		การงานอาชีพ		ภาษาต่างประเทศ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10.	ส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	2.69	1.162	3.08	.996	3.09	1.127	3.22	1.176	3.03	.957	3.28	1.297	2.91	1.082	2.86	1.220
11.	ส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง	2.79	1.200	3.10	1.197	3.27	1.224	3.52	.947	3.08	1.187	3.28	1.169	2.91	1.132	2.74	1.133
12.	การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน	2.79	1.222	3.03	1.014	3.04	1.201	3.41	.962	2.95	1.079	3.18	1.275	2.96	1.264	3.02	1.116
13.	การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา	2.81	1.143	3.10	1.044	3.29	1.242	3.19	1.117	3.03	1.067	3.28	.972	3.07	1.143	3.05	1.146
14.	การนิเทศติดตามการดำเนินการตามแผนการสอน	2.65	1.202	2.83	1.134	3.05	1.239	3.11	1.144	2.95	1.026	3.49	3.402	3.02	1.125	2.83	1.062
15.	การประเมินผลการดำเนินการการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.80	1.185	2.94	1.040	3.09	1.191	3.11	1.110	2.97	1.013	3.21	1.080	2.93	1.124	2.78	1.155
16.	การบันทึกผลการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.59	1.104	2.96	1.048	3.02	1.147	3.00	1.099	3.14	.976	3.18	1.073	3.02	1.064	2.74	1.101
17.	การรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชน	2.45	1.142	2.75	.982	2.95	1.161	2.86	1.213	2.89	1.022	2.92	1.124	2.80	1.067	2.64	1.103
18.	การนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร	2.60	1.174	2.97	.941	3.07	.900	3.19	1.083	2.97	1.067	3.08	1.061	2.85	1.115	2.84	1.182
19.	การจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เช่น การจัดวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ไว้ในภาคเช้า)	2.68	1.264	3.01	1.076	3.13	1.156	3.22	1.176	2.92	1.140	3.05	1.276	3.04	1.228	2.88	1.156
20.	การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เช่น หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ที่สามารถเรียกใช้ได้สะดวก	2.56	1.177	3.01	1.115	3.07	1.152	3.28	1.071	2.89	1.125	2.97	1.224	2.91	1.226	2.78	1.185
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.68	1.140	2.94	1.059	3.09	1.124	3.20	1.106	3.03	1.042	3.19	1.267	2.91	1.148	2.86	1.120

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ภาษาไทย		คณิต ศาสตร์		วิทยา ศาสตร์		สังคมศึกษา		สุขภาพ		ศิลปะ		การงาน อาชีพ		ภาษา ต่างประเทศ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
21	ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	2.69	1.284	2.99	1.236	2.89	1.212	3.22	1.192	3.19	1.076	3.05	1.337	2.98	1.183	2.79	1.196
22	การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนก่อนดำเนินการสอน	2.67	1.156	2.99	1.282	3.09	1.251	3.26	1.085	3.16	1.041	2.97	1.112	2.83	1.122	2.93	1.057
23	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายในแผนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน	2.71	1.148	2.94	1.120	3.09	1.041	3.17	1.077	3.08	1.038	3.15	1.113	3.00	1.095	2.86	1.067
24	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน	2.71	1.183	3.01	1.248	2.93	1.230	3.31	1.079	3.00	1.155	2.95	1.255	2.85	1.173	2.93	1.168
25	การสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นใน รายวิชาที่สอน	2.65	1.059	2.86	1.004	2.98	1.209	3.15	.899	2.76	.925	3.03	1.181	2.72	1.148	2.90	1.135
26	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง	2.84	1.197	2.99	1.089	3.13	1.306	3.35	1.168	3.00	1.060	3.03	1.181	2.93	1.323	2.97	1.123
27	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าตามความสนใจ	2.71	1.075	3.04	1.048	2.95	1.145	3.33	1.197	3.16	.800	3.05	1.317	2.98	1.291	2.72	1.105
28	การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่งามในรายวิชาที่ สอน	2.52	1.456	2.85	1.359	2.93	1.451	3.31	1.301	3.08	1.187	3.13	1.280	2.89	1.386	2.57	1.186
29	การจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาค้นคว้าสำหรับผู้เรียน	2.59	1.253	2.94	1.275	3.07	1.274	3.26	1.013	3.19	.938	3.00	1.277	2.89	1.178	2.83	1.142

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ภาษาไทย		คณิต ศาสตร์		วิทยา ศาสตร์		สังคมศึกษา		สุขศึกษาฯ		ศิลปะ		การงาน อาชีพ		ภาษา ต่างประเทศ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
30	การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมและ เนื้อหาวิชาที่สอน	2.60	1.174	2.96	1.101	3.13	1.203	3.24	1.098	3.22	1.004	3.15	1.288	2.83	1.305	2.96	1.234
31	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบบูรณาการ	2.63	1.353	2.90	1.197	3.15	1.393	3.35	1.084	3.14	1.004	3.08	1.285	2.93	1.272	2.74	1.193
32	การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลให้ ครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน	2.76	1.161	2.93	1.138	3.07	1.274	3.19	1.319	3.14	.887	3.13	1.218	2.96	1.085	2.96	1.130
33	การวัด ประเมินผล และการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	2.72	1.180	2.97	1.171	3.02	1.240	3.30	1.093	3.27	.871	3.10	1.119	3.07	1.143	2.83	1.142
34	การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล	2.68	1.141	3.08	1.079	3.00	1.247	3.20	1.294	3.32	.852	3.03	1.203	2.72	1.089	2.88	1.109
35	การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย	2.68	1.129	3.00	1.082	3.09	1.251	3.44	1.254	3.08	1.080	3.10	1.209	2.87	1.222	2.78	1.140
36	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	2.80	1.127	3.03	1.183	3.00	1.036	3.37	1.170	3.27	.962	3.13	1.174	2.98	1.105	2.88	1.109
37	การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา	2.81	1.216	2.96	1.152	3.09	1.221	3.30	1.182	3.14	1.032	3.10	1.119	2.93	1.104	2.78	1.077
38	การปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนของหลักสูตร	2.77	1.269	2.89	1.049	3.07	1.152	3.37	1.104	3.11	.966	3.08	1.306	2.83	1.102	2.76	1.159
39	การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม	2.67	1.119	2.96	1.088	2.98	1.147	3.09	1.069	3.08	.829	2.85	1.247	2.76	1.037	2.74	.983
40	การปรึกษา ประสานงานร่วมกันระหว่างครูประจำชั้นกับครูที่สอน ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.77	1.247	2.83	1.134	3.05	1.193	3.19	1.100	3.11	.936	2.92	1.178	2.80	1.222	2.84	1.119
ค่าเฉลี่ยรวม		2.70	1.196	2.96	1.152	3.04	1.224	3.27	1.139	3.13	0.984	3.05	1.219	2.89	1.180	2.82	1.129

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ภาษาไทย		คณิต ศาสตร์		วิทยา ศาสตร์		สังคมศึกษา		สุขภาพ		ศิลปะ		การงาน อาชีพ		ภาษา ต่างประเทศ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
41	ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร การจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตร สถานศึกษาสู่การดำเนินการเรียนการสอน	264	1248	296	1.139	306	1.129	3.19	1.100	3.03	1.013	3.06	1.099	2.91	1.189	2.84	1.073
42	การจัดตั้งคณะกรรมการในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา	267	1234	283	1.219	282	1.188	324	1.115	3.03	1.013	2.97	1.135	2.87	1.222	2.90	1.003
43	การจัดทำแผนงานหรือโครงการในสถานศึกษาเกี่ยวกับ การใช้หลักสูตรสถานศึกษา	268	1208	277	1.161	285	1.061	306	1.089	3.00	1.000	2.85	1.123	2.86	1.063	2.79	1.077
44	การแก้ไขปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	293	2407	283	1.134	298	1.147	3.13	1.100	3.03	799	2.97	1.112	2.80	1.025	2.81	1.196
45	การชี้แจงผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	261	1.150	276	1.165	291	1.093	3.09	1.051	3.00	882	3.06	1.075	2.93	1.041	2.88	1.093
46	การขอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวทางของ หลักสูตรสถานศึกษา	263	1217	290	1.209	296	1.086	3.15	1.172	3.00	850	3.00	1.124	3.04	1.264	2.71	1.082
47	การประชุมสัมมนา อบรมเกี่ยวกับการใช้เทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ	249	1.155	294	1.186	298	1.178	3.17	1.129	2.97	957	2.97	1.267	2.93	1.200	2.76	1.097
48	การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้	248	1.190	270	1.200	289	1.100	3.19	1.245	2.97	1.040	3.08	1.178	2.74	1.273	2.66	1.178
49	การจัดแหล่งข้อมูลให้ครูใช้ในการศึกษาค้นคว้า	259	1.164	277	1.311	316	1.244	3.22	1.176	3.08	1.115	2.90	1.165	2.74	1.237	2.76	1.189
50	การจัดการประชุมประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้	259	1.187	277	1.161	304	1.170	3.28	1.140	3.03	1.067	2.97	1.158	2.83	1.253	2.79	1.072

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ภาษาไทย		คณิต ศาสตร์		วิทยา ศาสตร์		สังคมศึกษา		สุขภาพ		ศิลปะ		การงาน อาชีพ		ภาษา ต่างประเทศ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
51	การจัดครูสอนวิชาต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และ ความสนใจ	2.67	1.155	2.93	1.280	2.91	1.206	3.30	1.268	3.27	1.097	3.08	1.266	2.87	1.408	2.86	1.206
52	การจัดประชุม อบรม สัมมนาเรื่องปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำ หลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	2.64	1.111	2.87	1.108	2.89	1.133	3.19	1.029	3.16	.986	2.79	1.280	2.91	1.170	2.74	1.052
53	การสนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้ครูดำเนินการ ให้สอดคล้องกับแผนการสอนที่เขียนไว้	2.69	1.150	2.72	1.111	2.96	1.305	3.19	1.183	2.89	.966	2.97	1.112	2.61	1.043	2.78	.974
54	การมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้	2.65	1.033	2.77	1.111	2.89	1.165	3.17	1.077	2.92	.954	2.87	1.105	2.78	1.073	2.71	1.026
55	การบันทึกผลการนิเทศการติดตามการใช้หลักสูตร	2.57	1.129	2.73	1.121	3.00	1.122	3.24	1.063	2.89	1.022	2.95	1.213	2.76	1.058	2.76	1.081
56	การนำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรมาพัฒนาการเรียนรูู้	2.53	1.070	2.75	1.062	2.80	1.238	3.24	1.008	3.03	.986	3.00	1.170	2.91	1.007	2.66	1.132
57	การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการใช้หลักสูตรกับ เพื่อนครูในโรงเรียนอื่น	2.61	1.173	2.66	1.055	3.02	1.147	2.96	1.088	3.11	.966	2.87	1.174	2.63	1.123	2.48	1.096
58	การสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อ เข้ารับการอบรมตามสาขาวิชาที่สอน	2.57	1.068	2.79	1.194	2.98	1.367	3.13	1.198	3.16	1.014	3.00	1.124	2.85	1.173	2.62	1.057
59	การจัดนิทรรศการการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์	2.55	1.166	2.72	1.197	2.96	1.201	3.19	1.199	3.05	.970	3.03	1.287	2.67	1.156	2.67	1.176
60	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	2.61	1.138	2.80	1.166	3.04	1.290	3.11	1.192	3.11	.906	3.05	1.123	2.59	1.166	2.67	1.066
ค่าเฉลี่ยรวม		2.62	1.218	2.80	1.163	2.95	1.179	3.17	1.132	3.04	0.980	2.98	1.163	2.81	1.157	2.74	1.097

จากตาราง 12 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายพระธาตุยง พระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลางโดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรก ดังนี้ การแก้ไขปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.93$) การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 2.84$) การกำหนดระบบ การวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 2.81$) และการนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา ($\bar{X} = 2.81$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลางโดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรก ดังนี้การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.10$) การกำหนดระบบการวัดและการ ประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.10$) การส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.08$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลางโดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรก ดังนี้ การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.31$) การ กำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.29$) และการส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.27$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ทุกด้านใน ระดับปานกลางโดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรก ดังนี้ การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง มีปัญหาระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.44$) และการประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.43$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ทุกด้านในระดับปาน กลางโดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรก ดังนี้ การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.32$) การวัดประเมินผล และ การวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.27$) และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.27$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีปัญหาการใช้หลักสูตรทุกด้านในระดับปานกลางโดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรก ดังนี้ การนิเทศติดตามการดำเนินการตามแผนการสอน ($\bar{X} = 3.49$) การประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการ ใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.41$) การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.28$) และการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ทุกด้านในระดับ ปานกลางโดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรก ดังนี้ การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.07$)

การวัดประเมินผลและการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.07$) และการ
 อบรมครูเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.04$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีปัญหการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ทุกด้านในระดับปานกลาง
 โดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรก ดังนี้ การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.05$) การเผยแพร่
 ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ($\bar{X} = 3.03$) และการส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยี
 ที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน ($\bar{X} = 3.02$)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระนฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังปรากฏในตาราง 13-20

ตาราง 13 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระนฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามโรงเรียน

สภาพการใช้หลักสูตร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการบริหารและ บริการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	4	51.292	12.823	17.285*
	ภายในกลุ่ม	430	318.994	.742	
	รวม	434	370.285		
การดำเนินการเรียน การสอนตามหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	4	57.453	14.363	16.205*
	ภายในกลุ่ม	430	381.117	.886	
	รวม	434	438.570		
การสนับสนุนและ ส่งเสริมการใช้หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	4	61.329	15.332	18.163*
	ภายในกลุ่ม	430	362.979	.844	
	รวม	434	424.307		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	4	56.421	14.105	18.389*
	ภายในกลุ่ม	430	329.825	.767	
	รวม	434	386.246		

*p < .05

จากตาราง 13 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระนฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามโรงเรียน ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD) ดังปรากฏในตาราง 14-17

ตาราง 14 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร จำแนกตามโรงเรียนเป็นรายคู่

โรงเรียน		พระหฤทัยคอนแวนต์	พระหฤทัยสวรคโลก	พระหฤทัยดอนเมือง	พระหฤทัยพัฒนเวศม์	พระหฤทัยนนทบุรี
	$\bar{X}$	3.28	3.03	2.85	3.28	2.37
พระหฤทัยคอนแวนต์	3.28	-	.245	.424*	.000	.910*
พระหฤทัยสวรคโลก	3.03		-	.179	.245	.665*
พระหฤทัยดอนเมือง	2.85			-	.424*	.486*
พระหฤทัยพัฒนเวศม์	3.28				-	.910*
พระหฤทัยนนทบุรี	2.37					-

*p < .05

จากตาราง 14 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 คู่ โดยโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์มีปัญหา มากกว่า โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมืองและโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี โรงเรียนพระหฤทัยสวรคโลกมีปัญหา มากกว่าโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมืองมีปัญหา มากกว่าโรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ และโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี และโรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ มีปัญหามากกว่าโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี

ตาราง 15 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายวัดนี้พระฤทธิย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร จำแนกตามโรงเรียนเป็นรายคู่

โรงเรียน		พระฤทธิย์คอนแวนต์	พระฤทธิย์สวรรค์โลก	พระฤทธิย์ดอนเมือง	พระฤทธิย์พัฒนเวศม์	พระฤทธิย์นนทบุรี
	$\bar{X}$	3.28	3.07	2.91	3.19	2.96
พระฤทธิย์คอนแวนต์	3.28	-	.21	.37*	.09	.99*
พระฤทธิย์สวรรค์โลก	3.07		-	.16	.11	.78*
พระฤทธิย์ดอนเมือง	2.91			-	.28	.61*
พระฤทธิย์พัฒนเวศม์	3.19				-	.89*
พระฤทธิย์นนทบุรี	2.96					-

*p < .05

จากตาราง 15 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายวัดนี้พระฤทธิย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 คู่ โดยโรงเรียนพระฤทธิย์คอนแวนต์มีปัญหา มากกว่า โรงเรียนพระฤทธิย์ดอนเมืองและโรงเรียนพระฤทธิย์นนทบุรี โรงเรียนพระฤทธิย์สวรรค์โลกมีปัญหา มากกว่าโรงเรียนพระฤทธิย์นนทบุรี โรงเรียนพระฤทธิย์พัฒนเวศม์มีปัญหา มากกว่าโรงเรียนพระฤทธิย์นนทบุรี และโรงเรียนพระฤทธิย์นนทบุรีมีปัญหา มากกว่าโรงเรียนพระฤทธิย์ดอนเมือง

ตาราง 16 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของ
พระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามโรงเรียน
เป็นรายคู่

โรงเรียน		พระหฤทัย คอนแวนต์	พระหฤทัย สวรคโลก	พระหฤทัย ดอนเมือง	พระหฤทัย พัฒนเวศม์	พระหฤทัย นนทบุรี
	$\bar{X}$	3.20	2.93	2.79	3.20	2.19
พระหฤทัย คอนแวนต์	3.20	-	.27	.40*	.00	1.01*
พระหฤทัย สวรคโลก	2.93		-	.13	.27	.74*
พระหฤทัย ดอนเมือง	2.79			-	.41*	.60*
พระหฤทัย พัฒนเวศม์	3.20				-	1.01*
พระหฤทัย นนทบุรี	2.19					-

*p < .05

จากตาราง 16 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของ
พระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า มี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 คู่ โดยโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์มีปัญหา
มากกว่า โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมืองและโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี โรงเรียนพระหฤทัยสวรคโลกมีปัญหา
มากกว่าโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี โรงเรียน พระหฤทัยพัฒนเวศม์มีปัญหามากกว่า โรงเรียนพระหฤทัยดอน
เมืองและโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมืองมีปัญหามากกว่า โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี

ตาราง 17 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระนฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยรวม จำแนกตามโรงเรียนเป็นรายคู่

โรงเรียน		พระนฤทัย คอนแวนต์	พระนฤทัย สวรคโลก	พระนฤทัย ดอนเมือง	พระนฤทัย พัฒนเวศม์	พระนฤทัย นนทบุรี
	$\bar{X}$	3.25	3.01	2.85	3.22	2.28
พระนฤทัย คอนแวนต์	3.25	-	.24	.40*	.03	.97*
พระนฤทัย สวรคโลก	3.01		-	.16	.21	.73*
พระนฤทัย ดอนเมือง	2.85			-	.37*	.57*
พระนฤทัย พัฒนเวศม์	3.22				-	.94*
พระนฤทัย นนทบุรี	2.28					-

*p < .05

จากตาราง 17 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระนฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 คู่ โดยโรงเรียนพระนฤทัยคอนแวนต์มีปัญหามากกว่าโรงเรียนพระนฤทัยดอนเมืองและโรงเรียนพระนฤทัยนนทบุรี โรงเรียนพระนฤทัยสวรคโลกมีปัญหามากกว่าโรงเรียนพระนฤทัยนนทบุรี โรงเรียนพระนฤทัยพัฒนเวศม์มีปัญหามากกว่าโรงเรียนพระนฤทัยดอนเมืองและโรงเรียนพระนฤทัยนนทบุรี โรงเรียนพระนฤทัยดอนเมืองมีปัญหามากกว่าโรงเรียนพระนฤทัยนนทบุรี

ตาราง 18 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณบดีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

สภาพการใช้หลักสูตร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการบริหารและ บริการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	7	13.070	1.867	2.232*
	ภายในกลุ่ม	427	357.215	.837	
	รวม	434	370.285		
การดำเนินการเรียน การสอนตามหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	7	13.332	1.905	1.912
	ภายในกลุ่ม	427	425.238	.996	
	รวม	434	438.570		
การสนับสนุนและ ส่งเสริมการใช้หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	7	12.821	1.832	1.901
	ภายในกลุ่ม	427	411.486	.964	
	รวม	434	424.307		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	7	12.676	1.811	2.070*
	ภายในกลุ่ม	427	373.570	.875	
	รวม	434	386.246		

*p < .05

จากตาราง 18 แสดงว่าปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณบดีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในภาพรวมทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ด้านการบริหารและบริการ
หลักสูตร จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นรายคู่

กลุ่มสาระการ เรียนรู้	ภาษา ไทย	คณิต ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	สังคม ศึกษา	สุขศึกษา	ศิลปะ	การงาน อาชีพ	ภาษา ต่างประเทศ
$\bar{X}$	2.68	2.94	3.09	3.20	3.02	3.18	2.90	2.86
ภาษาไทย	-	.266	.416*	.528*	.350	.510*	.232	.187
คณิตศาสตร์	2.94	-	.149	.262	.084	.244	.034	.080
วิทยาศาสตร์	3.09		-	.113	.065	.094	.183	.229
สังคมศึกษา	3.20			-	.178	.019	.296	.342
สุขศึกษา	3.02				-	.160	.119	.164
ศิลปะ	3.18					-	.278	.323
การงานอาชีพ	2.90						-	.046
ภาษาต่างประเทศ	2.86							-

*p < .05

จากตาราง 19 ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณบดีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นรายคู่ โดยใช้ วิธีแอลเอสดี (LSD) ทดสอบด้านการบริหารและบริหารหลักสูตร พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมและกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยรวม จำแนกตามกลุ่มสาระ
เป็นรายคู่

กลุ่มสาระการ เรียนรู้	ภาษา ไทย	คณิต ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์	สังคม ศึกษา	สุขศึกษา	ศิลปะ	การงาน อาชีพ	ภาษา ต่างประเทศ
$\bar{X}$	2.67	2.90	3.03	3.21	3.06	3.07	2.87	2.81
ภาษาไทย	-	.24	.36*	.55*	.40*	.41*	.20	.14
คณิตศาสตร์		-	.13	.31	.16	.17	.03	.09
วิทยาศาสตร์			-	.19	.04	.04	.16	.22
สังคมศึกษา				-	.15	.14	.35	.41*
สุขศึกษา					-	.01	.19	.25
ศิลปะ						-	.02	.26
การงานอาชีพ							-	.06
ภาษาต่างประเทศ								-

*p < .05

จากตาราง 20 ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายพระพุทธรูปของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นรายคู่ โดยใช้ วิธีแอลเอสดี (LSD) ทดสอบ โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศรพระฤทธิยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

ในการจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรนั้น ทางโรงเรียนส่วนมากส่งฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อเข้ารับการอบรม ทำให้ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติขาดความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร นอกจากนี้วิทยากรผู้ให้การอบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาจะให้ข้อมูลหลายรูปแบบ ทำให้ครูเกิดความสับสน และไม่มั่นใจว่าควรปฏิบัติตามหน่วยงานใด ซึ่งทำให้ครูเกิดความสงสัยว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ในโรงเรียนนี้มีคุณภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานหรือไม่ เพียงใด ควรมีการจัดอบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาภาคเรียนละ 1 ครั้งให้ครูผู้สอน ควรมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา และควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นระยะๆ เพื่อหามาตรฐาน และการยอมรับจากผู้ปกครอง

2. ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ครูบางส่วนยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยังยึดรูปแบบการสอนแบบเดิมที่เน้นเนื้อหา และไม่จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ขาดความเข้าใจในการสอนแบบบูรณาการ ทำให้นักเรียนเรียนสาระที่ซ้ำกัน ครูยังขาดความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลาย ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

3. การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร

ครูผู้สอนมองว่าตนเองไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศ จึงเสนอแนะว่าควรมีการนิเทศที่หลากหลายและนำผลนั้นมาพัฒนาการเรียนรู้ให้มากขึ้น จัดให้ครูไปสังเกตการเรียนการสอนของโรงเรียนในเครือข่ายฯ เพื่อนำผลมาพัฒนาโรงเรียนของตนให้ดีขึ้น และควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แต่ละโรงเรียนควรมีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการนิเทศในแต่ละกลุ่มสาระซึ่งจะทำให้ความเครียดน้อยลง และไม่ลำบากเกินไปในการนำผลการนิเทศนั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง และควรสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของครูและนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ซึ่งบทนี้จะสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ สรุปได้โดยลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
5. การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า
7. อภิปรายผล

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยจำแนกตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. โรงเรียนต่างกัมีสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรแตกต่างกัน

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างก็มีสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ผู้วิจัยทำการเลือกแบบเจาะจงตามโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 435 คน คิดเป็นร้อยละ 95 % ของจำนวนประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (มี, ไม่มี) และมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 60 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 3 ข้อ

ผู้วิจัยได้หาคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ในการหาค่า IOC คัดเลือกข้อที่มีค่า $IOC \geq 0.5$ จากนั้นนำไปทดลอง (Try out) กับครูโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ คำนวณค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กระทำโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จำแนกตามตัวแปรโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ตอนที่ 5 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 435 คน เป็นครูโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ ร้อยละ 36.32 ครูโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมืองร้อยละ 24.83 ครูโรงเรียนพระหฤทัยนันทบุรีร้อยละ 20.00 ครูโรงเรียนพระหฤทัยสวรคโลกร้อยละ 11.26 และเป็นครูโรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ ร้อยละ 7.59

สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่าส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร้อยละ 17.24 รองลงมาในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ร้อยละ 16.32 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 13.33 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 12.64 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม ร้อยละ 12.41 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ร้อยละ 10.57 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะร้อยละ 8.98 และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 8.51

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ สรุปได้ดังนี้

ครูโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ มีความคิดเห็นว่าในภาพรวมมีสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษามากที่สุดคือ ร้อยละ 97 และหากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรมีสภาพการใช้มากที่สุด เช่นเดียวกัน ซึ่งมีค่าร้อยละ 96.11-97.89

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายพระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ สรุปได้ดังนี้

ครูโรงเรียนในเครือข่ายพระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.93 และหากพิจารณาเป็นรายด้านด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรมีปัญหาการใช้อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.86 – 2.96

หากพิจารณาเป็นรายโรงเรียนปรากฏผลดังนี้

โรงเรียนพระฤทัยคอนแวนต์มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.41$) การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.37$) การจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.37$) และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.37$)

โรงเรียนพระฤทัยสวรรคโลกมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 3.37$) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.29$) และการกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.24$)

โรงเรียนพระฤทัยดอนเมืองมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง มีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ($\bar{X} = 3.02$) และการจัดครูสอนวิชาต่างๆ โดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ($\bar{X} = 3.01$)

โรงเรียนพระฤทัยพัฒนเวศม์มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ($\bar{X} = 3.45$) และการจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เช่น การจัดวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ไว้ในภาคเช้า) ($\bar{X} = 3.42$)

โรงเรียนพระฤทัยนนทบุรีมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 2.67$) การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน ($\bar{X} = 2.64$) และ การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.59$)

หากพิจารณาแยกเป็นกลุ่มสาระ ผลปรากฏดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การแก้ไขปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.93$) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 2.84$) การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 2.81$) และ การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา ($\bar{X} = 2.81$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.10$) การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.10$) การส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.08$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การบริการสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.31$) การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.29$) และการส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.27$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.52$) การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.44$) และการประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.43$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.32$) การวัดประเมินผลและการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.27$) และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหายุ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.27$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การนิเทศติดตามการดำเนินการตามแผนการสอน ($\bar{X} = 3.49$) การประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.41$) การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.28$) และการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.28$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.07$) การวัดประเมินผลและการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.07$) และการอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.04$)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.05$) การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ($\bar{X} = 3.03$) และการส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน ($\bar{X} = 3.02$)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายวัดพระธาตุชัยมงคลพระธาตุเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในด้านการบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรจำแนกตามโรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.1 โรงเรียนในเครือข่ายวัดพระธาตุชัยมงคลพระธาตุเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในภาพรวมทุกโรงเรียนมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนพระธาตุชัยมงคลวัดพระธาตุชัยมงคลมีปัญหามากกว่าโรงเรียนพระธาตุชัยมงคลเมืองและโรงเรียนพระธาตุชัยมงคลนันทบุรี โรงเรียนพระธาตุชัยมงคลโลกมีปัญหามากกว่าโรงเรียนพระธาตุชัยมงคลนันทบุรี โรงเรียนพระธาตุชัยมงคลพัฒนเวศมีปัญหามากกว่าโรงเรียนพระธาตุชัยมงคลเมืองและโรงเรียนพระธาตุชัยมงคลนันทบุรี โรงเรียนพระธาตุชัยมงคลเมืองมีปัญหามากกว่าโรงเรียนพระธาตุชัยมงคลนันทบุรี

4.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกันมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีปัญหาน้อยกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสตร์ และวัฒนธรรมมีปัญหามากกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายวัดพระธาตุชัยมงคลพระธาตุเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าครูผู้สอนขาดความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง รู้สึกว่าตนเองไม่มีส่วนในการนิเทศเท่าที่ควร เสนอแนะว่าควรมีการจัดอบรมเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง เทคนิคการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมนิเทศการแสดงผลงานของครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีสภาพการใช้มากกว่าร้อยละ 95 ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ มีความถี่ร้อยละ 96.11 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีความถี่มากกว่าร้อยละ 85 ทุกข้อ แสดงว่าครูมากกว่าร้อยละ 85 มีความเห็นว่าได้มีการดำเนินการเรื่องต่างๆ ในด้านนี้ ในโรงเรียน มีครูเพียงไม่ถึงร้อยละ 15 ที่มีความเห็นว่าไม่มีสภาพดังกล่าว

ข้อที่มีความถี่สูงสุดคือ ข้อ 13 “การกำหนดระบบการประเมินผลการศึกษา” ทั้งนี้เนื่องจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนรู้ จึงต้องมีการกำหนดระบบอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและเหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องของผู้เรียน สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545 : 24) ที่กำหนดให้ใช้กระบวนการวัดและประเมินผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพราะข้อมูลที่ได้จะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

1.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ มีความถี่ร้อยละ 97.89 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีความถี่มากกว่าร้อยละ 95 ทุกข้อ แสดงว่าครูมากกว่าร้อยละ 95 มีความเห็นว่าได้มีการดำเนินการเรื่องต่างๆ ในด้านนี้ในโรงเรียน มีครูเพียงไม่ถึงร้อยละ 5 ที่มีความเห็นว่าไม่มีสภาพดังกล่าว

ข้อที่มีความถี่สูงสุดคือข้อ 28 “การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในรายวิชาที่สอน” แสดงถึงการดำเนินการที่สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ที่ว่า “เป็นคนดี มีปัญญา มีความเป็นไทย มีความรู้อันเป็นสากล และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข” (สุภรณ์ สถาพงศ์, 2545 : 19-21) สอดคล้องกับรายงานการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2545 ซึ่งพบค่าเฉลี่ยสูงสุดว่าครูได้จัดกิจกรรมการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม สภาพดังกล่าวเป็นจุดแข็งของโรงเรียนในเครือข่าย ซึ่งตระหนักว่าสถาบันการศึกษาคาทอลิกต้องมีเอกลักษณ์คือ การสอนแบบบูรณาการจริยธรรม คุณธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่ดีเลิศ ตามที่อมรวิชช์ นาครทรรพ ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนคาทอลิกจะมีความหมายยิ่งขึ้นต่อสังคมนั้นจะต้องไม่ละเลยในเรื่อง “จริยธรรม และค่านิยมในการใช้ชีวิตน่าจะถูกชูประเด็นนำเหนือความเก่งทางวิชาการ” (ศูนย์วิจัยและพัฒนาฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, 2545 : 10-15)

1.3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ มีความถี่ร้อยละ 96.54 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีความถี่มากกว่าร้อยละ 90 ทุกข้อ แสดงว่าครูมากกว่าร้อยละ 90 มีความเห็นว่าได้มีการดำเนินการเรื่องต่างๆ ในด้านนี้ในโรงเรียน มีครูเพียงไม่ถึงร้อยละ 10 ที่มีความเห็นว่าไม่มีสภาพดังกล่าว

ข้อที่มีความถี่สูงที่สุดคือข้อ 41 "การจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การดำเนินการเรียนการสอน" ทั้งนี้เพราะเงื่อนไขแห่งความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษานั้น บทบาทหน้าที่ของครูในกระบวนการเรียนการสอนนั้นมีความสำคัญมาก ครูจะต้องพัฒนาตนเองจนเกิดความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน จะต้องสร้างความเข้าใจให้กับตนเองก่อนแล้วจึงนำไปใช้กับผู้เรียน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2545 : 50-53) ดังนั้นโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จึงมีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ในเรื่องการจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การดำเนินการเรียนการสอนมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของนิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 119) ที่พบว่า การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนเข้ารับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ในระดับ "มาก"

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

2.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในด้านนี้ตามความเห็นของครูอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 13 "การกำหนดการวัดและประเมินผลการศึกษา" ($\bar{X} = 3.07$) อาจเป็นเพราะการวัดและการประเมินผลการศึกษาในปัจจุบันต้องใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายโดยกำหนดให้สอดคล้องเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเหมาะสมกับผู้เรียน ในการนี้ต้องมีงานที่เกี่ยวข้องมากเช่น การทำเอกสาร ซึ่งครูอาจคิดวก่อให้เกิดความยุ่งยากสับสน (อัมรินทร์ พึ่งเพ็ญ. 2547 : บทสัมภาษณ์) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 112) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร พบว่ามีปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และงานวิจัยของศยามา ธรรมยุธา (2545 : 156) ที่ศึกษาการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ในการวัดและประเมินผลตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นอกจากนี้ปราณี กระทุ้มเขตต์ (2546 : 83) ซึ่งศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง

และโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริง

2.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร สภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
 แสดงว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในด้านนี้ตามความเห็นของครูอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 36 "การทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการเรียนการสอน" ($\bar{X} = 3.03$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน แม้ว่าทางโรงเรียนจะมีการให้ความรู้แล้วก็ตาม ประกอบกับครูผู้สอนทุกคน มีงานประจำของตนอยู่แล้วทำให้มองว่างานวิจัยในชั้นเรียนเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้น (ปิยะวรรณ เติลิ่งคะพันธ์, 2547 : บทสัมภาษณ์) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 116) ที่พบว่า การนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของปราณี กระทุ้มเขตต์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายสังกัดกรมสามัญศึกษา มีปัญหาในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา คือครูมีภาระรับผิดชอบทั้งงานสอนและ งานพิเศษมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของดวงเนตร ไพบุลย์ (2547 : บทสัมภาษณ์) ที่ว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการทำงานต้องมีกระบวนการ และต้องใช้ความรู้ทางด้านการวิจัย ซึ่งครูส่วนมากขาดความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตนเอง จึงส่งผลให้การวิจัยในชั้นเรียนมีปัญหา

2.3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
 แสดงว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในด้านนี้ตามความเห็นของครูอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 42 "การจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา" ($\bar{X} = 2.98$) ทั้งนี้เนื่องจากเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และในบางครั้งผู้บริหารใช้เทคนิคการนิเทศแบบสังเกต ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างผู้ให้การนิเทศ และรับการนิเทศ ส่งผลให้ครูมองว่าสถานศึกษาขาดการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา กลัดสมบุรณ์ (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง และข้อค้นพบของมัญชรี อึ้งบุญเรือน (2538 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา พบปัญหาที่สำคัญคือ ขาดการวางแผน การนิเทศอย่างมีระบบ นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชชัย นาจำปา (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี พบว่า มีปัญหาด้านงานสนับสนุน และส่งเสริมการใช้หลักสูตร คือ โรงเรียนขาดการวางแผนนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการนิเทศ

สำหรับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายของพระธาตุเจ้าแห่งกรุงเทพฯ หากพิจารณาเป็นรายโรงเรียนสามารถอภิปรายได้ดังนี้

โรงเรียนพระธาตุยาคอนแวนต์ มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.41$) และการส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.37$) ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนพระธาตุยาคอนแวนต์เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ แม้จะมีการบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มาโดยตลอดแต่ด้วยเกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษามาเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งโรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ที่ต้องการเน้นให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนต้องมีการผลิตเพิ่ม และพัฒนาสื่อเดิมให้เหมาะสมกับแต่ละสาระการเรียนรู้ จึงต้องอาศัยเวลา บุคลากรในการผลิตและการให้บริการสื่อการเรียนการสอน และแม้ว่าครูส่วนมากจะได้รับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อมาแล้ว แต่ด้วยภาระงานอื่นที่รับผิดชอบมาก จึงไม่มีเวลาผลิตสื่อการเรียนการสอน (สมพิศ กัตถัญญ. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ เจริญศิลป์ (2543 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ครูมีเวลาน้อยในการเตรียมสื่อ ดังนั้นควรจัดเวลาให้ครูเตรียมสื่อให้มากขึ้น นอกจากนี้พัชนี วิสุทธิมรรค (2543 : 62) ที่พบว่า ครูต้องการคำแนะนำในเรื่องเทคนิคการผลิตสื่อเพื่อนำความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อด้วยตนเอง และต้องการคำแนะนำในเรื่องเทคนิคการผลิตสื่อเพื่อนำความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อด้วยตนเอง

การจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.37$) ทั้งนี้เพราะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีน้อย ดังนั้นครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จึงต้องกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้นมาให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนอย่างละเอียดและครอบคลุม ซึ่งต้องอาศัยเวลาในการประเมินผลของการจัดกิจกรรม (สมพิศ กัตถัญญ. 2547 : บทสัมภาษณ์)

การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.37$) ทั้งนี้เพราะ ครูผู้สอนได้ผ่านการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนมาแล้ว ดังนั้นจึงหวังให้งานวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพขึ้นอีกระดับหนึ่งโดยการนำหลักสถิติทางการศึกษาที่ถูกต้องชัดเจนตามทฤษฎีมาใช้ ได้แก่ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างแบบทดสอบ การหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ สถิติที่เหมาะสมกับงานวิจัย เป็นต้น ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องทำการศึกษาค้นคว้าและต้องการผู้เชี่ยวชาญในการทำให้งานถูกต้อง (สมพิศ กัตถัญญ. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลพรรณ เสรีวัฒน์ (2544 : 104) พบว่า ปัญหาสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนคือ เรื่องการไม่มีเวลา และที่ครูทำวิจัยไม่สำเร็จหรือทำน้อยเนื่องจากขาดอาจารย์ที่ปรึกษา

โรงเรียนพระหฤทัยสวรรคโลก มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 3.37$) ทั้งนี้เพราะการจัดครูเข้าสอนต้องพิจารณาองค์ประกอบหลายอย่างนอกจากความรู้ความสามารถแล้วยังต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติอื่นๆ เช่น ความสามารถในการดูแลนักเรียน เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ บุคลิกลักษณะความเป็นครู เป็นต้น ซึ่งผู้บริหารได้พิจารณาอย่างรอบคอบและรัดกุมที่สุด ครูบางท่านได้เข้าสอนตามวุฒิการศึกษาตรงตามความรู้ ครูบางท่านเข้าสอนตามความสามารถจะแตกต่างกันไปตามองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งครูบางท่านอาจไม่พอใจเพราะไม่ได้ถูกจัดให้เข้าสอนตามที่ตนเลือกไว้ (ปราวณี บุญดิลก. 2547 : บทสัมภาษณ์)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.29$) ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ/กระบวนการการแก้ปัญหาได้ ผู้สอนต้องให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกคิดด้วยตนเองให้มาก ซึ่งต้องเกิดจากการร่วมมือของนักเรียน และครูผู้สอน เมื่อครูผู้สอนจัดกิจกรรมและมอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบคั้นคว้า นักเรียนบางส่วนอาจไม่ตอบสนองกิจกรรมที่ครูผู้สอนจัดขึ้น จึงทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ไม่บรรลุผล (ปราวณี บุญดิลก. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับวรรณ ขุนศรีที่กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิด การมีส่วนร่วมในการอภิปราย และซักถาม จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีในการแก้ปัญหา ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจึงควรคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน และรู้จักปรับกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อการแก้ปัญหา (วรรณ ขุนศรี. 2546 : 59)

การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.24$) ทั้งนี้เพราะการวัดและการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องซับซ้อนและต้องอาศัยเวลาในการศึกษาทำความเข้าใจทั้งวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายที่ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้ต้องมีการจัดทำเอกสารมากมาย ก่อให้เกิดความยุ่งยาก สับสนแก่ครูผู้ปฏิบัติ ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาให้ชัดเจนและเข้าใจง่ายที่สุดซึ่งต้องอาศัยเวลา (ปราวณีบุญดิลก. 2547 : บทสัมภาษณ์) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 112) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร พบว่ามีปัญหาด้าน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.10$) ทั้งนี้เพราะ ครูมีความคาดหวังในการผลิตสื่อให้มีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งต้องใช้เวลาในการผลิตให้สอดคล้องกับผลการเรียนที่คาดหวังและนักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากสื่อ นั้น แม้ว่าครูส่วนมากจะได้รับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อมาแล้ว..แต่ยังมีครูอีกจำนวนไม่น้อยที่ประสบปัญหาในเรื่องการผลิตสื่อ ครูผู้สอนบางคนขาดประสบการณ์ ทำให้ผลิตสื่อไม่ตรงความต้องการในเนื้อหาที่ตนเองต้องการใช้สอนนักเรียน (สุคนธ์ ธาระพุทธ. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับพชัน วิสุทธิมรรค (2543 : 62) ที่พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ และต้องการคำแนะนำในเรื่องเทคนิคการผลิตสื่อเพื่อนำความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อด้วยตนเอง และ น้องนุช บุญชื่น (2546 : 103) พบว่า การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ปัญหาคือไม่มีผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ($\bar{X} = 3.02$) ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้นเมื่อได้จัดกิจกรรมแล้ว พบว่า กระบวนการในการจัดกิจกรรมยังไม่หลากหลาย รูปแบบของกิจกรรมน่าสนใจแต่ต้องการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากขึ้น ครูผู้สอนต้องการพัฒนาการสอนแบบ บูรณาการ ให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกระดับชั้น ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม (สุคนธ์ ธาระพุทธ. 2547 : บทสัมภาษณ์) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศยามา ศรีมยุรา ที่พบว่าครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบบูรณาการ เนื่องจากครูส่วนใหญ่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนจากหลักสูตรการผลิตครูที่เน้นทฤษฎีและครูเป็นศูนย์กลาง (ศยามา ศรีมยุรา. 2545 : 155) นอกจากนี้วิชัย วงษ์ใหญ่ ยังกล่าวว่าการเรียนรู้ในหลักสูตรใหม่เป็นการเรียนรู้สิ่งที่จำเป็นต้องรู้ ไม่ใช่สิ่งที่ควรรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในสิ่งที่จำเป็นต้องรู้นั้นจะต้องเรียนในเรื่องที่สัมพันธ์กับชีวิตและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนเอง ดังนั้นสิ่งที่ท้าทายสำหรับหลักสูตรใหม่ไปสู่การปฏิบัติคือการปรับวิธีคิด และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายของครูผู้สอนนั่นเอง (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2544 : 50-53)

การจัดครูสอนวิชาต่างๆ โดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ($\bar{X} = 3.01$) ทั้งนี้เพราะ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของครูมีหลากหลาย และเปี่ยมด้วยคุณภาพ ดังนั้นจึงยากในการตัดสินใจของผู้บริหารในการจัดครูสอนวิชาต่างๆ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องนำปัจจัยหลักในการตัดสินใจจัดครูเข้าสอน คือ ความรู้ตามวุฒิการศึกษาเป็นเกณฑ์หลัก รองลงมาคือ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ ประกอบการพิจารณาซึ่งส่งผลให้ครูบางท่านไม่ได้รับการพิจารณาตามที่ตนได้เสนอ (สุคนธ์ ธาระพุทธ. 2547 : บทสัมภาษณ์)

โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์ มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$) ทั้งนี้เพราะ ระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องละเอียดอ่อน และซับซ้อน บางเรื่องเป็นเรื่องใหม่สำหรับครูผู้สอนซึ่งต้องอาศัยเวลาในการทำความเข้าใจ แม้ตลอดระยะ 2 ปี ในการใช้หลักสูตรใหม่ จะมีการอบรมเกี่ยวกับแนวทางการวัดและประเมินผล ครูบางท่านได้เข้าร่วมอบรมสัมมนา แต่ยังมีครูอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้รับโอกาสนี้ เมื่อครูในโรงเรียนระดมสมองเพื่อร่วมกันกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา จึงเกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน (จันทร์ ทองนาค. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 110-117) ยังพบว่า ครูยังไม่เข้าใจในการกรอกข้อมูลและข้อกำหนดของเอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.) ที่เป็นเอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับและไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเอง

การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ($\bar{X} = 3.45$) ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครอง ชุมชนบางส่วนยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จึงไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เท่าที่ควร กอปรกับภาระและหน้าที่ในการประกอบอาชีพที่จำกัดด้วยเวลาจึงไม่สามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อย่างลึกซึ้ง อีกทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และโรงเรียนพยายามให้มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้หลากหลายมากขึ้น ได้แก่ แผ่นพับ จุลสาร วารสาร หนังสือ เป็นต้น (จันทร์ ทองนาค. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศยามา ศรีมยุรา (2545 : 159) กล่าวว่า การไม่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและแนวการจัดการเรียนการสอนระหว่างบ้านกับสถานศึกษาทำให้ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจและไม่เห็นประโยชน์การเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษาเกิดช่องว่าง

การจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เช่น การจัดวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ไว้ในภาคเช้า) ($\bar{X} = 3.42$) ทั้งนี้เพราะ การจัดตารางสอนต้องคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นหลัก กลุ่มสาระใดที่มีความเข้มข้นของเนื้อหามากก็จะจัดไว้ในภาคเช้า แต่ด้วยเวลา จำนวนชั่วโมงที่จำกัดในแต่ละวัน จึงไม่สามารถที่จะจัดวิชาพื้นฐานที่มีความเข้มข้นของเนื้อหามากในภาคเช้าได้หมด จึงส่งผลให้ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นและความกระฉับกระเฉงในการเรียนวิชาพื้นฐานในภาคบ่าย ทำให้ครูผู้สอนต้องหากิจกรรมและวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและอยากเรียนรู้เพิ่มขึ้น (จันทร์ ทองนาค. 2547 : บทสัมภาษณ์)

โรงเรียนพระหฤทัยนันทบุรี มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 2.67$) ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับแนวการวัดและประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องที่ครูทุกคนต้องทำความเข้าใจแต่ที่ผ่านมามีครูบางส่วนได้ เข้ารับการอบรมและสัมมนา ดังนั้นการนำกลับมาถ่ายทอดอาจจะไม่ครบถ้วน ส่งผลให้โรงเรียนไม่สามารถ กำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ อย่างชัดเจน และครูไม่มีเวลาเพียงพอในศึกษาการระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา วางแผนการ เรียนการสอน การสร้างเครื่องมือในการประเมิน (สายไหม ดาบทอง. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ งานวิจัยของศยามา ศรมยุธา (2545 : 161) พบว่า ระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องใหม่ สำหรับครู และโรงเรียนยังไม่สามารถกำหนดระบบ งานวัดและประเมินผลตามแนวหลักสูตรใหม่ได้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ เพราะโรงเรียนต้องดำเนินงาน เป็นกระบวนการต่อเนื่อง และจะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในภารกิจต่างๆ อย่างชัดเจน ผู้เรียนบาง คนขาดความกระตือรือร้น ไม่ใส่ใจในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ

การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน ($\bar{X} = 2.64$) ทั้งนี้อาจเป็น เพราะบุคลากรบางส่วนยังขาดความชำนาญ และขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและ การสอน ดังนั้น ครูเหล่านี้จึงต้องการที่จะให้มีการสาธิตการใช้สื่อเทคโนโลยี (โพธิ์แดง เจริญรัตน์. 2547 : บท สัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธนี วิสุทธิมรรค (2543 : 62) ที่ศึกษาความต้องการการนิเทศ การศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาลังกัดกรุงเทพมหานคร ในกลุ่มบูรพา พบว่า ครูขาดทักษะในการใช้สื่อ ประเภทนวัตกรรม เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ สื่อหลายมิติและอินเทอร์เน็ต และต้องการ ได้รับการนิเทศการศึกษาในเรื่องการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.59$) สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของอมรา นิสะโสกะ (2539 : บทคัดย่อ) และทำนุ นระยา (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่างานการ บริการด้านวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนมีการปฏิบัติในเกณฑ์ปานกลาง และตามทัศนะของปิ ยะวรรณ เติงคะพันธุ์ให้ความเห็นว่าเนื่องจากโรงเรียนพระหฤทัยนันทบุรีได้ส่งเสริมให้ครูแต่ละกลุ่มสาระการ เรียนรู้ได้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอนจำนวนมาก และให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของแต่ละวิชาที่มีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วนำมารวบรวมไว้ ณ ศูนย์สื่อการเรียนการสอน จึงทำให้สถานที่ในการเก็บสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนคับแคบลง ไม่สามารถเก็บรักษาสื่อได้ทุกชิ้นของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งขาดบุคลากรในการอำนวยความสะดวกในการให้บริการยืม-คืนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ (ปิยะวรรณ เติงคะ พันธุ์. 2547: บทสัมภาษณ์)

และสำหรับปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ หากพิจารณาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถอภิปรายได้ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การแก้ไขปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.93$) ทั้งนี้เพราะ ในการจัดทำหลักสูตรสาระการเรียนรู้หลักสูตรภาษาไทยจะต้องวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และเวลาในการเรียนสำหรับกลุ่มสาระภาษาไทยมาก และยังต้องมีการจัดทำกลุ่มสาระเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ สนองความต้องการกับสภาพปัญหาของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งในการจัดทำสาระหลักสูตรดังกล่าวจะต้องมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดทำเป็นอย่างดี ถูกต้องและชัดเจน ดังนั้นเมื่อกระบวนการเหล่านี้ครูผู้สอนไม่มีความชัดเจน จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาได้ตรงจุด และครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ สอดคล้องกับ สมศักดิ์ บุญดีกุล (2539 : บทคัดย่อ) พบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการใช้หลักสูตร การจัดทำรายวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านหลักสูตร ส่วนสมชาย วรภิเษมสกุล (2536 : 180-181) พบว่าครู มีปัญหาการใช้หลักสูตรระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ ขาดการประสานงานระหว่างครูด้วยกัน และครูไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของตน และวิจิตร ไชยศิลป์ (2537 : บทคัดย่อ) ปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่ได้แก่ ขาดเอกสารหรือแหล่งความรู้สำหรับให้ครูศึกษาและค้นคว้า ขาดวัสดุและงบประมาณในการดำเนินงานซึ่งครูส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยรวมกันจัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน และครูเหล่านั้นได้เสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดหาเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นและงบประมาณ เพื่อช่วยเหลือครูและโรงเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 2.84$) ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ/กระบวนการ และแก้ปัญหาได้ ผู้สอนต้องให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกคิดด้วยตนเองให้มาก และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิด การมีส่วนร่วมในการอภิปราย และซักถาม จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีในการแก้ปัญหา ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจึงควรคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน และรู้จักปรับกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อการแก้ปัญหา (วรรณ ชุนศรี. 2546 : 59)

การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 2.81$) ทั้งนี้เพราะ การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรใหม่ มีความแตกต่างจากการวัดและประเมินผลแบบเดิมที่วัดเพียงความรู้ความจำไม่ครอบคลุมพฤติกรรมผู้เรียนทุกด้าน ดังนั้นเมื่อระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาเปลี่ยนแปลงไป โรงเรียนยังไม่สามารถกำหนดระบบงานวัดและประเมินผลตามแนวหลักสูตรใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศยามา ศรีมยุรา (2545 : 161) พบว่า ระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องใหม่ สำหรับครู และโรงเรียนยังไม่สามารถกำหนดระบบงานวัดและประเมินผลตามแนวหลักสูตรใหม่ได้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ เพราะโรงเรียนต้องดำเนินงานเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และจะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการกิจต่างๆ อย่าง ชัดเจน และครูไม่มีเวลาเพียงพอในศึกษาระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา วางแผนการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือในการประเมิน และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงไม่สามารถทำได้เต็มที่ รวมถึงผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น ไม่ใส่ใจในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นครูผู้สอนจึงสอนโดยการบรรยาย และประเมินผู้เรียนโดยการสอบด้วยข้อสอบ วัดเพียงความรู้ซึ่งขาดทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม เมื่อไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (สิทธิกร สุมาลี. 2545 : 109-110) และ ครูยังไม่เข้าใจในการกรอกข้อมูลและข้อกำหนดของเอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.) ที่เป็นเอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับ แบบ และไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเอง ได้แก่ ปพ.4-ปพ.9 ทั้งนี้ในหลักสูตรเดิมครูผู้สอนและโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการด้านนี้เองเพราะหน่วยงานส่วนกลางจะเป็นผู้จัดทำและที่สำคัญครูผู้สอนที่เป็นผู้ปฏิบัติยังไม่ได้รับการอบรมและขาดประสบการณ์ ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (นิติพร อินทรสิทธิ์. 2546 : 110-117)

การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา ($\bar{X} = 2.81$) ทั้งนี้เพราะ ครูขาดความรู้และทักษะในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย ไม่มีเวลาและงบประมาณในการทำวิจัยและขาดแหล่งความรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าตลอดจนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงเป็นผลทำให้การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา มีปัญหาระดับปานกลาง สอดคล้องกับ วิสัยพรรณ เสรีวัฒน์ (2544 : 104) นิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 110-117) ครูขาดความรู้ความเข้าใจและสนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้และผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนมีน้อยและผลงานวิจัยที่มีอยู่ก็ไม่ได้เจาะลึกถึงห้องเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนอย่างแท้จริง และปัญหาสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนคือ เรื่องการไม่มีเวลา และที่ครูทำวิจัยไม่สำเร็จหรือทำน้อยเนื่องจากขาดอาจารย์ที่ปรึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.10$) ทั้งนี้เพราะ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อที่มีคุณภาพและเหมาะสม ขาดแนวทางในการผลิตสื่อ การผลิตสื่อการเรียนเป็นภาระหน้าที่สำคัญสำหรับครูรองลงมาจากการจัดทำแผนการสอนเพราะครูผู้สอน จะรู้ดีว่าแผนการสอนที่ตนเขียนขึ้นมานั้น ควรใช้สื่อการสอนใด แม้ว่าครูส่วนมากจะได้รับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อมาแล้วแต่ยังมีครูอีกจำนวนไม่น้อย

ที่ประสบปัญหาในเรื่องการผลิตสื่อ ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นที่รับผิดชอบมาก จึงไม่มีเวลาผลิตสื่อการเรียนการสอน บางคนขาดประสบการณ์ ทำให้ผลิตสื่อไม่ตรงความต้องการ สอดคล้องกับ พัทธนี วิสุทธิมรรค (2543 : 62) ที่พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ และต้องการคำแนะนำในเรื่องเทคนิคการผลิตสื่อเพื่อนำความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อด้วยตนเอง ดังที่สุทนต์ รักบางบูรณ์ (2545 : 74) กล่าวว่า ครูได้รับการพัฒนาการผลิตสื่อ การใช้สื่อแบบต่างๆ รวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์น้อยมาก ครูจึงต้องการได้รับการพัฒนาด้านสื่อการเรียนการสอน และ นื่องนุช บุญขึ้น (2546 : 103) พบว่า การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ปัญหาคือไม่มีผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ

การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.10$) ทั้งนี้เพราะการวัดและประเมินผลเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่มีเนื้อหาหนักและเนื้อหาแต่ละเนื้อหาต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อครูผู้สอนจะได้นำเทคนิควิธีการเรียนรู้ที่ง่ายที่สุดถ่ายทอดให้นักเรียนเข้าใจ ส่วนมากครูผู้สอนใช้วิธีการบรรยายหน้าชั้นเป็นขั้นตอนแรก กำหนดกรอบความคิดของนักเรียนให้เข้าใจเนื้อหาที่กำลังสอน ดังนั้นขั้นตอนนี้ต้องใช้เวลาาน เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจก็ต้องกลับมาอธิบายใหม่ จนกระทั่งนักเรียนเข้าใจเนื้อหา อาจใช้เวลาทั้งคาบ / ชั่วโมง การวัดและประเมินผลของครูคณิตศาสตร์ส่วนมากจะวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนจากการแก้ปัญหาโจทย์ ไม่มีการกำหนดการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ลักษณะการเรียนการสอนยังคงรูปแบบเดิม คือเน้นครูเป็นศูนย์กลางการเรียน และปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เมื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ผู้เรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือ อธิบายสิ่งที่ครูยกประเด็นขึ้นมาอภิปราย เนื่องจากนักเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือเมื่อครูกำหนดให้ศึกษาค้นคว้ามาล่วงหน้า อาจเพราะความยากของเนื้อหาที่ศึกษา ดังนั้นครูคณิตศาสตร์จึงยังยึดระบบการวัดและประเมินผลแบบเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิกร สุมาลี (2545 : 109-110) ที่พบว่า ระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องใหม่สำหรับครู ถึงแม้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดให้มีการอบรม และจัดเอกสารให้แต่ละโรงเรียนแล้วก็ตาม แต่การขยายผลไปยังเพื่อนครูยังมีน้อย และครูผู้สอนมีภาระหน้าที่ต้องปฏิบัติมาก ได้แก่ เป็นครูประจำชั้น เป็นครูผู้สอน ทำหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอน ดูแลผู้เรียนในแต่ละห้องที่มีจำนวนมาก (45-50 คน) ครูผู้สอนไม่สามารถดูแลผู้เรียนได้ทั่วถึงทุกคน ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการศึกษาการระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา วางแผนการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือในการประเมิน และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงไม่สามารถทำได้เต็มที่ รวมถึงผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น ไม่ใส่ใจในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นครูผู้สอนจึงสอนโดยการบรรยาย และประเมินผู้เรียนโดยการสอบด้วยข้อสอบ วัดเพียงความรู้ซึ่งขาดทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม เมื่อไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ส่วนนิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 110-117) ยัง

พบว่า ครูยังไม่เข้าใจในการกรอกข้อมูลและข้อกำหนดของเอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.) ที่เป็นเอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับและไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเอง ได้แก่ ปพ.4-ปพ.9 ทั้งนี้ในหลักสูตรเดิมครูผู้สอนและโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการด้านนี้เองเพราะหน่วยงานส่วนกลางจะเป็นผู้จัดทำและที่สำคัญครูผู้สอนที่เป็นผู้ปฏิบัติยังไม่ได้รับการอบรมและขาดประสบการณ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และ ชุมพร ลายผ่องแผ้ว (2543 : 123) พบว่าครูคณิตศาสตร์ต้องการได้รับคำแนะนำด้านการวัดและประเมินผลมาก เพราะ ครูต้องการนำการวัดและประเมินผลไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

การส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.08$) ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะ ครูผู้สอนขาดเทคนิคในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบ ขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากการทำกิจกรรมที่กำหนดให้ ครูมีภาระรับผิดชอบมาก ในเรื่องการสอนและงานพิเศษมาก ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้ขาดประสิทธิภาพ และครูบางคนยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งทิศนา แคมณี (2542 : 23-25) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะสำเร็จไปไม่ได้ หากครูและผู้เรียนไม่เปลี่ยนบทบาทของตน และนักเรียนในห้องมีจำนวนมาก ยากแก่การจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการ เรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ทิพย์วัลย์ ภาคสุวรรณ (2538 : บทคัดย่อ) และ ปราณี กระทุ้มเขตต์ (2546 : 77) พบว่า ครูขาดการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เนื่องจากไม่มีเวลาศึกษาทำให้ครูขาดความรู้ความเข้าใจวิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ และ รังสรรค์ คำชาย (2541 : 73) สรุปว่า สภาพการสอนในปัจจุบันรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องลดบทบาทของตนเองเป็นผู้กำกับดำเนินการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.31$) และการส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง มีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) ทั้งนี้เพราะ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ของกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เช่น อุปกรณ์ในการทดลอง เป็นของที่มีราคาสูง ในการจัดซื้อต้องใช้งบประมาณสูง ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนต้องใช้ความระมัดระวัง ถ้าเกิดความผิดพลาดในการทดลองอาจเกิดอันตรายกับผู้เรียนได้ ดังนั้นในการบริการวัสดุอุปกรณ์เหล่านี้ต้องเข้มงวด และเป็นระบบมากที่สุด ส่งผลต่อครูผู้สอน ที่เห็นว่า การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องครัด ล่าช้า และที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนไม่รักษาอุปกรณ์การทดลอง ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อที่มีคุณภาพและเหมาะสม ขาดแนวทางในการผลิตสื่อ แม้ว่าครูส่วนมากจะได้รับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อมาแล้วแต่ยังมีครูอีกจำนวนไม่น้อยที่ประสบปัญหาในเรื่องการ

ผลิตสื่อ ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นที่รับผิดชอบมาก จึงไม่มีเวลาผลิตสื่อการเรียนการสอน บางคนขาดประสบการณ์ ทำให้ผลิตสื่อไม่ตรงความต้องการ สอดคล้องกับ พัทธี วิสุทธิมรรค (2543 : 62) ที่พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ และต้องการคำแนะนำในเรื่องเทคนิคการผลิตสื่อเพื่อนำความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อด้วยตนเอง ดังที่สุทนต์ รักบางบูรณ์ (2545 : 74) กล่าวว่า ครูได้รับการพัฒนาการผลิตสื่อ การใช้สื่อแบบต่างๆ รวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์น้อยมาก ครูจึงต้องการได้รับการพัฒนาด้านสื่อการเรียนการสอน และน้องนุช บุญชื่น (2546 : 103) พบว่า การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ปัญหาคือไม่มีผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ และ จิราภรณ์ เจริญศิลป์ (2543 : บทคัดย่อ) สรุปว่า ครูมีเวลาน้อยในการเตรียมสื่อ ดังนั้นควรจัดเวลาให้ครูเตรียมสื่อให้มากขึ้น

การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.29$) ทั้งนี้เพราะ ระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องใหม่สำหรับครู และครูมีภาระหน้าที่รับผิดชอบมากทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในศึกษาระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 110-117) ยังพบว่า ครูยังไม่เข้าใจในการกรอกข้อมูลและข้อกำหนดของเอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.) ที่เป็นเอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับและไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเอง ได้แก่ ปพ.4-ปพ.9 ทั้งนี้ในหลักสูตรเดิมครูผู้สอนและโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการด้านนี้เองเพราะหน่วยงานส่วนกลางจะเป็นผู้จัดทำให้และที่สำคัญครูผู้สอนที่เป็นผู้ปฏิบัติยังไม่ได้รับการอบรมและขาดประสบการณ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และ ชุมพร ลายผ่องแผ้ว (2543 : 123) พบว่าครูต้องการได้รับคำแนะนำด้านการวัดและประเมินผลมาก เพราะ ครูต้องการนำการวัดและประเมินผลไปใช้ในการตัดสินใจ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ($\bar{X} = 3.52$) ทั้งนี้เพราะ เอกสารหลักสูตร คู่มือหลักสูตรมีอย่างจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการ และหนังสือประกอบการเรียนการสอนยังไม่มีการจัดพิมพ์ออกมาอย่างหลากหลาย ในส่วนของสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ พบว่ามีไม่เพียงพอกับความต้องการและครูไม่สามารถผลิตสื่อได้ทัน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการผลิตสื่อที่มีคุณภาพและเหมาะสม ขาดแนวทางในการผลิตสื่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ เจริญศิลป์ (2543 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ครูมีเวลาน้อยในการเตรียมสื่อ ดังนั้นควรจัดเวลาให้ครูเตรียมสื่อให้มากขึ้น นอกจากนี้ พัทธี วิสุทธิมรรค (2543 : 62) ที่พบว่า ครูต้องการคำแนะนำในเรื่องเทคนิคการผลิตสื่อเพื่อนำความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อด้วยตนเอง ดังที่ สุทนต์ รักบาง

บุรณ์ (2545 : 74) กล่าวว่า ครูได้รับการพัฒนาการผลิตสื่อ การใช้สื่อแบบต่างๆ รวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์น้อยมาก ครูจึงต้องการได้รับการพัฒนาด้านสื่อการเรียนการสอน และน้องนุช บุญชื่น (2546 : 103) พบว่า การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง ปัญหาคือไม่มีผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ

การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.44$) ทั้งนี้เพราะ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย และขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือและการเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับสิ่งที่จะประเมิน และโรงเรียนประสบปัญหาในการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลที่จะให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ยึดเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพราะครูแต่ละคนมีมาตรฐานที่แตกต่างกัน การวัดและ การประเมินผลการศึกษาในปัจจุบันต้องใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายโดยกำหนดให้สอดคล้องเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้ต้องมีการจัดทำเอกสารมากมาย ก่อให้เกิดความยุ่งยากสับสนแก่ครูผู้ปฏิบัติ (อัมรินทร์ พึ่งเพ็ญ. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศยามา ศรมยุรา (2545 : 156) พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งต้องวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และสิทธิกร สุมาลี (2545 : 110) ครูไม่มีเวลาเพียงพอในการวางแผน การเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือในการประเมิน และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงไม่สามารถทำได้เต็มที่

การประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.43$) ทั้งนี้เพราะ หลักสูตรสถานศึกษาเป็นเรื่องใหม่ที่อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการนำหลักสูตรใหม่เข้าไปแทนที่หลักสูตรเดิม สถานศึกษาไม่ได้ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมทุกคน แต่จะส่งหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เข้ารับการอบรมแล้วนำมาขยายผลต่อ และนำมาประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน ทำให้ต้องชี้แจงและทำความเข้าใจอย่างมากบางครั้งถกเถียงกัน เพราะหาข้อสรุปไม่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของศยามา ศรมยุรา (2545 : 154) พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ส่งผลให้การชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียนมีปัญหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.32$) และการวัดประเมินผล และการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.27$) เพราะ อาจเนื่องมาจากระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องใหม่สำหรับครู ถึงแม้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดให้มีการอบรม และจัดเอกสารให้แต่ละโรงเรียนแล้วก็ตาม แต่การขยายผลไปยังเพื่อนครูยังมีน้อย นอกจากนี้ครูส่วนใหญ่เป็นครูที่มีอายุค่อนข้างมากทำให้ขาดความสนใจและกระตือรือร้นที่

จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และครูผู้สอนที่สอน มีภาระหน้าที่ต้องปฏิบัติมาก ได้แก่ เป็นครูประจำชั้น เป็นครูผู้สอน ทำหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอน ดูแลผู้เรียนในแต่ละห้องที่มีจำนวนมาก ครูผู้สอนไม่สามารถดูแลผู้เรียนได้ทั่วถึงทุกคน ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการศึกษาระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา วางแผนการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือในการประเมิน และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง ไม่สามารถทำได้เต็มที่ รวมถึงผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น ไม่ใส่ใจในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นครูผู้สอนจึงสอนโดยการบรรยาย และประเมินผู้เรียนโดยการสอบด้วยข้อสอบ วัดเพียงความรู้ซึ่งขาดทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม เมื่อไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (สิทธิกร สุมาลี. 2545 : 109-110) และ ครูยังไม่เข้าใจในการกรอกข้อมูลและข้อกำหนดของเอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.) ที่เป็นเอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมแบบและบังคับ และไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเอง ทั้งนี้ในหลักสูตรเดิมครูผู้สอนและโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการด้านนี้เองเพราะหน่วยงานส่วนกลางจะเป็นผู้จัดทำให้และที่สำคัญครูผู้สอนที่เป็นผู้ปฏิบัติยังไม่ได้รับการอบรมและขาดประสบการณ์ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามกรอบของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (นิติพร อินทรสิทธิ์. 2546 : 110-117)

การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.27$) ทั้งนี้เพราะ ครูขาดความรู้และทักษะในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน แม้ว่าจะมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ก็ไม่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการประชุมไปใช้ปฏิบัติงานได้จริงซึ่งอาจเกิดจากการติดตามทำได้น้อย ขาดการให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำที่สม่ำเสมอต่อเนื่อง ดังนั้นเมื่อครูประสบปัญหาและข้อขัดข้องก็ไม่สามารถดำเนินงานวิจัยต่อไปได้ การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลพรรณ เสรีวัฒน์ (2544 : 104) และนิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 110-117) ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดความสนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนมีน้อย ผลงานวิจัยที่มีอยู่ก็ไม่ได้เจาะลึกถึงห้องเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนอย่างแท้จริง และปัญหาสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนคือ เรื่องการไม่มีเวลา และที่ครูทำวิจัยไม่สำเร็จหรือทำน้อยเนื่องจากขาดอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของดวงเนตร ไพบูลย์ (ดวงเนตร ไพบูลย์. 2547 : บทสัมภาษณ์) ที่ว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการทำงานต้องมีกระบวนการ และต้องใช้ความรู้ทางด้านการวิจัย ซึ่งครูส่วนมากขาดความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตนเอง จึงส่งผลให้การวิจัยในชั้นเรียนมีปัญหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมี ปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การนิเทศติดตามการดำเนินการตามแผนการสอน ($\bar{X} = 3.49$) ทั้งนี้เพราะ การนิเทศภายในไม่ สอดคล้องกับความต้องการของครู หากการพัฒนาครูโดยการนิเทศภายในเป็นกระบวนการที่สนองความ ต้องการของครูในการพัฒนาและปรับปรุงด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว การนิเทศ ภายในย่อมจะเกิดคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอน (สักรินทร์ แ่งใจ. 2547 : สัมภาษณ์) ซึ่งจะส่งผลถึง ประสิทธิภาพและคุณภาพของผู้เรียน เป็นการกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของอุทิศ ผิวน้ำ (2543 : 150-156) พบว่า ครูมีความต้องการการนิเทศภายใน ด้านการ เรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนยังไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับงาน นิเทศภายในเท่าที่ควรเพราะผู้บริหารและคณะทำงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานนิเทศไม่ดีพอ ขาด ความรู้และทักษะในด้านสื่อและเครื่องมือที่ใช้สำหรับประเมินผลการนิเทศ ขาดเอกสาร ตำรา คู่มือที่จะใช้ในการ ศึกษาค้นคว้าประกอบการนิเทศ นอกจากนี้ ชุมพร ลายผ่องแผ้ว (2543 : 119-129) ได้กล่าวว่า ความ ต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ โดยภาพรวมมีความต้องการ อยู่ในระดับปาน กลางเท่านั้น เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านหลักสูตรมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการ การนิเทศการสอนนอกสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่าที่มีความ ต้องการอยู่ในระดับมาก คือ ด้านหลักสูตรด้านการวัดผลและประเมิน ด้านวิธีการสอนและเทคนิคการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน

การประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.41$) ทั้งนี้เพราะหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเรื่องใหม่ที่อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการนำหลักสูตรใหม่เข้าไป แทนที่หลักสูตรเดิม สถานศึกษาไม่ได้ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมทุกคน แต่จะส่งหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ เข้ารับการอบรมแล้วนำมาขยายผลต่อ และนำมาประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน ทำให้ต้องชี้แจงและทำความเข้าใจอย่างมากบางครั้งถกเถียงกัน เพราะหาข้อสรุปไม่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศยามา ศรีมยุรา (2545 : 154) พบว่า ครูขาดความรู้ความ เข้าใจหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ส่งผลให้การชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตร สถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียนมีปัญหา

การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.28$) ทั้งนี้เพราะ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย รายวิชา ศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ ซึ่งต้องใช้ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ จำนวน มากกว่ากลุ่มสาระอื่นๆ เนื่องจากเน้นการฝึกทักษะกระบวนการการปฏิบัติต้องเห็นจริง ปฏิบัติจริง นักเรียนจึง จะสามารถเข้าใจเนื้อหา เมื่อหลักสูตรการศึกษาเปิดโอกาสให้โรงเรียนทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง ครูผู้สอน จึงได้ทำสาระที่สอดคล้องกับชุมชน ท้องถิ่น และความก้าวหน้าของโลกยุคปัจจุบันไปพร้อมกัน จึง

ทำให้การขอใช้บริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆมีจำนวนมาก สถานศึกษาจึงต้องใช้เวลาในการพิจารณาถึงความเหมาะสมและประโยชน์สูงสุดจากสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เหล่านั้น จึงส่งผลให้บางครั้ง การอนุมัติสื่อ อุปกรณ์ เหล่านั้นล่าช้าบ้าง (สายไหม ดาบทอง. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ เจริญศิลป์ (2543 : บทคัดย่อ) สรุปว่า ครูมีเวลาน้อยในการเตรียมสื่อ ดังนั้นควรจัดเวลาให้ครูเตรียมสื่อให้มากขึ้น นอกจากนี้ นิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 112) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านการเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์มีปัญหาในระดับปานกลาง เนื่องจาก ระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมมีน้อยและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องใหม่ นอกจากนี้ ประสาท ชันชัยภูมิ (2538 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาที่พบในโรงเรียนเครือข่าย คือ ขาดความพร้อมด้านสื่อ อุปกรณ์ตามความต้องการของครู

การส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.28$) ทั้งนี้เพราะ ครูบางคนยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบ ขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากการทำกิจกรรมที่กำหนดให้ ครูผู้สอนขาดเทคนิคในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครูมีภาระรับผิดชอบมาก ในเรื่องการสอนและงานพิเศษมาก และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้ขาดประสิทธิภาพ ทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่หลากหลายเพราะจำกัดด้วยเรื่องของเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสรรค์ คำชาย(2541 : 73) ที่กล่าวว่าสภาพการสอนในปัจจุบันรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องลดบทบาทของตนเองเป็นผู้กำกับดำเนินการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด นอกจากนี้ ทิศนา แขมมณี (2542 : 23-25) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะสำเร็จไม่ได้ หากครูและผู้เรียนไม่เปลี่ยนบทบาทของตน และนักเรียนในห้องมีจำนวนมาก ยากแก่การจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ทิพย์วัลย์ ภาควรรณ (2538 : บทคัดย่อ) และ ปราณี กระทุ้มเขตต์ (2546 : 77) พบว่า ครูขาดการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เนื่องจากไม่มีเวลาศึกษาทำให้ครูขาดความรู้ความเข้าใจวิธีจัดกระบวนการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.07$) การวัดประเมินผลและการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.07$) และการอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.04$) ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นเรื่องใหม่ สำหรับครู ซึ่งการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรใหม่ มีความแตกต่างจากการวัดและประเมินผลแบบเดิมที่วัดเพียงความรู้

ความจำไม่ครอบคลุมพฤติกรรมผู้เรียนทุกด้าน ดังนั้นเมื่อระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาเปลี่ยนแปลงไป สถานศึกษายังไม่สามารถกำหนดระบบงานวัดและประเมินผลตามแนวหลักสูตรใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (จิรารัตน์ บุญณะ. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศยามา ศรมยุรา (2545 : 161) พบว่า ระบบการวัดและการประเมินผล เป็นเรื่องใหม่สำหรับครู และโรงเรียนยังไม่สามารถกำหนดระบบงานวัดและประเมินผลตามแนวหลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ เพราะโรงเรียนต้องดำเนินงานเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ครูไม่มีเวลาเพียงพอในศึกษาและวางแผนการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือในการประเมิน และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงไม่สามารถทำได้เต็มที่ รวมถึงผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น ไม่ใส่ใจในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นครูผู้สอนจึงสอนโดยการบรรยาย และประเมินผู้เรียนโดยการสอบด้วยข้อสอบ วัดเพียงความรู้ซึ่งขาดทักษะกระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สายไหม ดาบทอง. 2547 : บทสัมภาษณ์) เมื่อไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (สิทธิกร สุมาลี. 2545 : 109-110) และ แม้ว่าการวัดและประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงเป็นเรื่องที่กำลังน่าสนใจ โรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศก์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ได้เห็นความสำคัญ ติดตามและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 26 “ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจาก พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในการบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา” ซึ่งเป็นสาเหตุให้ครูผู้สอนได้รับความรู้เรื่องการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง แต่ด้วยความใหม่ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเริ่มต้นใช้และปฏิบัติตามแต่ละโรงเรียนและแต่ละกลุ่มสาระย่อมพบปัญหาที่แตกต่างกันซึ่งต้องอาศัยเวลาในการแก้ไข และนโยบายในการวัดและประเมินผลของแต่ละโรงเรียนที่ชัดเจนและส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (สุคนธ์ ธาระพุทธ. 2547 : บทสัมภาษณ์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา 3 ลำดับแรกคือ

การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.05$) ทั้งนี้เพราะ การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรใหม่ มีความแตกต่างจากการวัดและประเมินผลแบบเดิมที่วัดเพียงความรู้ความจำ ไม่ครอบคลุมพฤติกรรมผู้เรียนทุกด้าน ดังนั้นเมื่อระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาเปลี่ยนแปลงไป สถานศึกษายังไม่สามารถกำหนดระบบงานวัดและประเมินผลตามแนวหลักสูตรใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (จิรารัตน์ บุญณะ. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศยามา ศรมยุรา (2545 : 161) พบว่า ระบบการวัดและการประเมินผล เป็นเรื่องใหม่ สำหรับครู และโรงเรียนยังไม่สามารถกำหนดระบบงานวัดและ

ประเมินผลตามแนวหลักสูตรใหม่ได้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ เพราะโรงเรียนต้องดำเนินงานเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ครูไม่มีเวลาเพียงพอในศึกษาและวางแผนการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือในการประเมิน และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงไม่สามารถทำได้เต็มที่ รวมถึงผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น ไม่ใส่ใจในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นครูผู้สอนจึงสอนโดยการบรรยาย และประเมินผู้เรียนโดยการสอบถามข้อสอบ วัดเพียงความรู้ซึ่งขาดทักษะกระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สายไหม ดาบทอง. 2547 : บทสัมภาษณ์) เมื่อไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (สิทธิกร สุมาลี. 2545 : 109-110)

การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ($\bar{X} = 3.03$) ทั้งนี้เพราะหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรใหม่ จึงทำให้สถานศึกษามีระยะเวลาในการเตรียมการประชาสัมพันธ์หลักสูตรน้อย จึงทำให้ดำเนินการไม่ครอบคลุมนัก และผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชนยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรเท่าที่ควร อีกทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (สินีรัตน์ วันทักษ์. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับ งานวิจัยของ นิติพร อินทรสิทธิ์ (2546 : 111-113) พบว่า ปัญหาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปัญหาในระดับปานกลาง จึงทำให้สถานศึกษามีระยะเวลาในการเตรียมการประชาสัมพันธ์หลักสูตรน้อยจึงไม่สามารถดำเนินการในด้านนี้ได้เต็มที่ นอกจากนี้ ศยามา ศรีมยุรา (2545 : 159) กล่าวว่า การไม่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและแนวการจัดการเรียนการสอนระหว่างบ้าน กับสถานศึกษาทำให้ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจและไม่เห็นประโยชน์การเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษาเกิดช่องว่าง

การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน ($\bar{X} = 3.02$) ทั้งนี้เพราะในการค้นคว้าหาข้อมูล การทำแผนการสอน การทำใบความรู้ ใบงาน ต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการพิมพ์และสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต โรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ได้ทุ่มงบประมาณเพื่อให้นักเรียนและครูได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเหล่านี้ในการทำงานและการสอน แต่ครูบางส่วนไม่ชำนาญ และขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี ดังนั้น ครูเหล่านี้จึงต้องการที่จะให้มีการสาธิตการใช้สื่อเทคโนโลยี (โพธิ์แดง เจริญรัตน์. 2547 : บทสัมภาษณ์) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธนี วิสุทธิมรรค (2543 : 62) ที่ศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในกลุ่มบูรพา พบว่า ครูขาดความทักษะในการใช้สื่อประเภทนวัตกรรม เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิดีทัศน์เชิงโต้ตอบ สื่อหลายมิติ และอินเทอร์เน็ต และต้องการได้รับการนิเทศการศึกษาในเรื่องการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ผลปรากฏดังนี้

3.1 โรงเรียนต่างก็มีปัญหาแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ และจำนวนบุคลากรมาก ย่อมจะมีการบริหารจัดการที่ซับซ้อน ไม่ครอบคลุม ความเข้าใจของบุคลากรในด้านหลักสูตรอาจยังไม่ชัดเจน เพราะเนื่องมาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรใหม่ มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ มีการขับเคลื่อนทางด้านการพัฒนาไปได้ช้า บุคลากรบางส่วนเป็นบุคลากรใหม่ซึ่งยังไม่ได้รับการอบรม สัมมนาในเรื่องหลักสูตรใหม่ อย่างไรก็ตามก็ยังสามารถจะพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายของการบริหารจัดการหลักสูตรได้ต้องอาศัยเวลา (สุริย์พร ระดมกิจ, 2547 : บทสัมภาษณ์)

3.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างก็มีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการบริหารและบริหารหลักสูตรต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูแต่ละกลุ่มสาระมีความรู้ ประสบการณ์ และความถนัดที่ต่างกันตามสาขาวิชาเอกที่ได้ศึกษามา จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุมพร สายผ่องแผ้ว (2543:116) ที่ศึกษาความคิดเห็น ความต้องการนิเทศการสอนของอาจารย์เกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคกลาง ที่สอนคณะวิชาต่างกัน มีความต้องการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของสมชาย วรภิเษมตระกูล (2536 : 180) ที่พบว่าครู อาจารย์หมวดวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรพบว่าครูกลุ่มสาระต่างกันมีปัญหาการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์พรณ เตียทอง (2538 : บทคัดย่อ) นิมนวล โมกขศักดิ์ (2538 : บทคัดย่อ) กัลยา สุทธิศิริ (2536 : บทคัดย่อ) มาลินี สวycำข้าว (2538 : บทคัดย่อ) และเยาวลักษณ์ รอดงาม (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่าครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา การงาน และภาษาอังกฤษ ตามลำดับ มีปัญหาเหมือนกันคือปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน สำหรับด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรนั้นครูส่วนมากคิดว่าโรงเรียนขาดการนิเทศการใช้หลักสูตร การจัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงความถนัดและสามารถและการแก้ไขปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี กระทุ่มเขตต์ (2546 : 78) ที่ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าครูมีปัญหาด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรเช่นกัน

อย่างไรก็ตามปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศน์พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยภาพรวมยังคงพบความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวภาคย์ แหลมเพชร (2545: 92) ที่พบว่าบุคลากรที่สังกัดกลุ่มวิชาต่างกัน

มีศักยภาพในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ความรู้ครูเป็นพิเศษเรื่อง การวัดและประเมินผลการศึกษา และการวิจัยในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง
2. สถานศึกษาควรมีการประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน และประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของตนเองในทุกภาคเรียน และควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- ✓ 1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ เช่น ด้านกระบวนการสอนของครู ด้านประสิทธิภาพของการบริหารหรือด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น
2. ควรศึกษาผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ กับผู้ปกครองและนักเรียน
3. ควรศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ การจัดกลุ่มสนทนา และการสังเกต ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ
- ✓ 4. ควรศึกษาสภาพและปัญหาด้านการบริหารและบริการหลักสูตร และด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียนในเครือข่ายคณะคณิศพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นด้านที่มีปัญหาในระดับปานกลางอันดับแรกของการศึกษาในครั้งนี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก จันทรีขจร. (2535). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2540). รายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร ปีการศึกษา 2535 ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2546). รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐานของโรงเรียนเครือข่าย. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กฤษมันต์ วัฒนณรงค์. (2543). "เมื่อสื่อไม่ช่วยการเรียนรู้,"วารสารเทคโนโลยีการศึกษา. 5(3):71-74.
- กัลยา สุทธิศิริ. (2539). การศึกษาแนวโน้มหลักสูตรคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาในทศวรรษหน้า
(พุทธศักราช 2549). วิทยานิพนธ์ ค.ม.(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2535). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม: การศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- กิตติมา ปรีดีดิolk. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- เกสร เมืองทิพย์. (2540). สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของอาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตรสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (ครุศาสตร์เกษตรบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). สรุปแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
(พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะภคินีพระมหากษัตริย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. (2533). มติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ปี 1990.กรุงเทพฯ
: อารามพระมหากษัตริย์.
- _____. (2544). หนังสือศตวรรษในอ้อมหัตถ์มหากษัตริย์. กรุงเทพฯ: พระมหากษัตริย์พัฒนเวศม์.
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543). รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของสำนักงาน
ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

จันทร์ บุญนาค. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่โรงเรียนพระ
หฤทัยนนทบุรี เมื่อ 4 พฤษภาคม 2547.

จิราภรณ์ เจริญศิลป์. (2543). สภาพความต้องการและปัญหาการใช้สื่อการสอนวิชางานบ้านของ
ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (หลักสูตรและการสอน).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

จิรารัตน์ บุญณะ. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่โรงเรียนพระ
หฤทัยนนทบุรี เมื่อ 28 เมษายน 2547.

จิราวัลย์ ลอองสิงห์. (2546). ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานวิชาการในทัศนะของ
ครูผู้สอนโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

ชะลอ หุ่นเลิศ. (2539). ปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของ
ผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขต
การศึกษา 6. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชญชญา ดอนทอง. (2544). ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการ
การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

ชัยพจน์ รังงาม. (2545). การศึกษาการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. ปัญหา
พิเศษ รป.ม. (การบริหารงานทั่วไป). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา : เอกสารการสอนชุดวิชา.
กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์สำนักเทคโนโลยีการศึกษา.

_____. (2532). การวางแผนการสอนและเขียนแผนการสอน. เอกสารชุดวิชาวิทยาการ
การสอน หน่วยที่ 8-15 พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ชุมพร ลายผ่องแผ้ว. (2543). การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของอาจารย์เกษตรในวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (ครุศาสตร์เกษตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายสำเนา.
- ดวงเนตร ไพบูลย์. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนพระหฤทัย
นนทบุรี เมื่อ 17 มีนาคม 2547.
- ทำนุ นะราย. (2538). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
กรุงเทพมหานคร โซน 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์วัลย์ ภาคสุวรรณ. (2538). การใช้หลักสูตรในระดับประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนในเครือ
ภคินีคณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทิตนา แชนนี. (2542). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแสดงนิยม: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล และคนอื่นๆ. (2545). หลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูป
การศึกษา.
- ธัชชัย นาจำปา. (2542). การศึกษาการใช้หลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ คม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรง บัวศรี. (2532). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- ธีระ รุณเจริญ. (2545). สภาพและปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
สถานศึกษาในประเทศไทย. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- นพวรรณ สรรพสิน. (2538). สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ.2533) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- น้องนุช บุญขึ้น (2546). สภาพและปัญหา และความต้องการในการใช้สื่อการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน
นำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรมสามัญศึกษา ในระยะแรกเริ่มปฏิรูป
การศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- นิติพร อินทสิทธิ์. (2546). สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) .ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายสำเนา.
- นิมนวล โมกษศักดิ์. (2538). การจัดวิชาชีฟในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญพื้นที่ชายฝั่งทะเล ตะวันออก. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). การวัดประเมินการเรียนรู้. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2543). สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประเวศ วะสี. (2541). ปฏิรูปการศึกษา : ยกเครื่องทางปัญญา ทางรอดจากความหายนะ. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ประสาธ ชันชัยภูมิ. (2538). การนำหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(หลักสูตรและการสอน) .ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี กระทุมเขตต์ .(2546). ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี บุญดิลก. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เมื่อ 4 พฤษภาคม 2547.
- ปราโมทย์ รินทราข. (2541). การใช้หลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา ปี พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) สังกัดกรมสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนยางตลาด วิทยาคาร อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ. (2538). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.

ปิยะวรรณ เติลิ่งคะพันธ์. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนพระ
หฤทัยนนทบุรี เมื่อ 27 กันยายน 2546 และ 28 เมษายน 2547.

พรทิพย์ จิวสีบพงษ์. (2537). การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ.2533) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษากรณีเฉพาะจังหวัด
นครสวรรค์.วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

พัชนี วิสุทธิมรรค. (2543). ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร ในกลุ่มบูรพา. ปรินญาณิพนธ์ ศษ.ม. (การนิเทศการศึกษา) กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.ถ่ายเอกสาร.

พัฒน์พงศ์ แจ่มวัฒนะชัย. (2536). ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามทรรศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

พิมพ์วรรณ เชียงทอง. (2538). สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5.วิทยานิพนธ์ ค.ม.(บริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

พูนชนะ คงพูนวิรุศ. (2540). ความคิดเห็นของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) ในวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์
คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.

โพธิ์แดง เจริญรัตน์. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนพระหฤทัย
นนทบุรี เมื่อ 26 เมษายน 2547.

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
การบริหารการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มัณฐรี อังบุญเรือง. (2538). การจัดงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาชาวเขา สังกัดสำนักงาน
ประถมศึกษาจังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.

- มาเจอ โก๊ะสุโข. (2538). สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มาลัย จันทรเทศ. (2540). การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- มาลีนี้ สวดยคำข้าว. (2538). การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ยุทธนา ปฐมวรชาติ. (พ.ศ. 2545). "การพัฒนหลักสูตรท้องถิ่น : แนวคิดเชิงปฏิบัติที่เป็นพื้นฐานสำคัญสู่การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับสถานศึกษา," วิชาการ. 5(5), : 11-18.
- เยาวลักษณ์ รอดงาม. (2542). สภาพ ปัญหา และความต้องการการนิเทศด้านการแปลงหลักสูตรภาษาอังกฤษไปสู่การสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ค.ม.(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รังสรรค์ คำชาย. (2541). การศึกษาความต้องการในการเสริมสมรรถภาพทางการสอนคณิตศาสตร์ของครูผู้สอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2540. ปรินูญานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- รุจิร ภูสาระ. (2545). การพัฒนหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บิ๊ค พอยท์.
- โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์. (2540). คู่มือครูโรงเรียนในเครือพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์.
- โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี. (2546). แผนพัฒนาโรงเรียน. นนทบุรี: โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี.
- ลัดดา กลัดสมบุญ. (2541). ความพึงพอใจของครูผู้สอนภาษาอังกฤษต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายสำเนา.
- วรรณ ชุนศรี. (กุมภาพันธ์ 2546). ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นำไปสู่การแก้ปัญหา. วารสารวิชาการ. 6 (2) : 58-69.

- วัฒนพงศ์ เสมา. (2543). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนาพร กระจับทุกข์. (2541). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน ศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ:
ต้นอ้อ.
- วัฒนาพร กระจับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: แอล ที เพรส.
- วาสนา ณ นคร.(2533). การศึกษาสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา ตุ่นศรี. (2537). การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาแบบพึ่งตนเอง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (เอกการประถมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร ไชยศิลป์.(2536) สภาพ และปัญหาการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ตามหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน .วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2542). การบริหารโรงเรียน : บทบาทของผู้บริหารในการปรับปรุงส่งเสริม
งานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้บริหารแห่งประเทศไทย.
- วิจิตรา บุชบา. (2535). การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2538). พัฒนหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ:
ธเนศวรการพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (พุทธศักราช 2544). การบูรณาการตามหลักสูตรใหม่. สานปฏิรูป : 50-53.
_____. (กุมภาพันธ์ 2545). เงื่อนไขแห่งความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษา. สานปฏิรูป:
54-55.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่ายๆที่บางครั้งก็
พลาดได้. ข่าวสารวิจัยการศึกษา.18 (3) : 8-11.

วิชัยพรรณ เสรีวัฒน์. (2544). การวิจัยในชั้นเรียนห้องครูแกนนำกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น.

ปริญญาานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา).ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
ถ่ายเอกสาร.

วิวัฒน์ สัมฤทธิ์วิชฌาสัย. (2534). ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทรรศนะของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 และ 8. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

วีระ ลำเนียงแจ่ม. (2541). ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี. ปริญญาานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

ศยามา ศรมยุรา. (2545). การประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตภูมิภาคตะวันตก. ปริญญาานิพนธ์ ศษ.ม (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

✓ศรีเรือน ลิขิตเดชาโรจน์. (2545). การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศ ✓
ภายในโรงเรียนของโรงเรียนอานวยวิทย์ จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สัจด์ อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนานหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2537). พื้นฐานและหลักการพัฒนานหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.

สนั่น มาตุลา .(2542). ปัญหาการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

สมจิตร ทรัพย์อัประไมย. (2544). บทบาทด้านการศึกษาของคณะพระภิกษุในศตวรรษใหม่.
หนึ่งศตวรรษในอ้อมหัตถ์ภิกษุ. กรุงเทพฯ: พระภิกษุพัฒนเวศม์.

สมใจ แวดล้อม. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่โรงเรียนพระภิกษุณนทบุรี
เมื่อ 28 เมษายน 2547.

- สมชาย วรภิเษมสกุล. (2536) . การติดตามการปฏิบัติการใช้หลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- สมนึก นนธิจันทร์. (2540). การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลจากสภาพจริงของผู้เรียน
โดยใช้ Portfolio. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพิศ กัตัญญ. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนพระหฤทัย
คอนแวนต์ เมื่อ 4 พฤษภาคม 2547.
- สมศรี บุญอรุณรักษา. (2543). ประวัติคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.
กรุงเทพฯ: อารามพระหฤทัย.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2542). มุ่งสู่ ... คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สมศักดิ์ บุญดีกุล. (2539). การบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- สักรินทร์ แสงใจ. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี
เมื่อ 27 เมษายน 2547.
- สายไหม ดาบทอง. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนพระหฤทัย
นนทบุรี เมื่อ 27 เมษายน 2547.
- ลำลี รักสุทธิ และคนอื่นๆ. (2545). แนวการศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: เรื่อง
แสงการพิมพ์.
- สิทธิกร สุมาลี. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับเจตคติต่อการประเมิน
ผู้เรียนตามสภาพจริงของครูผู้สอนในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- _____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี
เมื่อ 27 กันยายน 2546.
- สินีรัตน์ วันทักษ์. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่หาดหฤทัย อ. ชะอำ
จ. เพชรบุรี เมื่อ 30 เมษายน 2547.
- สุคนธ์ ธาระพุทธ. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนพระหฤทัย
ดอนเมือง เมื่อ 26 เมษายน 2547.

- สุคนธ์ ภูริเวทย์. (2532). *หลักสูตรมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- สุทน รักบางบูรณ์. (2545). *ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัด
สำนักงานการศึกษา จังหวัดกระบี่. ปรินูญานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายสำเนา.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: The
knowledge Center.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2538). *หลักการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตร และการสอน
คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- สุภรณ์ สภาพงศ์. (มกราคม 2545). "หลักสูตรใหม่นักเรียนจะเรียนรู้อย่างมีความสุขแต่มีเงื่อนไขแห่ง
ความสำเร็จ", *วารสารวิชาการ*.5 (1) : 19-21.
- สุศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์และคนอื่นๆ. (2541). *วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา 1*. กรุงเทพฯ :
ศูนย์วิชาการส่งเสริมวิชาการ.
- สุริย์พร ระดมกิจ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้ำทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่โรงเรียนพระหฤทัย
คอนแวนต์ เมื่อ 20 มีนาคม 2547.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2541). *แฟ้มสะสมงาน Portfolio*. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- เสริมศรี ไชยสร. (2526). *ระบบหลักสูตร-การสอน*. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสาวภาคย์ แหลมเพชร. (2545). *การศึกษาความพร้อมของสถานศึกษา และศักยภาพของ
บุคลากรในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี*.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา)). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร.
- ไสว พักขาว. (2542). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ:
เอมพันธ์.
- หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา. (2540). *แนวทางการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. 2533*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- อมรา นิสะโสเกะ .(2539). *บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับ
ประถมศึกษา ในเขตการศึกษา6*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. (2545). *ห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ในทศวรรษหน้า*. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและ
พัฒนา ฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.

อัมรินทร์ พึ่งเพ็ญ. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, น้าทิพย์ งามสุทธา เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่โรงเรียนพระหฤทัย
นนทบุรี เมื่อ 17 มีนาคม 2547.

อาภรณ์ ใจเพียง. (2537). *กิจกรรมการเรียนรู้การสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อิสระ เสียงเพราชาติ (2541). *คู่มือสอบบรรจุ เลื่อนระดับ ปรับตำแหน่ง และปฏิบัติราชการ*.
กรุงเทพฯ: ธนพรการพิมพ์.

อุดม เขยกิจวงศ์. (2545). *หลักสูตรท้องถิ่น : ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ :
บรรณกิจ.

อุทิศ ผิวขำ. (2543). *ความต้องการกับความนิเทศภายในงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา).*
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

APEID. (1977). *Implementing Curriculum : Asymposium of Experience from The Asian
Region*. Bangkok ; Unesco Regional Office for Education in Asia.

Beauchamp ,George A. (1975). *A Curriculum Theory*. 3rd .ed. Wilmette Illinois: The Kagg
Press.

Brooks,K.J. (1994,December). " The Reform of Primary Education in British: Teacher's
Perceptions of the Initial Implementation of the Year 2000 Primary," *Dissertation
Abstracts*. 55 (2) : 1429-A.

Dann, Ruth Catherine.(1994.Spring) "Pupil assessment in the Primary: with Special
Reference to the Assessment Implications of the Education Reform Act 1988,"
Dissertation Abstracts International. 55(1) : 16-c.

Foster, Jeremy. (2001). *Data Analysis Using SPSS for Windows Versions 8 to 10*. London:
SAGE.

Grookali, David (1984, October). " The Use of Non-ELT Simulations," *ELT English Language
Teaching Journal*. 38(1): 262-273.

Ryan,Sharon Kaye. (1988) . *Freedom to Choose: A Past- Structural Study of Child Centered
Pedagogy in Kindergarten Classroom (URB an Education. Minority Students).*
Dissertation Thesis Ed.D. (Curriculum and Instruction). Columbia : Columbia
University Teachers College. Photocopied.

Siegel, Sidney. (1956) *Nonparametric Statistics*. Tokyo: Mc Graw-Hill,Inc.

Siegel, Andrew and Morgan, Charles. (1996). *Statistics and Data Analysis*. USA : John Wiley & Song, Inc.

Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York: Harcourt. Brace and World Inc.

Tankard, George G. (1974). *Curriculum Improvement*. West Nyack New York: Panker Publishing.

Verduin, John R. (1977) . *Cooperative Curriculum Improvement*. New York: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน
ในเครือข่ายภาคนี้พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2546 จำนวน 5 โรงเรียน
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้พระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการแก้ปัญหา
3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น
4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ซิสเตอร์น้ำทิพย์ งามสุทธา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ขณะนี้ข้าพเจ้าสอนในโรงเรียน

- ☐ 1) พระพุทธยคอนแวนต์
- ☐ 2) พระพุทธยสวรรคโลก
- ☐ 3) พระพุทธยคอนเมือง
- ☐ 4) พระพุทธยพัฒนเวศม์
- ☐ 5) พระพุทธยพนนทบุรี

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ข้าพเจ้าสอน (หากท่านสอนมากกว่า 1 กลุ่มสาระ โปรดถือจำนวนคาบที่สอนมากกว่าเป็นหลัก และตอบเพียง 1 กลุ่ม)

- ☐ 1) ภาษาไทย
- ☐ 2) คณิตศาสตร์
- ☐ 3) วิทยาศาสตร์
- ☐ 4) สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม
- ☐ 5) สุขศึกษาและพลศึกษา
- ☐ 6) ศิลปะ
- ☐ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ☐ 8) ภาษาต่างประเทศ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่าย
ภาคนี้พระฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ ฯ

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบสอบถามที่แยกเป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นสภาพการใช้
หลักสูตร และประเด็นปัญหาการใช้หลักสูตร
โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสภาพการใช้หลักสูตรว่า
มีสภาพนั้นในโรงเรียนของท่านหรือไม่ 1 เครื่องหมาย และท่านคิดว่าสภาพนั้นมีปัญหามากน้อย
เพียงใดอีก 1 เครื่องหมาย
การบริหารและบริการหลักสูตร

ข้อที่	สภาพการบริหารและบริการหลักสูตร	มีสภาพนี้หรือไม่		ระดับปัญหาของสภาพนี้				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การจัดประชุม อบรม สัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง ครู นักเรียน) เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544							
2.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา							
3.	การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา							
4.	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ							
5.	ประชุมชี้แจงผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา							
6.	การประชุมทำแผนงาน ชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน							
7.	จัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ							
8.	การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน							
9.	การนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้							

ข้อที่	สภาพการบริหารและบริการหลักสูตร	มีสภาพนี้หรือไม่		ระดับปัญหาของสภาพนี้				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.	ส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย							
11.	ส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง							
12.	การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน							
13.	การกำหนดระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษา							
14.	การนิเทศติดตามการดำเนินการตามแผนการสอน							
15.	การประเมินผลการดำเนินการการใช้หลักสูตรสถานศึกษา							
16.	การบันทึกผลการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา							
17.	การรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาต่อชุมชน							
18.	การนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร							
19.	การจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เช่น การจัดวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ไว้ในภาคเช้า)							
20.	การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เช่น หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ที่สามารถเรียกใช้ได้สะดวก							

การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ข้อที่	สภาพการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	มีสภาพนี้หรือไม่		ระดับปัญหาของสภาพนี้				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21.	การจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา							
22.	การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนก่อนดำเนินการสอน							

ข้อที่	สภาพการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	มีสภาพนี้หรือไม่		ระดับปัญหาของสภาพนี้				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23.	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้หลากหลายในแผนการสอนโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน							
24.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน							
25.	การสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นในรายวิชาที่สอน							
26.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และฝึกปฏิบัติจริง							
27.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจ							
28.	การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในรายวิชาที่สอน							
29.	การจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า สำหรับผู้เรียน							
30.	การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชาที่สอน							
31.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ							
32.	การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน							
33.	การวัด ประเมินผล และการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล							
34.	การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล							
35.	การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย							
36.	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน							
37.	การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา							
38.	การปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนของหลักสูตร							

ข้อที่	สภาพการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	มีสภาพนี้หรือไม่		ระดับปัญหาของสภาพนี้				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
39.	การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม							
40.	การปรึกษา ประสานงานร่วมกันระหว่างครูประจำชั้นกับครูที่สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้							

การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ข้อที่	สภาพการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	มีสภาพนี้หรือไม่		ระดับปัญหาของสภาพนี้				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
41.	การจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การดำเนินการเรียนการสอน							
42.	การจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา							
43.	การจัดทำแผนงานหรือโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา							
44.	การแก้ไขปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา							
45.	การชี้แจงผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา							
46.	การอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา							
47.	การประชุม สัมมนา อบรมเกี่ยวกับการใช้เทคนิค วิธีการสอนใหม่ๆ							
48.	การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้							
49.	การจัดแหล่งข้อมูลให้ครูใช้ในการศึกษาค้นคว้า							
50.	การจัดการประชุมประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้							
51.	การจัดครูสอนวิชาต่างๆโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ							

ข้อที่	สภาพการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	มีสภาพนี้หรือไม่		ระดับปัญหาของสภาพนี้				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
52.	การจัดประชุม อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้							
53.	การสนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้ครูดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนการสอนที่เขียนไว้							
54.	การมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้							
55.	การบันทึกผลการนิเทศการติดตามการใช้หลักสูตร							
56.	การนำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรมาพัฒนาการเรียนรู้							
57.	การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการใช้หลักสูตรกับเพื่อนครูในโรงเรียนอื่น							
58.	การสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมตามสาขาวิชาที่สอน							
59.	การจัดนิทรรศการการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์							
60.	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร							

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของท่านใน
ประเด็นที่ท่านต้องการ และโปรดเขียนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นนั้นตามความคิดเห็นของท่าน
ด้วย

1. การบริหารและบริการหลักสูตร
-
-
- ข้อเสนอแนะ.....
-
-
2. การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
-
-
- ข้อเสนอแนะ
-
-
3. การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
-
-
- ข้อเสนอแนะ
-
-

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูล

ที่ ศธ 0519.12/ผส 30

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรครูที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-4 ตอบแบบสอบถามการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในระหว่างเดือนมีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9163617-8 มือถือ 01-3765498

ที่ ศธ 0519.12/๒๘ ๖๙

159

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๗ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรครูที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถามการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในระหว่างเดือนมีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9163617-8 มือถือ 01-3765498

1๐ มีนาคม 2547

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยคอนเือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย โดยขอให้บุคลากรครูที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-4 ตอบแบบสอบถามการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในระหว่างเดือนมีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9163617-8 มือถือ 01-3765498

/๑ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยนสวรรค์โลก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรครูที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 – 4 ตอบแบบสอบถามการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในระหว่างเดือนมีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

ที่ ศธ 0519.12/2826

162

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๐ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยนันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรครูที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-4 ตอบแบบสอบถามการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ ในระหว่างเดือนมีนาคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9163617-8 มือถือ 01-3765498

ที่ ศธ 0519.12/2554

บัณฑิตวิทยาลัย 163
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๘ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้จัดการโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9163617-8 มือถือ 01-3765498

๘ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพระหฤทัยคอนเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร ณะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9163617-8 มือถือ 01-3765498

ที่ ศธ 0519.12/2556

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์วิไล ธนะวิวัฒน์ นักวิชาการศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภวรรณ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9163617-8 มือถือ 01-3765498

ที่ ศธ 0519.12/๘๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

166

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนเซนต์เทเรซาแสงทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์วาระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการศึกษสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9163617-8 มือถือ 01-3765498

บันทึกข้อความ

167

ส่วนราชการ บันทึกวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๒๕๕๗

วันที่ ๘ มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

 เนื่องด้วย นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ สุภากิจ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บันทึกวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์มารศรี สุธานี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณะบดีบันทึกวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี
อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์วิไล ธนวิวัฒน์
นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ
3. ชิสเตอร์ ดร. สมจิตร ทรัพย์อัประไมย
ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี นนทบุรี
4. ชิสเตอร์ ดร. ชวาลา เวชยันต์
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง กรุงเทพฯ
5. ชิสเตอร์บังอร มธุรสสุวรรณ
ครูใหญ่โรงเรียนเซนต์เทเรซาแสงทอง อ.ผักไห่ จ.พระนครศรีอยุธยา

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูล

1. โรงเรียนพระฤทัยคอนแวนต์
94 ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนพระฤทัยสวรคโลก
60 ถนนเทศบาลดารี ต. เมืองสวรคโลก อ.สวรคโลก จ. สุโขทัย
3. โรงเรียนพระฤทัยดอนเมือง
18/95 ถนนสรงประภา แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
4. โรงเรียนพระฤทัยพัฒนเวศม์
79 ซอยพัฒนเวศม์ สุขุมวิท 71 คลองตัน กรุงเทพมหานคร
5. โรงเรียนพระฤทัยนนทบุรี
59/25 หมู่ 1 ถนนติวานนท์ ต. บ้านใหม่ อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี

ภาคผนวก ค

ตารางโครงสร้างและสภาพการใช้หลักสูตร
ของโรงเรียนใน เครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี (ชั่วโมง)							
	จำนวน ชม./ สัปดาห์	ป.1	ป.2	ป.3	จำนวนชม./ สัปดาห์	ป.4	ป.5	ป.6
สาระการเรียนรู้พื้นฐาน								
1.ภาษาไทย	6	240	240	240	4	160	160	160
2.คณิตศาสตร์	5	200	200	200	4	160	160	160
3.วิทยาศาสตร์	2	80	80	80	3	120	120	120
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	2	80	80	80	3	120	120	120
5. สุขศึกษา /พลศึกษา	2	80	80	80	2	80	80	80
6.กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ	2	80	80	80	2	80	80	80
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	3	120	120	120	3	120	120	120
8. ภาษาต่างประเทศ	5	200	200	200	5	200	200	200
รวม 8 กลุ่มสาระ	27	1080	1080	1080	26	1040	1040	1040
สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม								
1.ภาษาไทย					}	เลือกกลุ่มสาระใดก็ได้จำนวน 2 คาบ/สัปดาห์		
2.คณิตศาสตร์								
3.วิทยาศาสตร์								
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม								
5. สุขศึกษา /พลศึกษา								
6.กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ								
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี								
8. ภาษาต่างประเทศ								
รวมสาระการเรียนรู้ เพิ่มเติม					2	80	80	80
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน								
● ลูกเสือ-เนตรนารี	1	40	40	40	1	40	40	40
● แนะแนว	1	40	40	40	1	40	40	40
● ชมรม	1	40	40	40	1	40	40	40
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3	120	120	120	3	120	120	120
รวมทั้งสิ้น	30	1200	1200	1200	33	1240	1240	1240

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพระหฤทัยสวรรคโลก
ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี (ชั่วโมง)							
	จำนวน ชม./ สัปดาห์	ป.1	ป.2	ป.3	จำนวนชม./ สัปดาห์	ป.4	ป.5	ป.6
สาระการเรียนรู้พื้นฐาน								
1.ภาษาไทย	7	280	280	280	5	200	200	200
2.คณิตศาสตร์	5	200	200	200	5	200	200	200
3.วิทยาศาสตร์	2	80	80	80	2	80	80	80
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	2	80	80	80	2	80	80	80
5. สุขศึกษา /พลศึกษา	1	40	40	40	1	40	40	40
6.กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ	2	80	80	80	2	80	80	80
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	2	80	80	80	2	80	80	80
8. ภาษาต่างประเทศ	6	240	240	240	6	240	240	240
รวม 8 กลุ่มสาระ	27	1080	1080	1080	26	1000	1000	1000
สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม								
1.วิทยาศาสตร์	-	-	-	-	2	80	80	80
2.ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	2	80	80	80
รวมสาระการเรียนรู้ เพิ่มเติม	-	-	-	-	4	160	160	160
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน								
● ลูกเสือ-เนตรนารี	1	40	40	40	1	40	40	40
● แนะแนว	1	40	40	40	1	40	40	40
● ชมรม					1	40	40	40
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2	80	80	80	3	120	120	120
รวมทั้งสิ้น	29	1160	1160	1160	33	1280	1280	1280

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง
ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี (ชั่วโมง)							
	จำนวนชม./สัปดาห์	ป.1	ป.2	ป.3	จำนวนชม./สัปดาห์	ป.4	ป.5	ป.6
สาระการเรียนรู้พื้นฐาน								
1.ภาษาไทย	5	200	200	200	4	160	160	160
2.คณิตศาสตร์	5	200	200	200	4	160	160	160
3.วิทยาศาสตร์	2	80	80	80	2	80	80	80
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	2	80	80	80	2	80	80	80
5. สุขศึกษา /พลศึกษา	2	80	80	80	2	80	80	80
6.กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ	2	80	80	80	2	80	80	80
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	2	80	80	80	2	80	80	80
8. ภาษาต่างประเทศ	2	80	80	80	2	80	80	80
รวม 8 กลุ่มสาระ	22	880	880	880	20	800	800	800
สาระการเรียนรู้ เพิ่มเติม								
1.ภาษาไทย	-	-	-	-	1	40	40	40
2.คณิตศาสตร์	-	-	-	-	1	40	40	40
3.วิทยาศาสตร์	-	-	-	-	1	40	40	40
4.สังคมศึกษา ศาสนาฯ	-	-	-	-	1	40	40	40
5.ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	2	80	80	80
รวมสาระการเรียนรู้ เพิ่มเติม	-	-	-	-	6	240	240	240
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน								
● ลูกเสือ-เนตรนารี	1	40	40	40	1	40	40	40
● แนะแนว	3	120	120	120	5	200	200	200
● เพื่อสังคม	1	40	40	40	1	40	40	40
● พัฒนานุคลิกภาพ	2	80	80	80	1	40	40	40
● เชื้อกลุ่มสาระ	3	120	120	120	-	-	-	-
● ชมรม	1	40	40	40	1	40	40	40
กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	13	440	440	440	9	360	360	360
รวมทั้งสิ้น	33	1320	1320	1320	30	1400	1400	1400

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์
ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี (ชั่วโมง)							
	จำนวน ชม./ สัปดาห์	ป.1	ป.2	ป.3	จำนวนชม./ สัปดาห์	ป.4	ป.5	ป.6
สาระการเรียนรู้ พื้นฐาน								
1.ภาษาไทย	6	240	240	240	5	200	200	200
2.คณิตศาสตร์	5	200	200	200	5	200	200	200
3.วิทยาศาสตร์	2	80	80	80	3	120	120	120
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	2	80	80	80	2	80	80	80
5. สุขศึกษา /พล ศึกษา	1	40	40	40	1	40	40	40
6.กลุ่มสาระการ เรียนรู้ศิลปะ	2	80	80	80	2	80	80	80
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	2	80	80	80	2	80	80	80
8. ภาษาต่างประเทศ	5	200	200	200	5	200	200	200
รวม 8 กลุ่มสาระ	25	1000	1000	1000	25	1000	1000	1000
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน								
● ลูกเสือ-เนตร นารี	1	40	40	40	1	40	40	40
● แนะแนว/ ห้องสมุด	1	40	40	40	1	40	40	40
● คอมพิวเตอร์	1	40	40	40	1	40	40	40
● ชมรม	1	40	40	40	1	40	40	40
● โครงการ	1	40	40	40	1	40	40	40
กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	5	200	200	200	5	200	200	200
รวมทั้งสิ้น	30	1200	1200	1200	30	1200	1200	1200

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพระหฤทัยนันทบุรี
ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี (ชั่วโมง)							
	จำนวนชม./ สัปดาห์	ป.1	ป.2	ป.3	จำนวน ชม./ สัปดาห์	ป.4	ป.5	ป.6
สาระการเรียนรู้ พื้นฐาน								
1.ภาษาไทย	6	240	240	240	5	200	200	200
2.คณิตศาสตร์	5	200	200	200	5	200	200	200
3.วิทยาศาสตร์	3	120	120	120	4	160	160	160
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	4	160	160	160	3	120	120	120
5. สุขศึกษา /พล ศึกษา	2	80	80	80	2	80	80	80
6.กลุ่มสาระการ เรียนรู้ศิลปะ								
6.1 นาฏศิลป์	1	40	40	40	1	40	40	40
6.2 ศิลป	1	40	40	40	1	40	40	40
6.3 ดนตรีสากล / ไทย	1	40	40	40	1	40	40	40
7. การงานอาชีพ และเทคโนโลยี	3	120	120	120	3	120	120	120
8.								
ภาษาต่างประเทศ	3	120	120	120	4	160	160	160
8.1								
ภาษาต่างประเทศ	2	80	80	80	2	80	80	80
8.2 Conversation								
รวม 8 กลุ่มสาระ	31	1240	1240	1240	31	1240	1240	1240
กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน								
● ลูกเสือ-เนตร นารี	1	40	40	40	1	40	40	40
● แนะแนว	1	40	40	40	1	40	40	40
● จินตคณิต	2	80	80	80	2	80	80	80
● ชมรม	1	40	40	40	1	40	40	40
กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	5	200	200	200	5	200	200	200
รวมทั้งสิ้น	36	1440	1440	1440	36	1440	1440	1440

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี			
	ช่วงชั้นที่ 3			
	จำนวนชม./สัปดาห์	ม.1	ม.2	ม.3
สาระพื้นฐาน				
1.ภาษาไทย	4	160	160	160
2.คณิตศาสตร์	5	200	200	200
3.วิทยาศาสตร์	5	200	200	200
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	3	120	120	120
5. สุขศึกษา /พลศึกษา	3	120	120	120
6.ศิลปะ	2	80	80	80
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	3	120	120	120
8. ภาษาต่างประเทศ	4	160	160	160
รวม 8 กลุ่มสาระ	29	1040	1040	1040
สาระเพิ่มเติม				
1.ภาษาไทย		เลือกกลุ่มสาระใดก็ได้ จำนวน 4 คาบ / สัปดาห์ * เลือกได้ 2 กลุ่มสาระ การเรียนรู้เนื่องจาก รายวิชาละ 2 คาบ	เลือกกลุ่มสาระใดก็ได้จำนวน 4 คาบ / สัปดาห์ * เลือกได้ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื่องจากรายวิชาละ 2 คาบ	เลือกกลุ่มสาระใดก็ได้ จำนวน 4 คาบ / สัปดาห์ * เลือกได้ 2 กลุ่มสาระการ เรียนรู้เนื่องจากรายวิชาละ 2 คาบ
2.คณิตศาสตร์				
3.วิทยาศาสตร์				
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม				
5. สุขศึกษา /พลศึกษา				
6.กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ				
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี				
8. ภาษาต่างประเทศ				
รวมสาระการเรียนรู้ เพิ่มเติม	4	160	160	160
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
• ลูกเสือ-เนตรนารี	1	40	40	40
• แนะแนว	1	40	40	40
• ชมรม/ชุมนุม	2	80	80	80
• ช่อมเสริม	2	80	80	80
• กิจกรรมตาม ศาสนา	1	40	40	40
รวมกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	7	280	280	280
รวมทั้งสิ้น	40	1480	1480	1480

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนพระหฤทัยสวรรคโลก
ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี			
	ช่วงชั้นที่ 3			
	จำนวนชม./ สัปดาห์	ม.1	ม.2	ม.3
สาระการเรียนรู้ พื้นฐาน				
1.ภาษาไทย	4	160	160	160
2.คณิตศาสตร์	6	240	240	240
3.วิทยาศาสตร์	4	160	160	160
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	4	160	160	160
5. สุขศึกษา /พลศึกษา	3	120	120	120
6.ศิลปะ	2	80	80	80
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	3	120	120	120
8. ภาษาต่างประเทศ	6	240	240	240
รวม 8 กลุ่มสาระ	33	1180	1180	1180
สาระการเรียนรู้ เพิ่มเติม				
1.วิทยาศาสตร์	2	80	80	80
2. ภาษาต่างประเทศ	2	80	80	80
รวมสาระการเรียนรู้ เพิ่มเติม	4	160	160	160
กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน				
● ลูกเสือ-เนตรนารี	1	40	40	40
● แนะแนว	1	40	40	40
● ชมรม/ชุมนุม	1	40	40	40
รวมกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	3	120	120	120
รวมทั้งสิ้น	40	1460	1460	1460

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง
ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี			
	ช่วงชั้นที่ 3			
	จำนวนชม./สัปดาห์	ม.1	ม.2	ม.3
สาระการเรียนรู้พื้นฐาน				
1.ภาษาไทย	4	160	160	160
2.คณิตศาสตร์	3	120	120	120
3.วิทยาศาสตร์	3	120	120	120
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	3	120	120	120
5. สุขศึกษา /พลศึกษา	2	80	80	80
6.ศิลปะ	2	80	80	80
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	2	80	80	80
8. ภาษาต่างประเทศ	3	120	120	120
รวม 8 กลุ่มสาระ	22	880	880	880
สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม				
1.ภาษาไทย	1	40	40	40
2.คณิตศาสตร์	2	80	80	80
3.วิทยาศาสตร์	1	40	40	40
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	2	80	80	80
5. สุขศึกษา /พลศึกษา	1	40	40	40
6. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	1	40	40	40
7. ภาษาต่างประเทศ	1	40	40	40
รวมสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม	9	360	360	360
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
● ลูกเสือ-เนตรนารี	1	40	40	40
● แนะแนว	2	80	80	80
● ชมรม/ชุมนุม	1	40	40	40
● เพื่อสังคม	1	40	40	40
รวมกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	5	200	200	200
รวมทั้งสิ้น	36	1440	1440	1440

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์
ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี			
	ช่วงชั้นที่ 3			
	จำนวนชม./สัปดาห์	ม.1	ม.2	ม.3
สาระการเรียนรู้พื้นฐาน				
1.ภาษาไทย	4	160	160	160
2.คณิตศาสตร์	4	160	160	160
3.วิทยาศาสตร์	3	120	120	120
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	3	120	120	120
5. สุขศึกษา /พลศึกษา	2	80	80	80
6.ศิลปะ 6.1 นาฏศิลป์ 6.2 ศิลป 6.3 ดนตรี สากล / ไทย	2	80	80	80
7. การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	3	120	120	120
8. ภาษาต่างประเทศ	3	120	120	120
รวม 8 กลุ่มสาระ	24	960	960	960
สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม				
ดนตรี	1	40	40	40
คอมพิวเตอร์	1	40	40	40
Conversation	1	40	40	40
รวมสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม	3	120	120	120
กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน				
• ลูกเสือ-เนตรนารี	1	40	40	40
• แนะแนว/ ห้องสมุด	1	40	40	40
• ชมรม/ชุมนุม	1	40	40	40
รวมกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	3	120	120	120
รวมทั้งสิ้น	30	1200	1200	1200

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพระหฤทัยนันทบุรี
ปีการศึกษา 2546

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนตลอดปี			
	ช่วงชั้นที่ 3			
	จำนวนชม./สัปดาห์	ม.1	ม.2	ม.3
สาระการเรียนรู้พื้นฐาน				
1.ภาษาไทย	4	160	160	160
2.คณิตศาสตร์	5	200	200	200
3.วิทยาศาสตร์	3	120	120	120
4.สังคม ศาสนา วัฒนธรรม	3	120	120	120
5. สุขศึกษา /พลศึกษา	2	80	80	80
6.ศิลปะ				
6.1 นาฏศิลป์	1	40	40	40
6.2 ศิลป	1	40	40	40
6.3 ดนตรี สากล / ไทย	1	40	40	40
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี	3	120	120	120
8. ภาษาต่างประเทศ	4	160	160	160
รวม 8 กลุ่มสาระ	27	1080	1080	1080
สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม				
ภาษาไทย	1	40	40	40
คณิตศาสตร์	1	40	40	40
คอมพิวเตอร์	1	40	40	40
Conversation	2	80	80	80
รวมสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม	5	200	200	200
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
● ลูกเสือ-เนตรนารี	1	40	40	40
● แนะแนว	1	40	40	40
● ชมรม	1	40	40	40
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3	120	120	120
รวมทั้งสิ้น	35	1400	1400	1400

ตาราง 21 ความถี่ และร้อยละของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนใน เครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ

ข้อ ที่	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระหฤทัย คอนแวนต์		พระหฤทัย สวรโรคโลก		พระหฤทัย ดอนเมือง		พระหฤทัย พัฒนเวศม์		พระหฤทัย นนทบุรี	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.	การจัดประชุมอบรม สัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง ครู นักเรียน) เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	158	100.0	49	100.0	108	100.0	29	87.9	83	95.4
2.	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องับหลักสูตร มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	157	99.4	48	98.0	108	100.0	33	100.0	82	94.3
3.	การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	153	96.8	39	79.6	99	91.7	30	90.9	66	75.9
4.	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	157	99.4	42	85.7	107	99.1	33	100.0	80	92.0
5.	ประชุมชี้แจงผู้ปกครอง และชุมชนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	158	100.0	41	83.7	107	99.1	33	100.0	79	90.8
6.	การประชุมทำแผนงานชี้แจงแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่บุคลากรใน โรงเรียน	158	100.0	48	98.0	108	100.0	31	93.9	83	95.4
7.	จัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ	158	100.0	49	100.0	108	100.0	33	100.0	82	94.3
8.	การบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เอกสารหลักสูตร และสื่อการสอน	158	100.0	45	91.8	107	99.1	33	100.0	69	79.3
9.	การนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรูู้	157	99.4	47	95.9	106	98.1	26	78.8	73	83.9
10.	ส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย	158	100.0	48	98.0	108	100.0	32	97.0	85	97.7
11.	ส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง	158	100.0	49	100.0	108	100.0	33	100.0	78	89.7
12.	การส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงานและการสอน	158	100.0	47	95.9	108	100.0	32	97.0	81	93.1

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อ ที่	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระหฤทัย คอนแวนต์		พระหฤทัย สวรคโลก		พระหฤทัย ดอนเมือง		พระหฤทัย พัฒนเวทย์		พระหฤทัย นนทบุรี	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
13.	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	158	100.0	47	95.9	107	99.1	33	100.0	84	96.6
14.		158	100.0	42	85.7	108	100.0	33	100.0	85	97.7
15.		158	100.0	38	77.6	108	100.0	32	97.0	80	92.0
16.		157	99.4	36	73.5	107	99.1	29	87.9	80	92.0
17.		156	98.7	31	63.3	103	95.4	25	75.8	66	75.9
18.	การนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร	157	99.4	37	75.5	108	100.0	32	97.0	78	89.7
19.	การจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (เช่น การจัดวิชา คณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ไว้ในภาคเช้า)	157	99.4	48	98.0	106	98.1	30	90.9	72	82.8
20.	การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เช่น หลักสูตรแสดงผลการเรียนรู้ที่สามารถเรียกใช้ ได้สะดวก	157	99.4	44	89.8	107	99.1	30	90.9	77	88.5
21	การจัดทำแผนการสอนโดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่กำหนด ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	158	100.0	48	98.0	107	99.1	32	97.0	82	94.3
22	การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนก่อนดำเนินการสอน	158	100.0	49	100.0	105	97.2	32	97.0	77	88.5
23	การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลายในแผนการสอนโดยคำนึงถึงความ ต้องการของผู้เรียน	158	100.0	48	98.0	108	100.0	33	100.0	83	95.4
24	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน	158	100.0	49	100.0	108	100.0	33	100.0	84	96.6
25	การสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นในรายวิชาที่สอน	157	99.4	47	95.9	106	98.1	28	84.8	83	95.4

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อ ที่	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระหัตถ์ คอนแวนต์		พระหัตถ์ สวรรค์โลก		พระหัตถ์ ดอนเมือง		พระหัตถ์ พัฒนาศรม		พระหัตถ์ นนทบุรี	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
26	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหาได้ และมีกปฏิบัติจริง	158	100.0	49	100.0	108	100.0	33	100.0	85	97.7
27	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจ	157	99.4	43	87.8	108	100.0	31	93.9	82	94.3
28	การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามในรายวิชาที่สอน	158	100.0	49	100.0	108	100.0	33	100.0	85	97.7
29	การจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า สำหรับผู้เรียน	158	100.0	48	98.0	108	100.0	32	97.0	80	92.0
30	การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหาวิชาที่สอน	158	100.0	49	100.0	108	100.0	33	100.0	80	92.0
31	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	158	100.0	48	98.0	108	100.0	33	100.0	85	97.7
32	การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการ ผลงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	158	100.0	48	98.0	108	100.0	33	100.0	83	95.4
33	การวัด ประเมินผล และการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	157	99.4	47	95.9	108	100.0	33	100.0	84	96.6
34	การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล	158	100.0	46	93.9	106	98.1	31	93.9	80	92.0
35	การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย	157	99.4	47	95.9	108	100.0	32	97.0	82	94.3
36	การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	157	99.4	46	93.9	108	100.0	28	84.8	81	93.1
37	การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา	156	98.7	45	91.8	108	100.0	27	81.8	78	89.7
38	การปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนของหลักสูตร	157	99.4	49	100.0	108	100.0	32	97.0	84	96.6

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อ ที่	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระเทพฯ คอนแวนต์		พระเทพฯ สวรศโลก		พระเทพฯ ดอนเมือง		พระเทพฯ พัฒนเวศม์		พระเทพฯ นงนบุรี	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
39	การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม	157	99.4	41	83.7	108	100.0	27	81.8	76	87.4
40	การศึกษา ประสานงานร่วมกับระหว่างครูประจำชั้นกับครูที่สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	158	100.0	48	98.0	108	100.0	33	100.0	78	89.7
41	การจัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การดำเนินการเรียนการสอน	158	100.0	49	100.0	108	100.0	33	100.0	82	94.3
42	การจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	158	100.0	46	93.9	107	99.1	33	100.0	82	94.3
43	การจัดทำแผนงานหรือโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	158	100.0	46	93.9	108	100.0	33	100.0	81	93.1
44	การแก้ไขปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	157	99.4	41	83.7	108	100.0	33	100.0	80	92.0
45	การชี้แจงผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	158	100.0	39	79.6	107	99.1	32	97.0	75	86.2
46	การอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษา	158	100.0	47	95.9	108	100.0	33	100.0	76	87.4
47	การประชุม สัมมนา อบรมเกี่ยวกับการใช้เทคนิค วิธีการสอนใหม่ๆ	158	100.0	46	93.9	108	100.0	33	100.0	75	86.2
48	การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	158	100.0	43	87.8	108	100.0	33	100.0	80	92.0
49	การจัดแหล่งข้อมูลให้ครูใช้ในการศึกษาค้นคว้า	158	100.0	43	87.8	108	100.0	32	97.0	73	83.9
50	การจัดการประชุมประเมินผลการใช้หลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	158	100.0	42	85.7	108	100.0	33	100.0	76	87.4

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อ ที่	สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	พระหฤทัย คอนแวนต์		พระหฤทัย สวรรคโลก		พระหฤทัย ดอนเมือง		พระหฤทัย พัฒน์เวศม์		พระหฤทัย หนองปรือ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
51	การจัดครูสอนวิชาต่างๆโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	158	100.0	46	93.9	108	100.0	33	100.0	81	93.1
52	การจัดประชุม อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	158	100.0	48	98.0	108	100.0	33	100.0	77	88.5
53	การสนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้ครูดำเนินการให้สอดคล้องกับ แผนการสอนที่เขียนไว้	158	100.0	41	83.7	103	95.4	29	87.9	71	81.6
54	การมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศ และติดตามการใช้หลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	158	100.0	39	79.6	108	100.0	33	100.0	83	95.4
55	การบันทึกผลการนิเทศการติดตามการใช้หลักสูตร	157	99.4	39	79.6	108	100.0	33	100.0	80	92.0
56	การนำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรมาพัฒนาการเรียนรู้	158	100.0	39	79.6	107	99.1	33	100.0	83	95.4
57	การส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการใช้หลักสูตรกับเพื่อนครูในโรงเรียน อื่น	158	100.0	36	73.5	103	95.4	30	90.9	68	78.2
58	การสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมตามสาขาวิชาที่สอน	157	99.4	46	93.9	108	100.0	33	100.0	82	94.3
59	การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	158	100.0	47	95.9	106	98.1	33	100.0	84	96.6
60	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	157	99.4	45	91.8	105	97.2	31	93.9	76	87.4

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวน้ำทิพย์ งามสุทธา
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 17 มิถุนายน 2510
สถานที่เกิด	อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	59/25 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2536	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2543	Master of Arts (Theology on Consecrated Life) St. Anthony Mary Claret College Quezon City, Philippines
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร